

TEVIŠKĖS - ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 16 (1107) 1971 BALANDŽIO - APRIL 22

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Sportinis sujudimas

Mūsų išeivijos veikla tebėra šakota, nors nevisuomet intensyvi. Didesniu sujudimu ji pasireiškia kultūros kongresų, meno dienų, lietuvių dienų, dainų bei tautinių švenčių progomis. Neatsilikia ir sportinė sritis. Vienur ji jungiama į bendrąsias programas, kitur rengiamos savarankios sporto žaidynės. Pastarojo metodo laikomasi S. Amerikoje, kur sportinė darbuotė yra plačiau išsišakojusi ir į bendro pobūdžio renginius nelabai telpa. S. m. balandžio 24-25 dienomis Toronto rengiamos plataus masto sportinės žaidynės, kuriose pagrindinis dėmesys teks populiariajam krepšiniui. Jose dalyvauti rengiasi iškiliausios S. Amerikos krepšinio komandos. Šių žaidynių tikslas yra ne tik atlikti metinę sporto tradiciją, padaryti geriausios komandos atranką, bet ir atžymėti sportinės darbuotės išeivijoje dvidešimtmetį. Pirmosios tokio masto žaidynės po II D. karo buvo surengtos Toronto 1951 metais. Jos grįžta šiais metais į tą patį Torontą su gana brandžiu derliumi, kurį norima atskleisti visuomenės akims. Jei tai būtų kurios kitos organizacijos suaktyvė, atsirastų daugybė kalbų, glėbiai gėlių ir įprastinių linkėjimų. Sporto darbuotojai nėra kalbų, o veiklos žmonės. Dėlto jie atžymi savo dvidešimtmetį ne kalbų jūra, o suaktyvinėmis žaidynėmis, į kurias kviečia ir visuomenę, nes tai nėra vien sporto žmonių šventė. Tai visos lietuvių visuomenės šventė, jos šakotos veiklos stambi apraška, liečianti plačiąją išeiviją.

Per praėjusį dvidešimtmetį sportinė veikla, kaip ir visa kita išeivijos darbuotė, nebuvo lengva, tačiau sugebėjo ne tik išlaikyti tradicinį lygį, bet ir suorganizuoti keletą neeilinių žygių. Tebeprisimename sėkmingus krepšininčių žygius P. Amerikoje, Australijoje, Kanadoje. Su pasigėrėjimu stebime V. Nešukaitytės ir kitų laimėjimus teniso srityje. Buvo įvairių laimėjimų ir kitose sporto šakose, kuriose liko mažiau žinomi. Svarbiausiu mastu sportinių laimėjimų buvo daug. Išaugo nauja karta, kuri atėjo į lietuvių sporto organizacijas iš gyvenamo krašto mokyklų. Žiūrėdami į visa tai vyresnieji sporto darbuotojai gali didžiuotis. Jie buvo tie žmonės, kurie sutelkė gana daug ypą vyrų šounimo, kuris kitomis sritimis nelabai domisi. Tiesa, sportiniame gyvenime dalyvauja ir mergaitės, tačiau jos čia nevyrauja. Pastarųjų sritis — meninė, kultūrinė. Dėlto mergaičių nepalyginti daugiau meno sambūriuose — jos čia vyraute vyrauja. Sportinė veikla daug pasitarnavo lietuviškam jaunimui jau vien tuo, kad sutelkė jį sportinei kovai lietuviškų vienetų vardu. Galbūt ji nedaug prisidėjo prie lietuvių kalbos pramokimo, neišvengiamai įsileisdama anglų kalbą, tačiau neabejotinai įgalino jaunolius pasijusti lietuviams. O tie, kurie dalyvavo sportiniuose žygiuose svetur, pažadino net ir kitų apsnūdusią lietuvišką dvasią. Be to, mūsų sportininkai nekartą išnėšė Lietuvos vardą į tarptautinę plotmę. Jūs minėjo didžioji spauda, radijas ir televizija. Visa tai yra sportinės darbuotės derlius, kuriuo gali pasidžiaugti ne tik sportininkai, bet ir mūsų visuomenė.

Galimas dalykas, šio dvidešimtmečio proga nevienas stebėtojas pasigės didesniu mūsų sporto žmonių proveržiu, tokiu kaip Jack Sharkey-Zukausko ir panašių, kurių garsas kelia lietuviškąjį pasididžiavimą. Bet tai žvaigždės, kurios retai teiškyla. Mūsų sportinės darbuotės pagrindinis tikslas yra ne rekordų siekimas, o jaunimo auklėjimas. Tai tradicinis lietuvių tautos sportinis kelias, tęsiamas ir išeivijoje. Kas iš to, jei turėtume vieną kitą lietuvių kilmės sporto žvaigždę, bet neturėtume sutelkto jaunimo sportiniuose lietuvių vienetuose? Malonu girdėti paskirų lietuvių tarptautinius laimėjimus, bet dar svarbiau matyti savąjį jaunimą organizuotoje sportinėje kovoje ginantį lietuviškąsias spalvas. Tai miniatiūrinė kova už savo tautą, besiveržiančią visomis savo lastelėmis ir šakomis į platesnį gyvenimą. Kas išmoksta ginti savąją vėliavą sportinėje kovoje, mokės ją ginti ir visuomeniniame gyvenime. Dėlto neaprasitai svarbu, kad mūsų sportinė darbuotė turėtų tautinį pobūdį. Jei jo nebūtų, visas mūsų organizuotas sportinis judėjimas išeivijoje nustotų prasmės. Žvelgiant į trečiąjį dešimtmetį, reikia tai stipriai pabrėžti, nes pavojus sutarptautėti yra gana realus. Vyresniems ruošiantis atsargon, jaunesniems — į ju vietas, svarbu išlaikyti ne tiek forminį testinumą, kiek idėjinį. Kai lietuvių visuomenė matys, kad sportinė darbuotė neišsėda iš bendruomenės rėmų, kad ji telkia jaunimą tautiniu pagrindu, kad ji saugo jį nuo hipinių kvailysčių ir stiprina moraliskai, — džiūgas kiekvienos sportinės suaktyvės proga ir teiks nuolatinę savo paramą. Pr. G.

KANADOS IVYKIAI

KYLA GAMINIŲ KAINOS

Dominijos statistikos biuro duomenimis, bedarbių skaičius kovo mėnesį sumažėjo 25.000, palikdamas vis dar 650.000 darbo neturinčių asmenų. Vasario mėnesį bedarbių sudarė 8,1% visos darbo jėgos, o kovo mėnesį — 7,8%. Premjero P. E. Trudeau teigimas, kad vyriausybės panaudotos priemonės sumažins nedarbą, yra labai abejotinas. Pavasaris jau čia pat, o bedarbių skaičius vis dar rekordinis. Blogiausia, kad ir vėl prasideda žingsniai infliacijos kryptimi. Kovo mėnesį gaminių kainos pakilo 0,3%, o darbininkų atlyginimai praėjusiais metais — 8,8%, nors buvo daug kalbama apie drastiškus susiveržimus, t. y. kainų ir atlyginimų kilmę sumažinimą. Tautinės ekonomijos šalininkas Walter Gordon, buvęs liberalų finansų ministras, Montrealio kanadiečių klube tartame žodyje pasisakė už kainų ir atlyginimų kontrolės įvedimą didžiojoje imonėje, turinčioje įtakos visai Kanadai. Jo nuomone, sekanti Kanados vyriausybės negalės išsiversti be šios kontrolės, kai vėl pradėsiausi infliacija. Tik minėtos kontrolės dėka būtų galima išvengti perdidelio bedarbių skaičiaus.

Naujuj demokratų partijos NDP pasitraukusi vadą T. C. Douglas turės pakeisti balandžio 21 d. Otavoję pradedamas Kanados socialistų suvažiavimas. Į

vadus kandidatuoja penki asmenys: Frank Howard, James Laxer, John Harney, David Lewis ir Edward Broadbent. Rimčiausiu kandidatų laikomas D. Lewis, šios partijos veteranas politikas, kurį remia darbininkų unitai atstovai. Nemažą problemą suvažiavimo dalyviams sudarys vadinamoji Waffle grupė, revoliucinių pažiūrų kairieji intelektualai, savo programon įtraukę beveik visų didesnių imonių ir institucijų suvalstybinumą. Toks žingsnis, be abejonės, sustabdytų amerikiečių kapitalo investicijas Kanadoje ir pakenktų visų kanadiečių gerovei. Šios grupės kandidatas į vadus yra J. Laxer. Dėmesio verta Kingstono ir Halifaxo socialistų paruošta rezolucija. Ši nuo komunizmo beveik neatskiriama socialistų grupė atvirai kalba apie visiška revoliuciją. Demokratinis rinkimas ji laikom atgyvenusi dalyku ir siūlo užparlamentinę veiklą. Ši terminų turbūt pasiskolinusi iš V. Vokietijos kairiųjų studentų. Pasak jos, NDP partija turi steigti institucijas, kurios organizuotų ir remtų progresyvasias grupes — streikuojančius darbininkus, demonstruojančius ūkininkus bei kitus kapitalizmo nepatinkintus kanadiečius. Telkdama jėgas tikrajam socializmui įgyvendinti. Kanados NDP socialistai dažnai laimi provincinius rinkimus, kur jie kartais įveda naktinį rinkimą, tačiau (Nukelta į 6-tą psl.)

Tenisas politikos šešėlyje

Naujas kiniečių mostas • Ką jis reiškia? • Pekingo motyvai • Vašingtono rūpesčiai

Pasaulinės stalo teniso varžybos Japonijoje, kuriose geriausiai pasirodė kiniečiai ir iškovojo pirmą vietą, staiga įgavo politinį atspalvį. Visai netikėtai komunistinės Kinijos vyriausybė oficialiai pakvietė į svečius savo priešus amerikiečius teniso žaidėjus, taipgi kanadiečius, kolumbiečius, nigeriečius ir britus. Pakviestieji turėjo progos ne tik pamatyti žymiasias Kinijos vietas, žaisti su kiniečiais stalo tenisą tūkstantinių minių akivaizdoje, bet ir susitikti net su pačiais dabartinės valdžios vadais — premjeru Cuenlai ir kitais. Daugiausia dėmesio buvo parodoma amerikiečių grupei, atstovaujanciai 200 milijonų gyventojų kraštui, kuris politiniame pasaulyje gyvenime tiek daug sveria. Kitos grupės susilaukė mažiau dėmesio, bet ir jos jaučė labai rūpestingą globą. Mat, norėta vakariečiams parodyti, kad Kinija yra civilizuitas, pažangus kraštas ir kad ji kovoja ne su tautomis, o tik su jų vyriausybėmis. T o s rūpestingos globos liudiniškėmis buvo ir dvi lietuviškos tenisetės — Violeta Nešukaitytė ir Elena Sabaliauskaitė-Simerl.

Kodėl pakvietė?

Visi politiniai komentatoriai spėlioja, kodėl Pekingas staiga padarė tokį mostą? Pirmiausia, reikia neužmiršti, kad komunistinės Kinijos vyriausybės politika mėgsta gana staigius vingius. Ji gali pvz. bičiuliauti su Sov. Sąjunga, naudotis jos paslaugomis ir staiga tapti jos priešu. Nėra negalima, kad dabartinė Pekingo vyriausybė nepadarė, kita — panašaus vingio — suartėtų su JAV — emis ir, reikalui praėjus, nutoltų. Dabartiniu metu Kinija, išbuvusi izoliuota 22 metus, matyt, panūdė išieiti tarptautinėm viešumom ir išvengtų replių, kurias sudaro JAV — Sov. Sąjungos plectiamas draugystė. Jau kuris laikas Maskva siekia apraminti savo frontą Europos vakaruose ir permersti savo jėgos svorį į Kinijos frontą. Sutartis su V. Vokietija buvo tas pagrindinis mostas vakarinio fronto apbrėmimui. Tai aiškiai jaučia Pekingas ir šiuo metu, matyt, siekia aptvarkyti savo santykius su JAV — mis, kad išvengtų antrojo fronto. Be to, Pekingas šiuo metu jaučiasi sustiprėjęs viduje po vadinamosios "kultūrinės revoliucijos" ir galis daugiau dėmesio skirti užsienio politikai. Prisiėdę, be abejonės, ir Vašingtono sušvelnėjusi laikiysena. Prez. R. Niksonas nekartą viešai pareiškė norą pagerinti santykius su Pekingu, leido žurnalistas lankyti Kiniją, nuėmė kaikiuriuos eksporto suvaržymus. Nemažą išpuolį padarė Pekingui amerikiečių kariuomenės dalinis atitraukimas iš Vietnamo. Prie viso to reikia pridėti Kinijos norą įkelti koją į Jungtines Tautas, kur didžiausią kliūtį sudaro JAV — es. Taip pat galimas daiktas, kad Kinija tokiu būdu nori pašokdinti Maskvą ir išreikalauti didelių nuolaidų.

Amerikos laikysena

Dar nežinia, ar Pekingo mostas stalo teniso žaidėjams pasieks diplomatinę plotmę. Laikydami savo politikos — geruoju su žmonėmis, piktuoju su vyriausybėmis. Pekingas gali ir toliau pasilikti atšiaurus politinėje srityje — derybose su vyriausybėmis. Videlio yra ženklų, rodančių Pekingo norą kalbėtis su Vašingtonu. Tiesą pasakius, toji kalba vyksta, bent protarpiais, Varšuvoje, bet visai nesėkmingai. Galimas dalykas, ji šiuo metu suaktualės ir atras bendrų interesų. Jau minėjome, kad Pekingas ta linkme rodo sušildomėjimą. Kaip Vašingtonas? Jis yra dar labiau suinteresuotas, nes patirtis rodo, kad be Kinijos pagalbos neįmanoma garbingai užbaigti Vietnamo karą. Nors daug įtakos turi ir Sov. Sąjunga, viena iš pagrindinių ginklų tiekėjų S. Vietnamui, tačiau Hanojus yra bene didesinė Kinijos įtakojė. Pekingo laikysena šiuo atveju gali būti lemianti. Netenka abejoti, kad nei Sov. Sąjunga, nei Kinija Vietnamo nekapituluos, tačiau

jų sušvelnėjusi laikysena gali paveikti Hanojų daryti nuolaidų ir tuo būdu įgalinti visišką amerikiečių kariuomenės atitraukimą iš P. Vietnamo. Prez. R. Niksonas jau pareiškė, kad J. A. V. tikslas Pietryčių Azijoje —

liūs pagriežtins savo laikyseną Vašingtono atžvilgiu, bandys ji paspausti ir izoliuoti suartėjimu su Pekingu. Taigi, susidaro didžiųjų galybių trikampis, kuris šiame dešimtmetyje lems pasaulio politiką. M.

Violeta Nešukaitytė, 20 metų amžiaus, Kanados moterų ir buvusi JAV moterų stalo teniso čempionė, narė reprezentacinės Kanados stalo teniso grupės, dalyvausios pasaulinėse varžybose. Ji su groje taipgi dalyvavo kelionėje po raudonąją Kiniją

Brazinskių byla

Eltos žiniomis, susidarius naujai Turkijos vyriausybei, galutinai Brazinskių bylos sprendimas galės būti padarytas artimoje ateityje. Dėlto labai svarbu šiuo metu pagausinti laiškus ir telegramas Turkijos vyriausybei, prašant, kad ji neatiduotų Brazinskių rusams. Kreiptis šiais adresais: His Excellency Nihat Erim, Prime Minister, Ankara, Turkey; His Excellency Sadi Kocas, Assistant of the Prime Minister, Ankara, Turkey; His Excellency Osman Ocay, Foreign Minister, Ankara, Turkey; His Excellency Ismail Arar, Justice Minister, Ankara, Turkey. Telegramas ar laiško tekstas galėtų būti toks: "We kindly ask you not to extradite Lithuanian refugees Pranas and Algirdas Brazinskas, who escaped from Soviet enslavement. Extradition would be equal to the death sentence for both Brazinskas." Į laišku ir telegramu siuntimą tikslinga įtraukti jaunimą: studentus, šeštadienines mokyklas, vyčius, ateitininkus, neolituanus, skautus ir kitus.

Dvi Kinijos?

Bene kebliausias klausimas JAV — ems bus komunistinės Kinijos priėmimas į Jungtines Tautas, kur tebėra atstovaujama Taivano — Formozos vyriausybė. Pastarosios atstūmimas būtų pažeidimas Amerikos įsipareigojimo Čiangkaišekui, oficialiai atstovaujanciam visos Kinijos valiai, ir aplamai kapitaliacija prieš komunistinį imperializmą. Kanada, užmegdama diplomatinis santykius su Pekingu vyriausybė, to pažeidimo neišvengs — tautinės vyriausybės atstovs, protestuodamas prieš tokią politiką, išvyko iš Otavos. JAV — es tikisi, kad su laiku bus dvi Kinijos — Taivano ir Pekingo. Tada ir vilkas liks sotas, ir eriuks nepaliestas. Kol kas tai nėra įmanoma. Kaikurie komentatoriai mano, kad niekad nebus dviejų Kinijų, kad amerikiečiai bus priversti atiduoti Taivaną Pekingo vyriausybei, pasitraukti iš savo karinių bazių Taivane bei Japonijoje ir palikti Aziją azijiečiams. Tada turėsiant atsirasti nauja pusiausvyra tarp Japonijos, Kinijos ir kitų Azijos kraštų. Bet tai tolimos perspektyvos sritis, kurioje tebevyrauja spėliojimai. Kol kas, ypą amerikiečiai korespondentai, pabrėžia viltį, kad stalo teniso politika esąs žingsnis į naujas galimybes.

Susirūpinusi Maskva

Jei komentatoriai tik spėlioja, tai Maskva į visa tai žiūri su tam tikru susirūpinimu. Iš jos laukiama vienokios ar kitokios reakcijos. Vieni mano, kad Kremlius pirmiausia užpuls Pekingą kaltinimais, esą jis bičiuliauja su "imperializmu", ardo socialistinį frontą, ir skubės gerinti santykius su Vašingtonu. Kiti mano priešingai, esą Krem-

Pasaulio ivykiai

CEILONO PREMJEER S. BANDARANAIKE BUVO PRIVERSTA PANAUDOTI kariuomenę ir aviaciją prieš sukilusius maoistus. Nors ji i savo ministerių kabinetą yra įsileidusi vieną komunistą ir tris trockininkus, maoistų Liaudies Išlaisvinimo Frontui premjerės padarytas posūkis į kairę atrodo permažas. Pernai rinkiminiame vajuje S. Bandaranaike buvo pažadėjęs žemės reformą, bankų suvalstybinimą, nedarbo sumažinimą. Tačiau pažadus nėra lengva įgyvendinti, ypą bedarbių atžvilgiu. Apie 12 milijonų gyventojų turinčioje Ceilono saloje bedarbių priskaitoma 800.000, jų tarpe 18.000 studentų. Liaudies Išlaisvinimo Frontui vadovauja R. Wijwera, už maoistines pažiūras pašalintas iš Lumumbos universiteto Maskvoje. Jis jau seniai suimtas kartu su Ceilono prokinietiškos kompartijos vadu N. Sanmuhathasan, bet kovą veda jo šalininkai, kurių yra keliasdešimt tūkstančių. Premjerė S. Bandaranaike juos vadina Che Guevaros pasekėjais, nenorėdama didinti įtampos su komunistine Kinija, kuri Ceilonui teikia ekonominę paramą. Kad sukilusieji frontininkai yra maoistai, liudija jų ryšys su S. Korėjos ambasada Ceilono sostinėje Colombo. Už kišimasi į krašto vidaus reikalus ir paramą sukilėliams Ceilono vyriausybė įsakė išsitraukti visam S. Korėjos ambasados personalui. Praktiškai tai reiškia diplomatinių santykių nutraukimą. S. Korėjos kompartija ideologiniame sovietų ir kiniečių ginče remia Pekingą, matyt, norėdama atsilyginti kiniečiams už paramą Korėjos kare. Susidūrimus su kariuomene sukilėliai pralaimėjo, bet neramumai Ceilone gali trukti ilgą laiką, jeigu maoistai pasirinks partizaninį karą.

DIVIZIJOS PASIENYJE

Kinijos netikėtai bandymas gerinti santykius su JAV, be abejonės, turi eilę rimtų priežasčių. Bene svarbiausia jų atskleidė buvusio Kanados premjero L. B. Pearsono Britanijos Londone vadovaujamas Strateginių Studijų Institutas. Paskutiniais šios institucijos duomenimis, Kinijos ir Sovietų Sąjungos pasienį gaubia kasdien vis labiau tamsėjantys artėjančios politinės audros debesys. Sovietai pasieninį jau yra sutraukę net 32 kariuomenės divizijas, o kaimyninėje Mongolijoje turi tūkstantį moderniausių naikintuvų ir bombonešių. Strateginį balansą pastaruoju metu šiek tiek išlygino kiniečių atominės bombos, bet Kinija vis dar nėra pagaminusi bomboms reikalingų raketų. Nors sovietų kompartijos XXIV suvažiavime Kinija susilaukė palyginti švelnios kritikos, santykių blogėjimą itaigoja sovietų kariuomenės ir aviacijos telkimas pasienyje. Ne sportinis entuziazmas, bet karo grėsmė priverė Kiniją mažinti įtampą su JAV ir siekti vietos Jungtinėse Tautose, kur jai kelia pastodavo Vašingtono suorganizuota opozicija.

SUDARĖ VYRIAUSYBĘ

Nepriklausoma Bengalijos respublika pasiskelbusiame R. Pakistane beveik visi miestai jau yra užimti iš V. Pakistano atsiustos kariuomenės. Iš Indijos į pasienio kaimelių atvykusiems laikraštininkams Bengalijos viceprez. N. Islam pristatė septynių ministrų kabinetą. Pats prez. šeikas M. Raham nebuvo atvykęs, bet, atrodo, nėra suimtas, kaip kad tvirtina centrinės P a k i s t a n o vyriausybės kontroliuojamo radio stotys. Pokalbiuose su žurnalistais dalyvavo ir Bengalijos išvadavimo armijos vadas M. Osmani, atsargos pulkininkas, pakeltas į generolus. Laikinąją sostinę Bengalijos vyriausybė yra pasirinkusi Chudanga miestą, kuris tebėra sukilėlių rankose. Pakistano centrinė vyriausybė skelbia ginkluotus susidūrimus su Indijos kariuomene R. Pakistano pasienyje, o Indija kaltina Pakistaną sienos pažeidimu. Sie abipusiai kaltinimai gali baigtis nauju karu tarp Indijos ir Pakistano. JAV ambasadorius Indijoje K. Keating atvirai pareiškė, kad ivykiai R. Pakistane jau yra peržengę pilietinio karo ribas ir gali tapti tarptautiniu incidentu.

MILŽINIS BOMBOS

Amerikiečių aviacija prieš komunistus P. Vietnamo pradėjo naudoti septynių su puse tonų bombas. Nuleistos parašūnų ios sprogsta virš žemės paviršiaus, iš džiūglių badarydamos amerikietiško futbolo aikštės dydžio tuštumą, kurioje nelieka jokios

gyvybės. Anksčiau šios bombos buvo naudojamos tik malūnsparnių bazėms džiūnglėse įrengti. Vietnamo kare žuvusių amerikiečių skaičius jau pralenkė Korėjos karą, kuriame buvo žuvę 54.246 amerikiečiai. Aukų skaičiumi Vietnamo karas JAV istorijoje užima ketvirtą vietą. Pirmoji vieta priklauso JAV pilietiniam karui su 498.332 aukom, antroji — II D. karui su 407.316 ir trečioji — I D. karui su 116.708 žuvusiais amerikiečiais.

ARABŲ FEDERACIJA

Pastaruoju metu vėl pradėjo augti įtampa Artimuosiuose Rytuose. Egiptas reikalauja, kad Izraelis grąžintų arabų kraštams visas užimtas žemes, o Izraelis nori pasilaikyti dalį teritorijos, įvesti demilitarizuotas zonas Sinajuje ir vakarinėje Jordano pakrantėje. Nors Vašingtonas daro spaudimą Izraelio premjeri G. Meir, kad būtų padaryti tik neįžymūs sienų pakeitimai, Izraelio valdančios darbių partijos suvažiavime atvirai buvo kalbama apie pasilaikymą beveik visos okupuotos teritorijos. Kairo "Al Aham" dienraščio pranešimu, Egipto, Sirijos ir Libijos vadai pasirašė sutartį, kurios dėka šie trys kraštai sudarys arabų respublikų federaciją. Spėjama, jog federacijon vėliau įsijungs ir Sudanas. Sovietų Sąjunga vėl sustiprino ginklų tiekimą Egiptui. Siūnčiamis sovietų naikintuvai, lakūnai, priešlėktuvinės raketos ir jų technikai. Maskvoje neseniai lankėsi Egipto užsienio reikalų ministras M. Riad. Paspartiną Egipto ginklavinimą sukėlė bėkompromisinė Izraelio laikysena tokiu nelemtu momentu, kai Egipto prez. A. Sadat padarė didesnių nuolaidų už vėlonę G. A. Nasserį, sutikdamas Izraeliui suteikti diplomatinį pripažinimą ir teisę naudotis Suez kanalui. Karčių kritikos žodžiu Izraeliui nepašlykštėjo JAV senato užsienio reikalų komiteto pirm. J. W. Fullbright. Jam, kaip ir daugeliui kitų amerikiečių, jau nusibodo paramos teikimas Izraeliui ginklavinimosi lenktynėse su Egiptu. Senatoriaus teigimu, Izraelio vyriausybė, šaukdama apie komunizm pavojų, Amerikai diktuoja jos užsienio politiką Artimuosiuose Rytuose.

ATMETĖ PASIŪLYMUS

JAV, Britanijos ir Prancūzijos ambasadoriai derybose dėl V. Berlyno atities atmetė Maskvos pasiūlymus. Oficialiai jie nebuvo pasakėti, bet su jais skaitytųjų supažindino Lenkijos dienraštis "Zycie Warszawa". Jo pranešimu, Maskva reikalavo, kad V. Berlyne jokių oficialių posėdžių neturėtų V. Vokietijos prezidentas, kancleris, parlamentas ir kiti valdžios žmonės. Vakaru valstybių ambasadoriai nori, kad Kremlius pripažintų V. Berlyno ryšius su V. Vokietija.

AMERIKIEČIŲ SNIPAI

JAV centrinės žvalgybos CIA viršininkas R. M. Helms nustebino amerikiečius spaudai padarytu pranešimu, kad Kubos krizės metu ši įstaiga duomenis apie sovietų raketąs gavo ne tik iš U-2 žvalgybinių lėktuvų nuotraukų, bet ir iš savo agentų, einančių atsakingas pareigas pačioje Sovietų Sąjungoje. Paklaustas, ar jis turi galvoje šios krizės metu sovietų susėktą ir vėliau sušaudytą plk. O. Penkovskį, CIA viršininkas atsakė: "Penkovskį ir kitus". Amerikai dirbantys kiti sovietų pareigūnai ir šiandien nėra išsifortuoti. Atrodo, šiuo prisitarimu norėta įspėti Maskvą vengti sukto melo nusiginklavimo ir atominį ginklų apribojimo konferencijoje, nes Vašingtono atstovams gerai žinomi visi faktai.

Elena Sabaliauskaitė-Simerl, 23 m. amžiaus, pasižymėjusi stalo teniso žaidėja, narė reprezentacinės Kanados grupės, dalyvausios pasaulinėse varžybose Japonijoje ir kelionėje į Kiniją

Tėviškės žibūrial — lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Kultūros Draugija "Žibūrial"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbimui ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žibūrial", Inc.
Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada

ŽMONIŠKUMO JIEŠKOJIMAS

R. MEDELIS

Teisybė yra akla, kaip mūsų liaudies pasakoje mėgstama sakyti. O be teisybės yra sunku rasti žmoniškumą, nors jo vardu daug kalbama, kovojama, prekiaujama.

Žmoniškumas yra gyvas. Mes patys po karo jį pajutome ant savo pečių, kai milijonai išstremti, pasitraukusieji, išvežti ir belaisviai paliko sugriautų Vokietijos. Pajudėjo ratas. Grįžtantys ir savo kraštus lengvai sugrąžino. Bet atsirado problema, kai didelė dalis atsiskė grįžti. Demokratijos išaugo to negalėjo suprasti. "Jei nepatinka valdžia, tai išsirinke naują..." Mažų vaikų logika.

Pradžioje motinėle UNRRA mums buvo gana maloni ir žmoniška, bet raudonųjų rankos čia išsikiso. Jiems buvo didžiausia rakstis tie nepaklusnieji DP's. Propaganda, intrigos, vilionės, papirkimai. Čia raudonieji buvo didieji meistrai. Pajutome UNRRA ir IRO kietėjimą, nusigręžimą, nes jau jų vadovybėse raudonieji susuko lizdą. Didysis žmoniškumo užsimojimas apskaito, supliuško ir neteko savo skaidrumo.

Be liko nepamiršti, palengva suradom naujas tėvynes. Nors buvo prekybos, sunkių pergyvenimų, bet reikia tai pamiršti. Raudonųjų siekimai sužudo. Jie tepasigrobė dėl aukų, nors jų apėitais yra nepažabotas.

Pokarinis sugriautų valstybių atstatymas buvo stebuklingas. Išista pagalba randa parodė žmoniškumo veidą net priešui. Šiandien V. Vokietija yra viena ekonomiška pajėgiusia kraštu. Amerikiečių pagalba, pačių vokiečių tvarkingas darštumas padarė stebuklą. Jie kviečiasi šandien darbininkus net iš Anglijos! O raudonųjų rusų imperija vėjai ir vėjai Vakarais, bet daug kur atsilekia, nepajėgia parūpinti nė pačių reikalingiausių dalykų savo piliečiams.

ŠAULIŲ SPAUDOS FONDAS

Šaulių Sąjungos centro valdyba bei spaudos ir informacijos vadovas 1971 m. bendrąsio 2 nr. paskelbė, kad yra įsteigta šauliškos informacijos "Trimito" red. Jono Kalnėno Fondas. Bendrąsioje sakoma: "Nemokant šauliškos spaudos bendradarbiams jokių honorarų, tačiau norint paremti bei pagyvinti šauliškąjį periodinę spaudą, taip pat siekiant sušvelninti draugų daugiau žymių laikraštininkų-šaulių, tuo būdu, kad mūsų šauliškoji spauda turėtų daugiau nuolatinių bendradarbių - korespondentų, kad šauliškieji laikraščiai, ar bent straipsniai, būtų turtingesni ir įdomesni, naudingesni šauliškųjų idėjų propagavimui, nutarta atitinkamai įvertinti labiausiai uolų ir pasiūlymus šaulių laikraštininkų darbus." Šiam tikslui paskirta komisija: Stepas Jakubikas, Karolis Milkovaitis, Petras Petrusaitis, Vincas Tamošiūnas — kandidatas (LSST c. v. pirmininkas). Premijoms skirstyti komisija yra sudaryta vieneriems metams; kitais metais galės būti sudaryta iš kitų asmenų. Pirmasis davanų paskirstymas bus 1971 m. Dainavos įvykiančioje ideologinėje kultūrinėje savaitėje — suvažiavime birželio 13-29 d. 1971 m. iš Jono Kalnėno Fondo numatyta paskirti tris dovanas: I — \$100, II — \$75 ir III — \$50. Be to, pasiūlymė šaulių Sąjungos darbų propaguotojai bus apdovanoti atitinkamais garbės pažymėjimais.

mėjimais. Fondui sustiprėjus, dovano sumos galės būti padidintos. Visi šauliai ir nešauliai kviečiami tapti šio naujo Jono Kalnėno Fondo mecenatais.

Jonas Kalnėnas gimė 1901 m. Antalgės kaime, Rimšės vlsč., Zarasų aps. Jis buvo šaulys — karys savanoris — Klaipėdos krašto vadovimo dalyvis. Lietuvos universitete Kaune studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą. 1932-1940 m. taisė Lietuviškosios Enciklopedijos kalbą. Tas parodo jį buvus neeiliniu kalbininku-lituanistu. Ypač buvo aktyvus ir didelis idealistas šaulių Sąjungos veikloje, Lietuvos Kariuomenės Savanorių-kūrėjų Sąjungoje, Draugijoje Užsienio Lietuviams Remti, Vilniui Vaduoti Sąjungoje, Lietuvos Žurnalistų Sąjungoje, Lietuvių Kalbos Draugijoje ir kitose organizacijose. Bendradarbiau: "Kariškių žodyje", "Karyje"; nuo 1922 m. — nuolatinis "Trimito" bendradarbis; nuo 1931 m. kovo 1 d. iki 1940 m. birželio 15 d. — vyr. "Trimito" redaktorius. 1940 m. liepos mėn. NKVD kalintas, kankintas, vėliau išvežtas į sovietinę koncentracijos stovyklą Sibire, kur ir mirė kankinio mirtimi 1942 m.

Kai J. Kalnėno Fondas sustiprės, galėsime remti ne tik pasiūlymus šaulių laikraštininkus, bet ir šauliškų knygų leidimą, sportuojanti jaunimui bei kitus užmojus.

VL. Mingėla

Broliškos žudynės Airijoje

Katalikų ir protestantų šurpi kova reikalauja vis daugiau aukų

GEDIMINAS GALVA

Airių katalikų ir protestantų kova, lyg ugnikalnio proveržis, reikalauja vis daugiau aukų. Maža šiaurės Airija, turinti šešias apskritys, 826.500 protestantų ir 498.750 katalikų, pergyvena nepaprastą įtampą. Per pusantį metų nužudyti 53 asmenys, 160 įvairių sprogmenų apgriovę gyvenamus namus, imones ir padarė milijoninių nuostolių.

Protas pataria airiams sutarti, bendrai klausimus spręsti, bet aistros ir istoriniai atsiminimai užgniaužia protą, skatina kovas, kurios reikalauja vis didesnių kraujo aukų.

Airių vienoje rankoje neša duoną, kitoje šautuvą. Viena ranka paleidžia taikos balandį, kita meta sprogmenį priešui su naikinti. Visa tai seniai prasidėjo. 1690 m. protestantas Viliamas III, Oranijos kunigaikštis, prieš Boynę upės nugalėjo katalikų karalių Jokubą II, kurį laiką valdžiusį Angliją, Skotiją ir Airiją. Protestantai anuo metu įsivyravo kiekvienam Ulsterio kampe. Jie viešpatavo krašte, o katalikai skuto. Du tikėjimai išugdė dvi skirtingas politines programas.

Kova dėl teisių

Katalikai jau praėjusiam amžiu pradžioje aštrią kovą prieš Angliją. 1921 m. Airija buvo padalinta. Dvidešimt šešios apskritys (counties) sukūrė savo valstybę Eire. Žalioji spalva telaimėjo dalinę kovą. Šiaurės Airija tapo autonominė Anglijos sritimi. Žalioji-katalikai pradėjo kovą prieš oranžinius-protestantus dėl teisių.

Protestantai valdė kraštą. Jie įvedė rinkimų tvarką, kad tik turtingieji, t. y. protestantai, galėtų balsuoti. Svarbiausias imones valdė protestantai ir neišleido katalikų darbininkų. Jie patarė katalikams: keliaukite i

pietus, i Airijos respubliką. Katalikai ne tik žodžiu, bet ir ginklu atsakė: čia mūsų kraštas, čia mes gyvenime ir kovosime.

1969 m. protestantai minėjo istorinę laimėjimo sukaktį. Jie norėjo parodyti savo galybę: mes esame seimininkai parlamente, savivaldybėse, imonėse ir visame krašte. Anuo metu kovą pradėjo menkai organizuoti katalikų minia, kurios svarbiausias ginklas buvo neapykantą protestantams.

Respublikos armija

1969 m., kai įsiziebė kovos Belfasto, Londonderry ir kitose vietovėse, emė organizuoti Airių Respublikos Armija (ARA), kuri šiuo metu turi 1.200 narių ir daug rėmėjų. ARA jau nesitenkino vidaus reformomis, katalikų buities pagerinimu — emė reikalauti, kad S. Airija būtų prijungta prie Airijos.

Protestantai galvojo: reikia sustiprinti karinę apsaugą, gauti daugiau Anglijos karių, i katalikų klausimas bus išspręstas. ARA esą negalės atlaikyti vietos policijos, kuri yra protestantų žinioje, ir Anglijos karių spaudimo.

Anglijos vyriausybė pasiuntė daugiau karių. Jų skaičius dabar siekia 9.700, bet padėtis negerėja. ARA emė šaudyti i karius.

Mažai ką sėkmingesnis Anglijos užmojis daryti reformas. 1969 m. sudarytos vyriausybės ministras pirmininkas Jamesas Chichester-Clark pateko i kryžminę ugnį. Protestantų airių dviasikis Ian Paisley grasino nuversti jį, o Anglijos vyriausybę spyrė daryti nuolatidų katalikams. Jis darė ką galėjo, bet šalių nepatenkino. Protestantai nirs, kad rinkiminės privilegijos panaikintos, pagalbinių po-

licininkai nuginkluoti, o katalikai skundėsi, kad Belfasto laivų statybos imonės negali gauti darbo, kad beveik visi bedarbiai, kurių skaičius siekia 7,5% dirbančiųjų, yra katalikai.

Naujoji vyriausybė

S.m. kovo 25 d. Brian Faulkner sudarė naują šiaurės Airijos vyriausybę. Jo pirmtakas buvo savosios unijistų partijos iš pareigų pašalintas. B. Faulkner priklauso darbo partijai. Jis remiasi parlamente (stormonte) ne savo, bet kitomis protestantistomis partijomis.

Naujos vyriausybės padėtis nepaprastai sunki. Anglijos vyriausybė jau spaus daryti reformas, kurios patenkintų katalikus, o protestantai priešinsis joms.

ARA sprendimas nežinomas. Jei ji toliau kovos už krašto prijungimą prie Airijos respublikos, ras didelį pasipriešinimą airių protestantų, kurie yra Anglijos šalininkai. Londonas, aišku, norėtų, kad šiaurės Airija liktu jo žinioje. Jei i ši vyriausybė nepajęs krašto nuraminti, angliai gali panaikinti airių autonomiją.

Protestantai padarė nuolatidą statyti tiltus per bedugnę. I Paisley kalbėjo prebiterininkams pusiau politiniame pamokslė apie sugyvenimą ir meilę, tačiau skaičiavo katalikų nuodėmes.

Katalikai tebegyvena senomis politinėmis keršto aistomis, kurios lėido šaknis ir vaikuose. Ne suaugę, bet vaikai pastaruoju metu vis dažniau įžiebė kovas. Šiais metais sukaks 50 m. nuo Airijos respublikos įsteigimo. ARA ir jos talkininkai stengsis paminėti sukaktį, rizikuodami sugriauti bendradarbiavimo tiltą ir skandinti gerą viltį kraujo klanuose.

Nesurašyti susitarimai

Pr. N. SAVENAS

Vienos apylinkės laisvės kovos, būdingos ir visai Lietuvai

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Alūkštikiuose

Naujuosius Metus dažnai sutikdavome "kūdeles" švesdami Kriuvonėse, o kartais jaunieji nuklysdavome ir kitur, neišsiskiriant i alūkštikius. Ten suvažiavome vienoje ar kitoje vietovėje visa giminė. Taip buvo visur pas mus įprasta, pagal pasakojimus, dar prieš 1863 m. sukilimą, kol giminė nebuvo išsklaidyta. 1864 m. ji buvo padalinta labai žiauriai: vieni bėgo ir liko gyventi Austrijai priklausiusioje Lenkijos dalyje, kiti — Čekijoje, treti pasiekė Prancūziją, Angliją ir žuvo Amerikos kasyklose. Dalis buvo išsklaidyta Rusijoje, todėl atvažiuodavo tik iki Polocko ar nors Vitebsko gubernijos vakarinio pakraščio, kur apie N. Metus nuvažiuodavo su jais susitikti šiaip taip baumės išvenę namuose ar nusikėlę i Kuršą arba Inflintus. Tremtiniais, kurie tegalėjo atvažiuoti iki Inflintų, nuveždavo lietuvaitės i žmonas, kad i giminę nepakliūtų kokia "maskauka". Ir tokia tikrai nebuvo, bet vėliau Vitebsko gubernijos įsikūrusių tarpe, nors latgalietis nuvyko net keturiuos. Bet ir jį šeimos neištipro: dar trečioji karta 1944 m. tebekalbėjo apie tik lietuvaitę. Gal padėjo atėjimas naujo Lietuvos žmogaus. Antra, vaikams nesigėdinta sekti i pasaką, kur piktas vilkas buvo maskolis, šernas — vokiečiai, šeškas — lenkas, stirna — lietuvaitė, briedis — lietuvis, barsukas — latvis, voveraitė — letgalietė, lapė — lenkaitė, širmuonėlis — estas, kiaunė — gudė, ragana — "maskauka".

Mirgos tėviškėje

Ir šiais metais mes, jaunimas, važiuavome i Alūkštėnus. Sutarėme susitikti Mirgos tėviškėje. Aš pažadėjau nuvežti ir savo abu svečius, nes gal kartais sušiuostys. O tenai kaip tik i trūklo merginoms vyrų — Maskvos "rieznikai" žiauriai juos išrančiojo. Latvaitės buvo didesnis vyrų badas kaip Lietuvos mergaitės. Taip ir nuvažiuavome keliolika nuo Antazavės ir Imbrado. Atvažio ir Irma su Zenta, nors ši ir nenorėjo. Kai Rygoje reikalai kiek sumaišė, nebuvo kur vienai dingti, tai i atvažio net pas Mirgą. Jos nesėkmeis numaldyti merginoms paskyrė mano draugą iš Vilniaus, kuris labai gerai kalbėjo latviškai ir dažnai lankydavo Mintajų, kur turėjo giminių. Jis neblogai pažinojo ir latvių evangelikų papročius bei būdą. Vyras buvo gražus, mandagus. Zenta jį nustebino ir geru vokiečių kalbos mokėjimu. Ta gana greit juo susižavėjo. Irmai priskyrė mano draugą suvalkietį nuo Paprūšės. Tas nors ir nemokėjo nė m latviškai, bet Irma gebėjo ir lietuviškai regž-

ti, nors dažnai nepataikydavo galūnių ir taikydavo latvių vartojamą žodį lietuvių kalbai, kurio visai mes nežinojome.

Piršliškos mintys

Veždamasis draugus, ketinau vieną skirti našliaujančiai ir gedinciai a.a. Janio Birutei. Mirga buvo vos 18 metų ir be jokio rūpestio galėjo "senmergauti", o Birutei jau 23. Alūkštikiuose jai lietuvių nebuvo, kuris nors kiek patiktų, gi toliau i latvius nesidairė. Todėl ji geidavo susipažinti su mano draugais, juokaudama, kad Andriūnai jai savo draugų nebeįspirš (1940 m. pavasarį viešėdama Kaune lankė i giminaisčius Andriūnus, kurių draugai buvo visi praplikę vyrai). Antazaviškiai ir imbradiškiai ūkininkai buvo Mirgos su Birute numatyti kaimynės lietuvaitės, ūkininkaitės. Jaunimo pasilinksminime dalyvavo ir keli vietos latviukai bei latvaitės, vietos ūkininkų vaikai. Jie sumedžiojo ir klarnetą su smuiku, violą ir ragą, taigi puošė miestiečių šokiams muziką. Na, ir šoko sušilę tartum per Jonines, kurias seniau Mirgos tėvai ruošdavo visai apylinkėlei.

Lietuvaitės "pavojingos"

Mes susimetm i vieną kambarį atskirai, kur Zenta jautėsi geriau nei šokių kambaryje, o Irma aiškino svečui, kad lietuvaitės joms labai pavojingos. Jos apylinkėje keliolika lietuvaikių pavogusios iš jų bernelius latvius ir net nelatgaliečius. Latvaitės gi retai atsivagiančios lietuvių. Todėl ji važiuosianti i Vilnių lietuvių įieškoti. Vilnius, jai patikęs senomis bažnyčiomis, kai lankėsi 1940 m. pavasarį. Tada meną latviškai aiškings dail. R. Antinis, sulietuvejus nuo Rokiškio latvis ir šiaip labai mielas žmogus. Su mumis drauge buvo ir Birutė, nes Mirga kaip namų šeimininkė turėjo daug kur būti. Birutė su Mirga vasarą man pasisakė, kad jos mažiausia dvejus metus dabar nešokiančios, nes gedi išvežtų tėvų ir brolių-seserų. Nors dabar šokiai senu įpratimu buvo šiuose namuose, bet abi nešoko.

Iržioji Zenta

Prie Birutės jungėsi ir Irma, kuri ir toliau juokavo. Tas jos pasivogtasis lietuvis turėjęs likti evangeliku, nes kitaip jį pastorius iškeisčia. Zenta, kuri vos vieną kitą žodį lietuviškai tesuprato, matyti, klausėsi Irmos kalbos, nes vos ši suminėjo pastorių, Zenta trenkė koja i grindis ir suriko Irmai užsičiauti. Mes tiesiog suglumome. Jau kelis kartus mačiau Zentos treptelėjimus, nuo kurių Karlis jį pajauka norėjo atratinti, parodydamas, kaip reikia ištiesus koja pilnu padu triukšmą kelti, kad būtų pagal visus pastoriaus ar pastoriėnos mokslus. Deia, šiuo kartu tokio išsišokimo visai nelaikiau. Irma jai ramiai tepasa-

NUOSIRDZIAI DEKOJAME!

Atšventę savo penkiolikos metų gimtadienį sėkmingu koncertu, jautiame paregą padėkoti visiems kuo nors prisidėjusiems prie mūsų veiklos. Taip pat nuosirdus ačiū visiems gausiai atsilankiusiems i koncertą. Dekojame koncerto programos pranešėjai I. Meik-lejoh-n-Šernaitėi už šiltą ir turiningą programos pranešimą ir A. Vitkuvienėi už meniską tautinių šokių aprašymą. Išskirtina padėka priklauso tėvams už gausų ir skanią pagaminatą maistą šokėjų vakarienei po koncerto. Dekojame ponions: E. Balašienėi, M. Stacionienėi, Šarkienėi, L. Šileikienėi ir A. Valadkienėi už skoningą užkandžių bufeto paruošimą ir darbą vakarienos metu; ponions: V. Siminkevičienėi, Šarkienėi ir M. Vasilauskienėi už specialų didžiulį suktukinį tortą. Mūsų nuosirdi padėką "Gintaro" tėvų komitetui už globą, pastangas ir darbą organizuojant koncertą bei vakarienę ir grupei teikiama visokeriopą pagalbą. Ačiū visiems —

Toronto tautinių šokių grupė "Gintaras"

KRAŠTO VALDYBOS PRANEŠIMAI

RINKIMAI. Š. m. balandžio 25 d. įvyksta rinkimai i VIII Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto tarybą. Prašome visas KLB apylinkių valdybas, lietuviškų parapijų klebonus, lietuviškų organizacijų vadovus paraginti savo narius dalyvauti balsavime.

PABEGUSIŲJŲ I TURKIJĄ tėvo ir sūnaus Brazilinkų reikalai paskutiniu laiku vėl pablogėjo — gresia pavojus, kad jie gali būti išduoti rusams. Dar kartą yra reikalinga stipri ir vieninga visų išeivijos lietuvių akcija. Prašome visas apylinkių valdybas, įvairias organizacijas bei pavienius asmenis siųsti telegramus ar laiškus (oro paštu) Turkijos ministeriui pirmininkui (Hon. Prime Minister of Turkey, Ankara, Turkey), prašant Brazilinkams suteikti politinės globos teises.

SEPTYNIOLIKTAJA KANADOS LIETUVIŲ Dieną šiemet rengia KLB St. Catharines apylinkės valdyba. Padėkos dienos savaitgalį spalio 8-10. Ten įvyks i II-sis Kanados lietuvių jaunimo kongresas su labai plačia programa: sportas, paskaitos, simpoziumai, tautinio meno ir jaunųjų dailininkų parodos, bendras pasilinksminimas, eisenos miesto gatvėmis ir t. t. Prašome visus lietuvių, o ypač mūsų jaunimą, abiejose šventėse gausiai dalyvauti. Apylinkių valdybas prašome padėti mūsų jaunimo menininkams vienietams atvykti i jaunimo kongresą.

PENKTASIS VAKARŲ KANADOS lietuvių saskrydis bus š. m.

liepos 10 — 11 d. Kalgary, Alberta. Rengėjai — KLB Kalgario apylinkės valdyba ir specialus komitetas. Visus V. Kanados lietuvių kviečiame šame saskrydyje dalyvauti. Tie, kurie iš rytinės Kanados žadate apsilankyti vakarinę Kanadą šiais metais, prašomi aplankyti šį svarbų saskrydį vakaruose. Tuo metu Kalgary įvyksta ir garsioji Kalgario "stampede", kurią taip pat verta visiems pamatyti.

KRAŠTO VALDYBOS visuomeninių reikalų komisija nutarė rinkti ir atrinkti daugiau dėmesio i straipsnius ir žinias svetimoje spaudoje apie lietuvių bei Lietuvą. Prašome apylinkių valdybas, įvairias organizacijas bei pavienius asmenis siųsti tokią pasirodžiusią spaudos medžiagą krašto valdybos adresu: 1011 College St., Toronto 4, Ont.

VINIENTELĖ LIETUVIŲ GIMNAZIJAI išleido prašo mūsų finansinės paramos bendradarbių stovybos darbo. Malonu būtų, kad apylinkių valdybos, lietuviškos organizacijos lietuvių jaunimo lietuvių dar kartą atkreiptų dėmesį i šį svarbų reikalą ir paremtų stambesnę auką šio bendradarbių stovyba.

SOLIDARUMO INŠAI! gauti iš šių apylinkių: Sudburio — \$80; Sault Ste. Marie — \$45; Otavos — \$20; Kalgario — \$30; Toronto — \$570; Rodney — \$15; Oakvillės — \$45; Montrealio — \$191. Nuosirdus ačiū! Prašome ir kitas apylinkes atsiųsti tyti už 1970 m.

KLB KRAŠTO VALDYBA

Kun. Justiną Bertašį,

jo brangiam TĖVELIUI Lietuvoje mirus, nuosirdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

P. ir J. Laureckai

R. ir Juoz. Lukoševičiai

B. ir Jon. Lukoševičiai

I. ir P. Lukoševičiai

M. ir B. Povilaičiai

A+A

Jonui Novogrodskui

mirus, liūdinčiai jo žmonai LYDIJAI, sūnui JONUI, dukrai ELEONORAI ir giminiams bei artimiesiems reikiame gilią užuojautą, dalindamiesi liūdesiu kartu su jais —

Milda ir Vincas Zemeckai

Marija ir Myk. Ramanauskai

Mielam draugui

Jonui Novogrodskui

mirus, jo liūdinčią žmoną LYDIJĄ, dukrelę NORĄ, sūnų JONĄ ir gimines nuosirdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

Alfonsas ir Salomėja

Pundžiai

Mielam Tėveliui ir Uošviui

A+A Antanui Stauskui

mirus, STASĖ ir VYTAUTĄ LIUIMAS, jų šeimą bei artimuosius nuosirdžiai užjaučiame —

Liuda ir Petras Dauniai

Albiną Didžbalienę,

mielam BROLIUI Winnipege mirus, nuosirdžiai užjaučiame —

J. Z. Didžbaliiai

A. J. Asmenavičiai

A. G. Skaisčiai

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety Lygos ir Board of Education. Rašė šią mokyklą gauna pigesnę antrovišio draudimą. Nemo-kami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinius leidimus. Mokome vairuoti standartinius ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytų nuo HO 4-1331

Brangiai Mamytei

mirus Lietuvoje, OLGAI PRANCKONIENEI ir jos vyrui SIGITUI reikiame nuosirdžių užuojautą —

O. A. Tamošauskai

V. A. Zolnierūnai

J. N. Simkai

T. A. Žiliai

MOHAWK FURNITURE LTD.**PILNAS NAMŲ APSTATYMAS**

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MASINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137. RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Pavojinga žemė, draugiški žmonės

LEONAS URBONAS

Beveik mėnesį praleidau ant netvirtos Kalifornijos žemės plutos. Neseniai didokla drebėjimą pergyvenusi, žemėlės suspurda, sugriaužia dusliai, tarsi alkanos žmogaus pilvas. Baugu pasidaro pagalvojus, kad vieną dieną plona žemės pluta gali plyšti, atsiverti ir suvalgyti vieną kitą namuką kartu su jo gyventojais.

Rašau iš San Francisco priemiesčio, vos mylia nuo netvirtos žemės siūles San Andreas raukšle pavadinotos. Visokiais prietaisais rūpestingai mokslininkai matuoja šios raukšlės judesius ir pranašauja, kad būsias žemės drebėjimas gali kiekvieną metą įvykti.

Nežinūtin šio pavojaus, čia niekas, guldamas į lovą, nesimeldžia, neprašo žemelės drebėti. Visi tikisi, kad bent jų amželyje dalis Kalifornijos jūron nenuskęs.

As irgi tikėjosi, kad žemė bus tvirta ir rami, kol aš pavelksius susikrovę ir kengūrų žemę išleksi.

Virš metų užtruko kelionės po Ameriką. Lankiau miestus, kur po parodos ar paskaitos buvo lengva net ir lietinga, šalta vidurnaktį svetimais keliais tolyn pasileisti. Kitaip yra su Kalifornija. Čia visi tau truko iškeliant, bando padėti pasilikti.

Kalifornijos žemė Dievulis saulės ir giedro dangaus nesigali. Saulės spinduliuose prisirpę žmonės čia sutinka vienas kitą, o ypač svečiai — ne tik atvirom durim ir ranson, bet ir siela, smegenimis, pasirušusiomis naujomis idėjomis bei mintimis atsigaivinti.

Apsuptas draugiškų gyventojų ir į darbą įsitraukęs, dar neturėjęs laiko į pajūrus išvažiuoti, jūros kvapų ir melynų dangumi pasigėrėti.

Trijų savaitę laikotarpį buvo surengtos dvi parodos ir dvi paskaitos-diskusijos: pirmoji — Los Angeles — Kazimiero mokyklos patalpose, antroji — San Francisco San Mateo College.

Energingų padėjėjų dėka, į šiuos

miestus atvykęs, radau parengiamuosius darbus kruopščiai ir sumaniai laiku atliktus. Tokia retybė man suteikė daug entuziazmo ir sutaupė energijos užsimotam darbiui tinkamai atlikti.

Turint galvoje ekonominę padėtį, paveikslų pardavimai čia buvo vieni iš geriausių. Paroda San Mateo College netoli San Francisco sutraukė daugelį žiūrovų. Daugelis atsilankė net iš tolimesnių priemiesčių bei vietovių.

Šiai progai skirtos paskaitos didesnę diskusinę dalį teko pertelti anglų kalba, nes tarp svečių buvo klausytojų iš California Institute of Research and Education. Po paskaitos šio instituto atstovai pareiškė savo susidomėjimą tapybos darbais, ypač paskaitos idėjomis ir diskusijos metodu. Man panorėjus darbą testuoti institutui, jis mielai paruošė tam palankias sąlygas, žodžiu, pastovų darbą. Sėdžiu ir laukiu tų palankių sąlygų. Jeigu jos bus tikrai palankios, patrauklios, gali man tekti ir toliau gyventi čia su tais draugiškais Kalifornijos gyventojais ir bijoti, kad San Andreas siūle neplyštų.

Panašias galimybes dirbti man siūlo ir universitetas Klevelande. Žemės siūles tenai neįtemptos, nebraška, bet tenai yra kita įtampa — tamsi, gili ir pavojinga. Tai nuolat auganti rasinė spraga.

Kitoj pusėj Ramiojo vandenyno gražioje pakrantės išsidėstęs ramus Sidnėjaus miestas. Žemė nedreba tenai, rasinių riaušių nei kovų nėra.

Ramu tenai. Kartas nuo karto iš Jugoslavijos kersa atsinešęs serbas susprogdina kroatą. Kita syki kroatas — serbą. Savo laikraščio redaktoriui lietuviai, kumščiai ir nosi nepataikę, akinus sumušė.

Siaip Sidnėjų saulėtų dienų per metus nemažiau, kaip ir San Francisco įlankoj.

Vienas kambarys, dešimt gyventojų

Pasakoją japonė motina, grįžusi iš raudonosios Kinijos

Masami Wakabayaši, dabar jau 65 metų amžiaus moteris, 1942 m. buvo išsiųsta iš Japonijos į Kiniją pagal kolonizavimo programą. 1970 m. rugpjūčio mėnesį su šeima ji gavo leidimą grįžti į Japoniją. Čia ji, klausinėjama spaudos atstovų, pasakojo:

Mūsų šeima, kaip ir visi kiti kiniečiai, gyvenome kolektyviniame kaime. Jame visi namai vienodi: 12x18 pėdų dydžio, kamposose — po vieną medinį stulpelį, sienos ir stogas — iš šiaudų, o grindys — supliukta žemė. Tokiam namelyje yra tik vienas kambarys, o 10 žmonių. Mes būdavome susikimšę, bet žiemą būdavo šilčiau. Vandenį parsinešdavome kibiras iš šulinio, bet niekas nesimaudydavo, nes nebuvo kur. Kaime nebuvo elektros, tai net ir partijos vadai neturėjo jokio elektrinio įrenginio. Pirmą kartą po 28 metų pamčiau elektros šviesas, kai važiuavau vizos reikalui į miestą.

Mūsų šeima turėjo 2,5 akro žemės, bet komunistai viską atėmė ir padarė bendrą kaimo kolektyvą. Už žemę nieko nemokėjo. Kolektyve dirbome septynias dienas savaitėje nuo saulės užtekėjimo iki nusileidimo. Vasaros metu gaudavome 3 valandas poilsio vidurdienį, o žiemos mėnesiais — tik 2 valandas. Per metus būdavo 3 dienos neapmokamų švenčių. Taip pat neapmokėdavo, jei kas susirgėdavo. Darbas būdavo paskirstytas pagal taksus. Atlyginimas priklausydavo nuo derliaus, bet visi maždaug vienodai gaudavome, išskyrus partijos žmones. Už 1969 metus mano dalis buvo 360 yuan (\$144). Kaime auginavo ryžius, įvairias pupeles, kukurūzus, medvilnę ir kt., bet derlius labai mažas, nes nebuvo jokių cheminių trąšų.

Kiekvieną šeima turėjo privačią žemės sklypėlį: 3 pėdų pločio ir 300 pėdų ilgio, kurį apdirbdavome vidurdienį poilsio metu,

kad turėtume iš ko gyventi. Mes auginome kelias vištas, bet jų niekada nevalgėme, nes kiaušinius ir senesnes vištas parduodavome, kad nusipirktume žibalo ir kitų būtiniausių reikmenų. Mūsų šeima užaugindavo ir vieną kiaulę, kurią parduodavome. Antrai kiaulei nebuvo vietos ir pašaro.

Mes tikrai niekada nebadavome, aiškino ji, kai buvo paklausta, ar pakako maisto? Prieš 10 metų, kai visur trūko maisto, mes valgėme kukurūzų stiebus ir tuščias galvas, laukinius augalus, medžių lapus ir gluosnių pumpurus, bet nebuvo alkanai. Užsigerdavome "balta arbata" — karštą vandenį. Žuvų ar mėsos ragaudavome tik tris kartus ir metus: gegužės, rugpjūčio mėnesiais ir gale metų. Mūsų šeima net ryžių retai gaudavo.

Mūsų kaime buvo viena krautuvė, kuri aptarnaudavo apie 600 žmonių. Normuotų prekių būdavo dažnai, bet žibalo ir kitų reikmenų labai retai gaudavome pirkti. Kiekvienam nameliui buvo mėnesinė norma: 1,5 pinto valgomos aliejaus, 3 mažos dėžutės degtukų ir kiekvienam asmeniui po vieną gabalėlį skalbiamo muilo. Vienas asmuo per metus galėjo nusipirkti penkis kvadratinis jardus medžiagos. Iš jos pasisiūdavo vinerias kelnės, švarkelį ir dar truputį atlikdavo apatiniams drabužiams. Mūsų šeima turėjo nuosavas keptuves ir puodus. Kitokios nuosavybės niekas neturėjo.

Kaime nebuvo gydytojo — tai gydydavo vietiniai žmonės. Ligoninė buvo už 18 mylių. Už ligoninę ir gydytojus kiekvienas turėjo pats užsimokėti, nes jokios draudros nebuvo. Specialios nuolaidos buvo daromos tik partijos nariams.

Mūsų kaime buvo pradžios mokykla, o gimnazija — už 12 mylių. Mokiniai į mokyklą eidavome vidurdienį poilsio metu,

Ateitininkų Federacijos taryba posėdžiauja Klevelande. Iš kairės: Vytautas Kličorys, Gabija Juozaitė, Eligijus Sužiedėlis, Augustinas Idzelis, dr. Antanas Sužiedėlis, Jurgis Oniūnas. Kitų tarybos narių nuotraukoje nematyti

Ar krikščionys talkina marksistams?

Pastaraisiais metais prasidėjus pokalbiams tarp krikščionių ir marksistų, pasigirdo pagrįstų ir nepagrįstų priekaištų krikščionių bendrijų vadovams. Pirmiausia klievo katalikų teologams, bandžiusiems akademineje plotmėje kalbėtis su vadovaujančiais marksistais ideologiniais klausimais. Pasiekę priekaištai ir patį popiežių Paulių VI, tęsianti Jono XXIII linija, siekianti palaikyti ryšius su Kremliumi ir bandanti palengvinti savo tikinčiųjų būklę sovietiniuose kraštuose. Neišvengė priekaištų ir protestantių bei ortodoksinių Bendrijų taryba, priėmusi ir savo tarpą Sov. Sąjungos ortodoksų atstovus, susietus su oficialia Kremliaus politika, ir palaikanti tautinių santykius su Kremliumi. Iki šiol dalis priekaištų pasitvirtino. Pvz. katalikų teologai, pradedę pokalbius su vadovaujančiais marksistais, pasirodė tokiu uždaviniai nevisai pasirodę ir buvo panaudoti komunistinei propagandai. Priekaištai popiežiaus laikysenai mažai ką įtikino. Pokalbiai su Kremliu atstovais anaipol nereiškia nusilenkimo komunistui. Tai tik įsigijimas taikių būdų atleisti persekiojimo varžtus anapus geležinės uždangos. Tai nėra nei kairėjimas, nei dešinėjimas, o tik vyriausiojo ganytojo apatėlis rūpestis. Kiltų daug didesnis priekaištas, jeigu jo nebūtų. Tai pasakytina ir apie Krikščionių Pasaulio Bendrijų Tarybą, siekiančią to paties tikslo. Tiesa, iki šiol toje linkmėje nedaug tepasiekiama, bei visdėlto šis tas padaryta. Pvz. minėtoji KPBT gavo leidimą parūpinti karį ir labai ribotą kiekį Sv. Rašto egzempliorių. Vatikaniui pavyko išgauti iš Kremliu keletą naujų vyskupų paskyrimų, sudaryti konkordatą su Jugoslavija, palengvinti vyskupų keliones Romon ir pan. Žinoma, visai tai nėra neįžymios nuolaidos. Iki normalios būklės dar labai toli, jeigu ji iš viso galima.

Dyguis kaltinimai

Yra begibi kita problemos pusė, būtent, krikščioniškų Bendrijų laikysena laisvojo pasaulio marksistų - komunistų atžvilgiu. Kad kontaktai su jais bei diskusijos yra normalus dalykas, be to, niekas nepriekaištauja. Susirūpinimas kyla dėl laikinių krikščionių Bendrijų teikiamos pagalbos marksistiniams revoliuciniais sąjūdžiams. Katalikų Bendrija, kaip tokia, šia linkme nesuka, nors atsiranda paskirų katalikų grupių, bandančių tuo keliu eiti, ypač socialinių reformų srityje. Žymiai ryškiau toje linkmėje reiškiasi protestantiškos Bendrijos, priklausiančios Krikščionių Pasaulio Bendrijų Tarybai. Tuo klausimu ilgą straipsnį paskelbė prancūzų reformatus kunigas, garbės profesorius Paryžiuje J. G. Hoffmannas, gerai pažįstamas baltiečių problemas ir 1967 m. parašęs knygą "Tylos Bendrijos". Savo straipsniui jis davė antraštę: "Ar ekumeninė taryba tapo marksizmo - leninizmo agentu?" Pagal turinį, antraštę griežtoko.

Autorius, matyt, norėjo atkreipti skaitytojų dėmesį į minėtus tarybos užimtus pozicijas padarinius (žiūr. "Exil et liberte", mars 1971). Jis išdėsto KPBT nutarimą sudaryti fondus remti sąjūdžiams Afrikoje, ginklu kovojantiems prieš baltųjų kolonijinę, rasistinę priespaudą. Tų sąjūdžių tarpe esą ir marksistinių — komunistinių, kovojančių žiauriomis smurto priemonėmis. Kaip pavyzdį autorius mini Gvėnėjos — Bissau nepriklausomybės partiją, kurią remia Švedijos vyriausybė ir KPBT, bet ne Raud. Kryžius, matės tos partijos laikysena jos "išlaisvinose" srityse. Nors KPBT reikalauja, kad jos lėšos nebūtų naudojamos kariniams tikslams, bet tai neišvengiama: panaudotos lėšos nekarinėse srityse įgalina sudaryti išteklius savų lėšų kariniams tikslams. Pasak prof. Hoffmanno, KPBT remia smurto kovos priemones prieš baltųjų priespaudą, lyg nebūtų kitų taikių būdų.

Lėšos dezertyrams

Prof. J. G. Hoffmannas neišvengiamai pasisako ir dėl KPBT iniciatyvos globoti JAV kariuomenės dezertyrus Kanadoje, kurių esą apie 100.000. Pasak jo, 1970 m. lapkričio mėnesį pabėgėlių komisijos buvo nutarta sudaryti \$210.000 fondą remti šiem pabėgėliams. KPBT gen. sekretorius dr. Blake pareiškė, kad tai darydama Taryba atsisako svarstyti "nemoralų ir nelegalų JAV angažavimąsi Pietryčių Azijoje". Jai amerikiečių kariuomenės dezertyrai tėra pabėgėliai. "Mes jiems padedame kaip žmonėms, kuriems Kanados Bendrijos jiško paramos". Prof. Hoffmannas primena, kad šio požiūrio negalima izoliuoti nuo bendros situacijos. Tokia KPBT laikysena esanti žalinga pirmiausia Tolumų Rytų krikščionims, ypač kiniečiams ir vietnamiečiams. JAV karas Indokinojį buvęs iššauktas besiveržiančios komunistų agresijos, kuri gresia ne tik Vietnamui, bet ir Tailandijai, ir Korėjai, ir Burmai, ir Indijai, ir Indonezijai, ir Australijai, ir N. Zelandijai. Amerikiečių kariuomenė toje srityje yra vienintelis patikimas pylimas apsaugoti laisvę, nepriklausomybę ir krikščionybę. Dėlto nutarimas duoti lėšas tiems, kurie pabėgė iš JAV kariuomenės, esą per daug peiktina iniciatyva, kad galima būtų ją iš viso svarstyti.

Ignoruojami baltiečiai

Karčiausias priekaištas KPBT-ai iškyla prisiminus komunistų aukas. Sakoma, kad KPBT atėjusi į pagalbą Vengrijos ir Čekoslovakijos sukilimų pabėgėliams. Prof. J. G. Hoffmannas to nemini ir sako, kad KPBT, pradėjusi veikti 1930 m., buvusi abejinga hitlerinės Vokietijos ir Sovietų Sąjungos prispaustųjų šauksmui, kuris buvęs perduotas per prancūzų pastorių Boegnerį ir per anglikonų Bendrijos galvą. Tada buvę atsakyta, girdi, neįmanoma padėti, nes tai "politinis" klausimas. Lietuvių ir kitų baltiečių reikalui prof. Hoffmannas rašo:

Nuo 1948 m. ir nuo galutinio Tarybos sudarymo daug kartų buvo bandyta pateikti Tylos Bendrijų balsą, ypač Estijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos, Ukrainos, jau nekalbant apie rusus krikščionis, kurie neteko bėgti į šalis, kuriose buvo vadovaujančiais KPBT. Ar ši Taryba ėmėsi kokios nors iniciatyvos bent pareikšti protestus prieš Baltijos valstybių sovietizaciją, nepaisančią jokios teisės? Kokią paramą ji nutarė paskirti pavergtoms tautoms, kad jos atgautų savo nepriklausomybę, paglemžta Sovietų Sąjungos?

Apžvelgus situaciją matyti, kad krikščioniškos susidūrimas su įvairiaspalviu marksistiniu - komunistiniu pasauliu yra neišvengiama, kad kaipurios krikščionių Bendrijos ir grupės sąmoningai ar nesąmoningai ateina komunistų vėržiui ir talka laisvajame pasaulyje ir tuo būdu silpnina pastarojo bendrąją frontą, atsidūręs prieš didelę dabartinę grėsmę. Pr. G.

Motinos ir tremtiniai

Prisimena autorius ir Jungtinės Tautos, į kurias kreipiasi tikintieji pagalbos, nes krikščionių Bendrijų vadovų bėgimas negirdinčios skundų.

O ką besakyti apie tas neįvairias apimtas motinas, kurių du tūkstantai kreipėsi į JT generalinį sekretorą.

Pirmas iš kairės — Antanas Sužiedėlis, Jurgis Oniūnas. Kitų tarybos narių nuotraukoje nematyti

Kalėjo, bet Lietuvos neiššizadėjo

S. m. balandžio 7 d. Toronto lietuvių tarybos bendruomenės nario, švelnaus žmogaus, tauraus lietuvių Jono Novogrodskio.

Velionis gimė 1902 m. gruodžio 14 d. Žaiginio k., Šiluvos valsčiuje, Raseinių apskrityje, žemės ūkio darbininko šeimoje. Ekonominis sunkumų spaudžiami jo tėvai prieš pat I D. karą išvažiavo į JAV. Jonas su dar dviem broliais laikinai buvo paliktas pas močiutę Žaiginyje. Tėvai planavo, uždirbę kelionei reikalingų lėšų, tuoj juos pas save pasiimti, tačiau greitai ir nelaukiai prasidėjęs karas jų planus suardė.

Jonui ir dviem jo broliams teko našliai — žemės ūkio darbininkų likimas. Jaunam Jonuiukui jis buvo sunkus, nes jo kūnas nebuvo nei stambus, nei stiprus. Tačiau tame smulkiame kūne buvo stipri dvasia, siekianti žinojimo. Būdamas našliaičio varge jis sugebėjo užbaigti Šiluvos pradžios mokyklą ir Žaiginio dvi klase. Tais laikais Lietuvos našliaičiai berniukai tai buvo didelis laimėjimas. Po karo atstiečiams nepriklausomos Lietuvos kariuomenėje Jonas jau dirba raštineje ir plunksna sau pelno duona.

Užbaigęs karo tarnybą, Jonas laikinai apsigyvena pas savo vyresnį brolį, Lietuvos kariuomenės savanorį — rėją, kuris kūrėsi pagal žemės reformą gautame ūkelyje. Ten jis kirtu mišką, statė trobesius ir dirbo įvairių žemės ūkio darbų. Jis neužmiršo sunkios Lietuvos žemės ūkio darbininko dalies ir įsistojo būdą jai pagauti. Dėlto jis stojo į Lietuvos socialdemokratų eiles ir buvo veiklus narys. Formalaus mokslo neturėdamas progos įsigyti, jis lavinasi daug skaitydamas ir aktyviai dalyvaudamas Kultūros Svetimo Draugijoje.

Tačiau jo, kaip ir daugelio jo bendraminčių, veikla nebuvo tinkama su prasta ir įvertinta to laiko Lietuvos visuomenės, ypač vyriausybės. Darbininkų judėjimas ir reikalavimai geresnės būties buvo palaikyti priešvalstybinio reikšmės. To meto oficialiomis pažiūromis pats žodis "socialistas" buvo baisokas ir beveik tolygus keiksmazodžiui. Tokių nuotaikų įtakoje Jonas pateko į sunkumus ir net apie metus buvo uždarytas kalėjime, bet vyriausiojo tribunolo buvo išteisintas.

Iš kalėjimo paleistas Jonui pragyvenimo šaltiniai dar labiau sumažėjo. Be to, policija ir dabar jam nedavė ramybės. Buvo pasiūlyta emigruoti ir pagrasinta administracine Varnių stovyklos bausme. Dėlto 1929 m. rugsėjo mėn. Jonas su savo jaunesniu broliu išvažiavo į Kanadą.

Velionis Jonas Novogrodskis (kraštinis dešinėje) su savo bičiuoliais. Toliau: O. Indrelienė, p. Peseckas, A. Frenzelis, V. Dagilis

Velionis Jonas Novogrodskis (kraštinis dešinėje) su savo bičiuoliais. Toliau: O. Indrelienė, p. Peseckas, A. Frenzelis, V. Dagilis

AR REIKALINGA TOJI ISTERIJA?

AL. GIMANTAS

Gausėja keliamas triukšmas... Dėl nieko. Taip, dėl nieko ar tik išsivaizduojamo b a u b o. Tiesa, baimė turi dideles akis ir ausis. Gerokai išsigandus, nesunku įsivaizduoti ir nesamas šmėklas ar net ir vidurnaktinio vaiduoklius. Tada pradeda bijoti dar nieko nematant ir jau šaukiant, kad dangus griūva, kad pragaro galybės sujungtos. Turėjome jau linksmų nutikimų, gaudų, kai I-ojo jaunimo kongreso rengėjai buvo apkaltinti turėję pasitarimus - derybas su Lietuvos komjaunimo atstovais, esą nūrėje kvesti toso sovietinės organizacijos atstovus kongresan. Ne ką padėjo ir oficialūs paneigimai, kad nieko panašaus nebūta. Prisimename, kad vien dėlto buvo beišyras kongreso rengimo darbas.

Kažkas panašaus jau vyksta ir II-jį jaunimo kongresą rengiant. Kaikas, gal ir labai gėrų intencijų vedamas, jau pradeda šaukti, kad negalima eiti į derybas su komunistinėmis Lietuvos jaunimo organizacijomis, prašant atsiusti kongresan savo delegatus. Šventa ir neginčijama tiesa, jokių irodinėjimų nereikalaujanti aksioma. Prie to vargiai ką galima būtų pridėti ar atimti.

Be to, būtina priminti ir kita viso čia reikalo pusė, kuri labai raminančiai turėtų paveikti visus sunerimusius ar dar vis abejojančius mūsų sluoksnius. O jie gali būti visai ramūs ir tikri: net ir labiausiai jū galima buvo besipešant ar išskėstomis rankomis kviečiant, jokia sovietinamos Lietuvos oficiali (kitokių ten ir nėra) draugija, organiza-

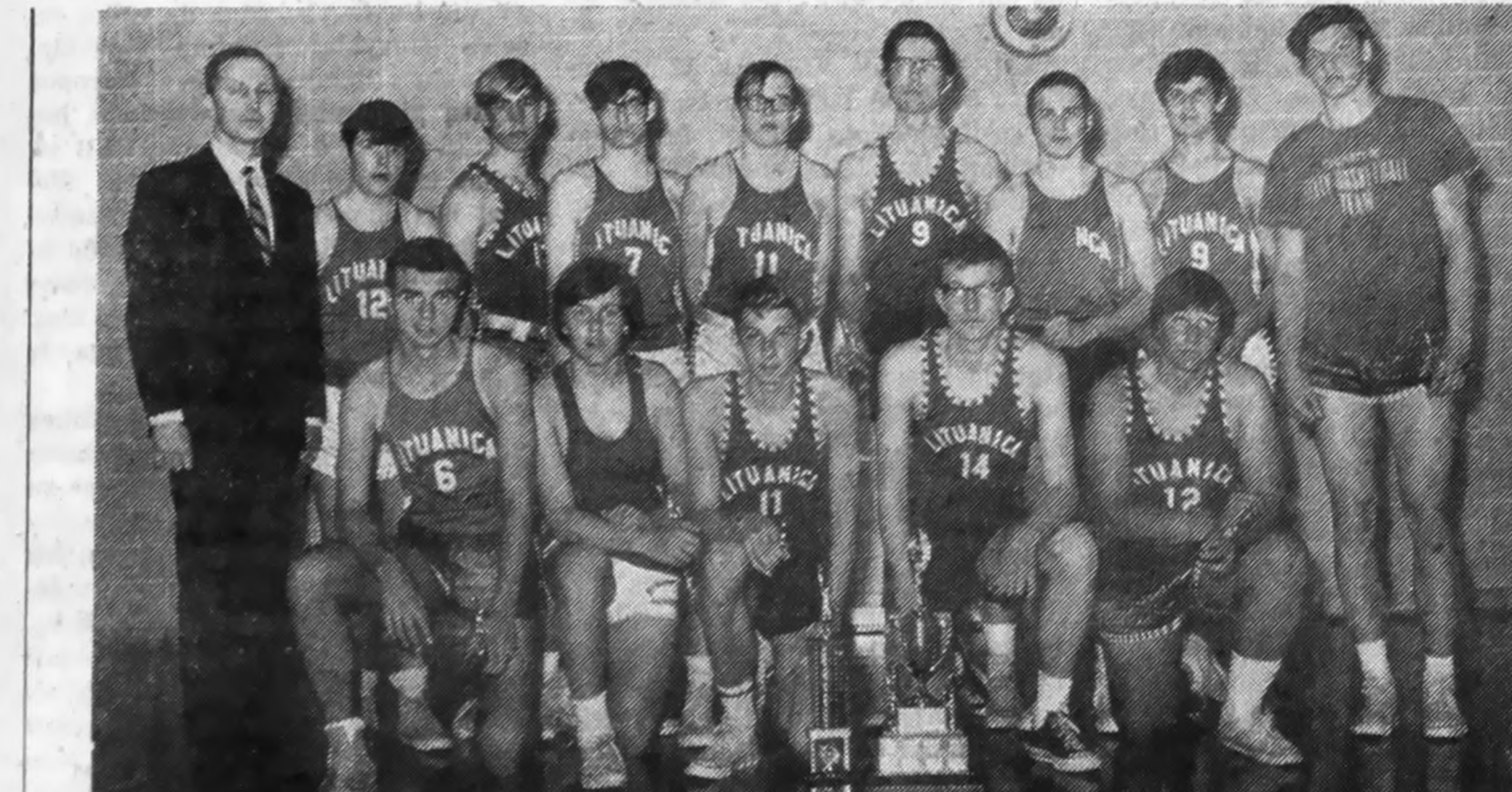
Kanadoje jis buvo apgyvendintas Winnipege. Tuo metu pasaulis smuko į gilia ekonominę krizę, kuri labai sunkiai palietė ir Kanadą. Naujam imigrantui buvo ypatingai sunku. Darbo pasirinkti negalėjo, reikėjo dirbti tai, ka rado. Ir Jonui teko dirbti sunkius darbus Kanados miškuose, geležinkelio ir sauskelnių tiesime. Bet ir sunkaus darbo išvargintas Jonas nepalūžo. Po sunkių fizinio darbo valandų jis aktyviai dirbo Winnipego lietuvių pašalpinę ir kultūros draugijose, skaitė ir platino Amerikos lietuvių ir nepriklausomos Lietuvos spaudą, joje bendradarbiau. Nuolatiniu bendradarbiu buvo "Naujienose" ir "Keleivijje".

Po dešimties metų Winnipego lietuvių kolonija jo veiklai buvo permaza. Dėlto 1939 m. Jonas persikelia į Torontą, kur daugiau lietuvių, kur gyvensnė jū veikla.

Sovietų Sąjungai 1940 m. okupavus Lietuvą, Kanados lietuvių kolonija pasiskirstė į dvi sroves: į tuos, kurie pritarė Lietuvos okupacijai ir sukomunistinimui, ir tuos, kurie nepriklausomos valstybės praradimą laikė didžiausia lietuvių tautos nelaimė. Naujai į Torontą atvykęs Jonas nesuabejodamas stojo į socialdemokratų eiles ir visomis savo išgalėmis dirbo su tais, kurie brangino nepriklausomą Lietuvą. Jis aktyviai propagavo nepriklausomos Lietuvos svarbą lietuvių susirinkimuose ir Amerikos lietuvių spaudoje. Tuo pat metu jis istojė į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje, kad stiprioje patriotine organizacijoje galėtų paremti lietuvių tautą nepriklausomybės siekiuose.

Po II D. karo atvykus Kanadon nuo sovietinio okupanto pabėgusiems lietuviams, Jonas buvo vienas tu, kurie su išskėstomis rankomis juos sutiko. Jis juos rėmė ir laikuriams padėjo į šį kraštą atvykti. Jis kvietė naujuosius ateivius į esamas organizacijas ir su jais jungėsi bendrame darbe. Įsteigus Toronto Lietuvių Bendruomenę, Lietuvių Namams, "Paramai", jis buvo jų aktyvus narys ir bendradarbis.

Naujų ateivių tarpe jis sutiko Lydiją, su kuria sudarė pavyzdinę lietuvišką šeimą ir užaugino lietuviškai nusiteikčius — sūnų ir dukrą, Winipege paliko jo jaunesnysis brolis, o JAV — brolis ir sesuo. Visi jie neteko mielo vyro, tėvo, brolio. Jo bičiuoliai neteko gero draugo, o visi Toronto lietuviai — švelnaus ir darbštaus žmogaus, kuris drąsiai ginavo savo nuomonę, bet taip švelniai, kad nieko neižeistų, kad nieko neužgautų. J. S.

Čikagos ASK "Lituanika" jaunių A klasės krepšinio komanda, 1970 m. laimėjusi S. Amerikos lietuvių meisterių titulą ir Toronto inžinierių pereinamąjį ilgametis klubo pirm. Rimas Dirvonis. Ši komanda dalyvaus sporto žaidynėse Toronte š. m. balandžio 24—25 d. d.

Nuotr. Z. Degučio

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

A. SNIECKAUS KALBA

Sovietų kompartijos XXIV suvažiavime Maskvoje balandžio 2 d. žodį tarė vilniškės komunistų partijos I sekr. A. Snieckus, kuriam šiuo metu, atrodo, labiausiai rūpi Brazilinai, Simokaičiai ir Kudirka. Tai liudija kad ir ši jo kalbos ištrauka: „Būružuaziniai ideologai dabar veikia gudriau, dangstydami antikomunizmą tariamu rūpinimusi tarybinių žmonių likimu. Bet ten, kur jiems atrodo naudinga, jie nesibauri ir atvirų kriminalinių nusikaltėlių paslaugų, kartais vaizduodami juos nacionaliniais didvyriais. Taip neseniai pasielgė reakcinė nacionalistinė Lietuvos emigracijos dalis. Taip pasielgė ir jų šeimininkai — Amerikos imperialistai“ („Komjaunimo Tiesa“ nr. 65). Pabėgę bandžiusių lietuvių pavardes A. Snieckus ir ši kartą nutilėjo. Jam nemaža rūpestį sudaro ideologinės kovos frontas: „Pagrindinis mums priešiškas propagandos turinys dabar yra siekimas diskredituoti tarybinę santvarką ir jos ideologinius bei politinius pagrindus propaguoti abstraktų humanizmą, vadinamąją „grynąją“ demokratiją ir bendrašališkąją moralę. Stengiamasi skleisti buržuazinio nacionalizmo nuodus, slopinti klasinį žmonių sąmoningumą, įnirtingai puolama nacionalinė mūsų partijos politika, tautų draugystė“ („KT“ nr. 65). Kitais žodžiais tariant, A. Snieckui nepatinka užsienyje vykdomas tautų „draugystė“ prisidengusio rusiškojo imperializmo demaskavimas, reikavimas laisvų rinkimų ir nepriklausomybės Sovietų Sąjungos pasiglemžtiems kraštams. Tokių politinių metodų veiksmingumą patvirtina tolimiesi A. Snieckaus žodžiai: „Neatsitiktiniai ir daugybė keliauninkų, atvykstančių pas mus iš Vakarų ir kitų šalių, pirmiausia domisi tarpnacionaliniais santykiais, nacionalinės kultūros būkle, kruopščiai ieško iškraipytų buržuazinės propagandos teiginių patvirtinimo ir, žinoma, neranda...“ („KT“ nr. 65). Tarp eilučių jaučiamas tikras A. Snieckaus skundas — keliauninkai stengiasi patikrinti, ar tikrai Sovietų Sąjungoje engiamos nerusiškos tautos ir slopinama jų tautinė kultūra. Tokia keliauninkų iš užsienio „revizija“ Kremliui, be abejonės, labai nepagėdaujama. Jeigu A. Snieckus mano, kad „revizoriai“ neranda teiginių patvirtinimo, jis turbūt nėra skaitęs visos eilės užsienyje pasirodžiusių leidinių, pagrįstų faktais ir net sovietinės statistikos duomenimis.

KONFERENCIJA MASKVOJE

Sovietų Mokslo Akademija, Pasaulinės Literatūros Institutas ir Pedagogikos Mokslo Akademija kovo 17-19 d.d. Maskvoje surengė „moksline“ konferenciją tema „Ideologinė kova ir dabartinės kultūros problemos“. Pranešimus skaitė literatūros, kalbotyros, filosofijos ir pedagogikos specialistai. „Literatūros ir Meno“ balandžio 3 d. laidoje informuojama: „Pranešimuose ypač plačiai buvo lieti vadinamosios masinės kultūros kapitalistinės šalyse vertinimo aspektai, revanšizmo ir neofašizmo apraiškos Vakaruose, socialistinės kultūros tolesnio ugdymo problemos ir kiti šiandieninės ideologinės kovos aktualūs klausimai. Išklausytus pranešimus sekė gyvos diskusijos...“ Lietuvos Mokslo Akademijai konferencijoje atstovavo K. Korsakas. Atrodo, lietuviams pranešimų šioje „mokslineje“ konferencijoje neteko skaityti.

„LAISVĖS“ SUKAKTIS

JAV leidžiamos ir A. Bimbos redaguojamos komunistinės „Laisvės“ 60 metų sukakties minėjimą Vilniaus respublikinėje bibliotekoje surengė žurnalistų Sąjunga, kurios pirm. J. Karosas tarė pirmąjį žodį, sveikines žurnalisto vardu „Laisvės“ redakciją ir skaitytojus. Sveikintojų eilėse buvo vilniškės kompartijos istorijos instituto vadovas R. Sarmaitis, „Tiesos“ red. A. Laurinčiukas, „Komunisto“

red. G. Zimanas, „Gimtojo Krašto“ red. V. Reimeris, kultūrinių ryšių pirmininko pavaduotojas V. Kazakevičius ir eilė kitų kalbėtojų. Minėjime dalyvavo „Laisvės“ darbuotojai S. Sasna, J. Gužas ir rašytoju tituluojamas gydytojas A. Margeris. „Laisvės“ redakcijai pasiūsta sveikinimo telegrama, o minėjimo dalyviams parodytas dokumentinis filmas „Lietuviškoji Amerika“. Toks dėmesys teikiamas tikrai komunistinei spaudai. Patriotine spauda ne tik ignoruojama, bet ir koliojama, neįsileidžiama Lietuvoje.

J. JANONIO GIMTADIENIS

Komunistinės spaudos proletarinio poeto vadinamo Juliaus Janonio 75-tosios gimimo metinės buvo atžymėtos Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Biržuose ir šio rajono J. Janonio kolchoze. Pagrindinis minėjimas įvyko Vilniaus dramos teatre, kur susirinko visi kompartijos „bajorai“ su J. Paleckiu prieškaklyje. Pagrindinį pranešimą apie J. Janonio gyvenimą ir kūrybą skaitė poetas Algimantas Baltakis, „Pergalės“ žurnalo vyr. redaktorius. Atsiminimais dalijosi pensininkas Stasys Brašiškis, J. Janonio jaunystės dienų bičiulis. Biržų rajono J. Janonio kolchozo atstovai apylankė gimtąjį poeto Beržinių kaimą ir padėjo gėlių puokštes prie paminklinio akmens. Kadangi J. Janonis yra palaidotas Kazanės kapinėse, prie jo kapo susirinko Leningrado srities Puskino miesto atstovai ir svečiai iš Lietuvos. Apie J. Janonio poeziją kalbėjo rašytojas J. Nekrošius, poetas V. Simkus skaitė poemėlę „Keturi vakarai su Janoniu“, rusų kalbon išverstą leningradiečio P. Karpo. Žodį tarė Leningrado rašytojų valdybos sekr. A. Čepurovas ir poetė T. Gnedič.

PREMIJAVO ŽURNALISTUS

Lietuvos žurnalistų Sąjunga metinėm V. Mickevičiaus-Kapsuko premijom atžymėjo: „Mūsų Gamtos“ žurnalą vyr. red. Rimantą Budrį — už kelių apybraižų knygas apie Sovietų Sąjungą, „Tiesos“ skyriaus vedėją Vytautą Miniotą — už publicistinius straipsnius, Vilniaus televizijos žurnalistą Kazimierą Musnicką — už filmuotus apybraižus, „Literatūros ir Meno“ savaitraščio skyriaus vedėją Romą Sadauską — už publicistinius straipsnius.

ESPERANTO KLUBAS

Klaipėdėje vykiantis esperanto klubas surengė keturis mėnesius trukusius šios kalbos kursus, kuriuos baigė ir atestatus gavo 74 vaikai ir merginos. Klube ypač yra veiklios esperantininkės M. Alseikaite-Petrušienė ir N. Lujytė.

3.000 AUTOMOBILIŲ

Sovietų kompartijos XXIV suvažiavime išsarekavo po daugelį metų trukusių pastangų pradėjo veikti italų „Fiat“ firmos įrengta Pavolgio automobilų gamykla, t.y. tik jos pirmoji montavimo linija, kuri per parą pagamins 450 „žigulių“ vadinamų „Fiatu“. Šios linijos metinis pajėgumas — 220.000 lengvųjų automobilių. Tokia nepaprasta proga „Vasilevičių Laikraštis“ balandžio 6 d. paskelbė pasikalbėjimą su prekybos ministerio pavaduotoju B. Karnilu. Paklaustas, kiek dabar Lietuva gaus lengvųjų automobilių, jis atsakė: „I daugelį mūsų miestų ir rajonų jau atkeliavo pirmosios siuntos naujų lengvųjų automobilių. Siemet jų gausime 3000. 30 „Volgų“, 400 „Moskvėčių“, 570 „Zaporožėčių“, o naujųjų „Žigulių“ — 2000. Didžiausią dalį — 60%, skiriame kaimo gyventojams...“ Taigi, daugiau kaip tris milijonus gyventojų turinčią Lietuvai numatyta vos 3.000 lengvųjų automobilių: tūkstantiui gyventojų — vienas automobilis. B. Kornilas visus nusivylusiuosius ramina ateities planais. Pagal sovietų kompartijos XXIV suvažiavimo direktivas 1975 m. automobilių gamyba bus padidinta 3,5-3,8 karto.

V. Kst.

HAMILTON, ONT.

SUSIRINKIMAS. KLK Moterų Dr. Jos Hamiltono skyriaus susirinkimas bus balandžio 25 d. Ta proga užrašytos šv. Mišios už mirusius narses 11 v. r. Po Mišių visos renkasi į Jaunimo Centrą. Bus seselės Ignės paskaita ir užkandžiai. Visas narses ir prijauniančius kviečiame dalyvauti.

Valdyba

SUDBURY, ONT.

LITUUVIŲ BENDRUOMENES valdyba š.m. gegužės 8, šeštadienį, 6.30 v.v. ukrainiečių salėje, 130 Frood Rd., rengia motinų pagerbimą-paminėjimą. Programoje: motinų pagerbimas, tautiniai šokiai (S. Martinkutės jaunimo šokių grupė), skaidrės iš dabartinio Lietuvos gyvenimo (jei bus spėta gauti), kitos įvairybės. Veiks bufetas, šokiama gros geras orkestras. Visus tautiečius kviečiame dalyvauti ir pasikviesti svečių bei pažįstamų. Laukiame. Valdyba

St. Catharines, Ont.

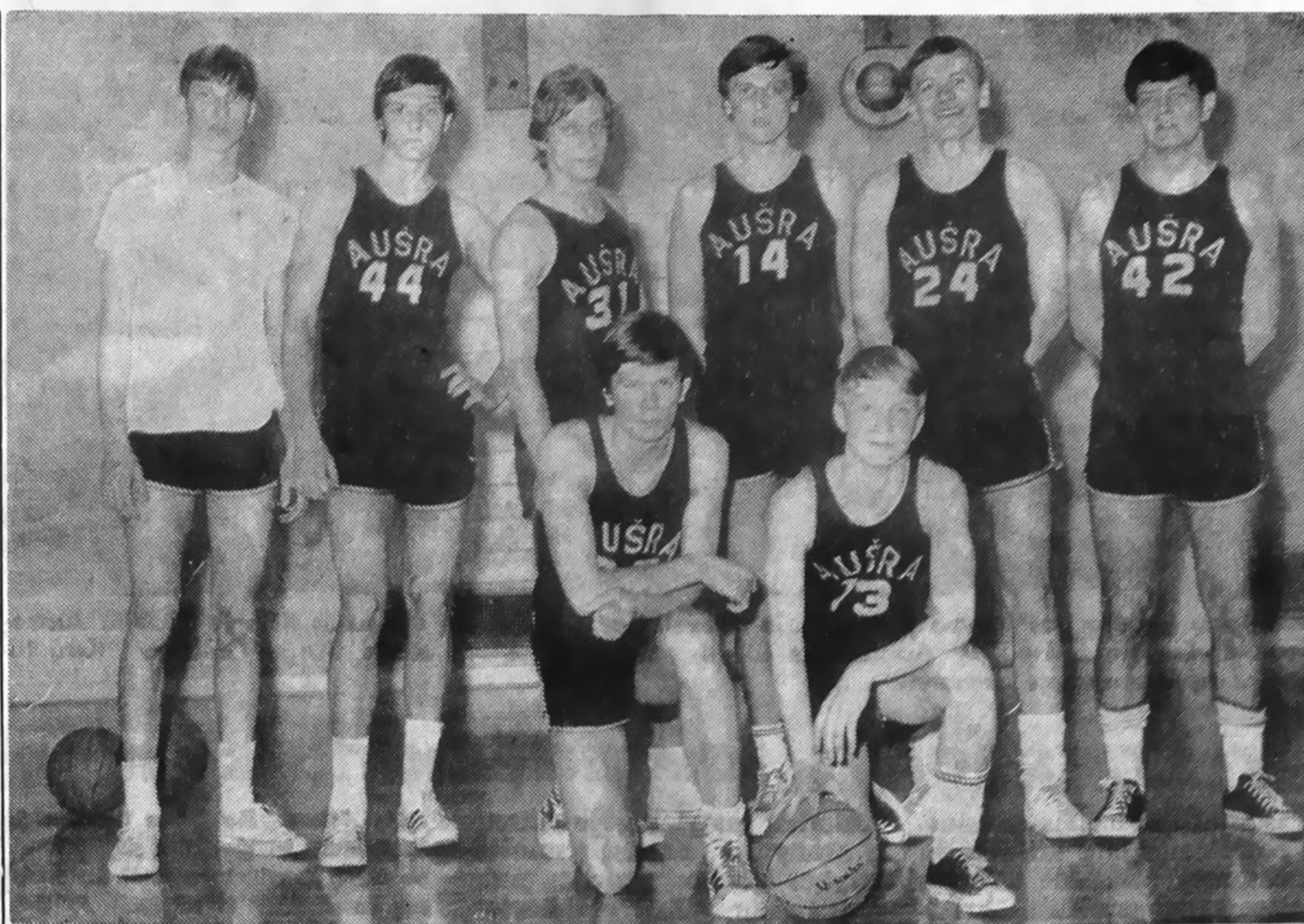
METINIS SUSIRINKIMAS 278 SLA kuopos įvyko kovo 28 d. Pirm. P. Polgrimas, atidarydamas susirinkimą, kvietė prisidėti prie gelbėjimo kenčiančių brolių, kuriems nepavyko pasiekti laisvę. Jis priminė, kad SLA, palyginus su kanadiečių draugų organizacijomis, yra 8 kartus pi-

Advokatas

EUGENIJUS KRONAS,

B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

gesnė. SLA priima narius nuo 1 iki 70 m. amžiaus. Finansų sekr. A. Ališauskienė pranešė apie mokesčių persiuntimą centrui, išd. K. Jonušas — apie išlaidas ir pajamas, o sekr. J. Girevičius — apie protokolus. Kontrolės komisijos aktą perskaitė A. Lukas. Valdybą išrinkti: pirm. A. Ališauskienė, vicepirm. J. Grigas, finansų sekr. P. Polgrimas, sekr. J. Girevičius, išd. K. Jonušas. Revizijos komisijon — A. Lukas ir Z. Jakubonis. Jie lankys ir ligonius. Susirašinėjimui su centru adresas: P. Polgrimas, 7 Southwood Dr., St. Catharines, Ont., su Bendruomene ir kitom organizacijom: A. Ališauskienė, 176 Lake St., St. Catharines, Ont. Paskirta paramos po \$10: šeštad. mokyla ir taut. šokių grupei. Kor.

Toronto „Aušros“ — jaunių A klasės krepšininkai. Iš kairės į dešinę stovi: E. Norkus, J. Norkus, M. Misevičius, G. Rautins, A. Tamašiūnas; klūpo: S. Kaknevičius, P. Kareckas. Ši komanda balandžio 24-25 d.d. dalyvaus XXI-se ŠALFAS metinėse žaidynėse Toronte. Nuotr. Z. Degučio

DELHI-TILLSONBURG, ONTARIO

Delhi šaulių kuopa drauge su Aylmer medžiotųjų-meškeriotųjų klubu

š.m. balandžio 24 dieną, 7 v. v., Delhi lenkų salėje ruošia

linksma, pavasariškai nuotaikingą

TRADICINĮ ŽUIKIŲ

BALIŲ

PROGRAMOJE:

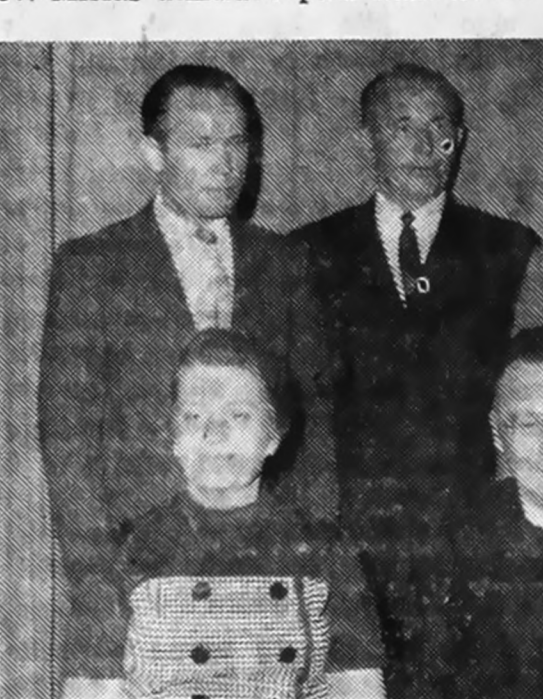
- Labai gausi laimikiais loterija
- Londono lietuvių studentų kvartetas
- Rožių valsai, gera muzika, bufetas
- Kupletai iš vietos gyvenimo
- Šilta žuikiena ir kiti patiekalai

Visi apylinkės lietuviai ir svečiai iš artimesnių vietovių — Toronto, St. Catharines, Hamiltono, Londono, Rodney ir kitų kviečiami gausiai atsilankyti ir kartu su mumis nuotaikingai praleisti vakarą. Laukiame visų! Iki pasimatymo baliuje!

ŠAULIŲ KUOPOS IR MEDŽIOTOJŲ-MEŠKERIOTOJŲ KLUBO VALDYBOS

LONDON, ONT.

KUN. B. PACEVICIAUS SUKAKTIS. Parapijos komitetas, talkinamas katalikių moterų skyriaus, parapijos salėje surengė kun. B. Pacevičiui pagerbimą jo kunigystės 35 m. sukakties proga. Kleboną pasveikinti prisirinko pilna salė žmonių, jų tarpe nemažai jaunimo. Sukakties atžymėjimas pradėtas pamaldomis. Nuosirdaus žodžio pamokslą kun. D. Lengvinas išskėlė kun. B. Pacevičiaus sugebėjimus ir nelengvą kunigo dalį. Sv. Mišias atnaušo pats kun. B. Pacevičius, asistuojamas Tėvo Kulbio, S. J., ir kun. D. Lengvino. Giedėjo pažangą padaręs parapijos jaunimo choras, diriguojamas G. Lawson, paruoštas kun. B. Pacevičiaus vadovė. Giesmėn įsijungė ir studentų kvartetas.

Londono, Ontario, lietuvių Šiluvos Marijos parapijos komitetas Sėdi iš kairės: p. Donilūnienė, klebonas kun. B. Pacevičius, V. Girdelienė; stovi: A. Kudirka, P. Jokšas, pirmininkas Br. Misius ir P. Genčius. Trūksta Br. Zabulionio.

Nuotr. St. Kero

Sviežia mėsa — Dešros — Skanumynai

R. Denninger Limited

HAMILTON — ONTARIO — CANADA

284-288 KING STREET EAST — 528-8468

740 UPPER JAMES STREET — 389-4113

Nemokama autoalkštė prie abiejų krautvių

KNIGHT RADIO & TELEVISION

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton, Ont.

Tel. 522-5028

ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE &

ZENITH BENDROVMS

Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO

KOOPERATYVAS „TALKA“

21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:	Mokame už:
pirmadieniai 9.30 — 5 v. p.p.	depozitus 5%
antradieniai 9.30 — 5 v. p.p.	šėrus ir sutaupus 6½%
trečiadieniai 9.30 — 5 v. p.p.	už vienu metų terminuotus indėlius 7%
ketvirtadieniai 9.30 — 5 v. p.p.	ir virš \$10.000 - 3 metams 7½%
penktadieniai 9.30 — 8 val. vak.	Duodame:
šeštadieniai 9.00 — 1 v. p.p.	asmenines paskolas iš 10%
Liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniai „Talka“ uždaryta.	nekiln. turto paskolas iš 8½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių pataravimas. Parduodame „American Travelers“ čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$2,200,000

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

BALTIEČIŲ PIRMASIS INFORMACINIS pasitarimas įvyko kovo 27 — 28 d. d. Niujorko „Barbizon-Plaza“ viešbutyje. Jis buvo surengtas latvių iniciatyva, talkinant JAV LB centro valdybai, ypač jos vicepirm. Alg. Gečiui. Pagrindinė šio suvažiavimo tema — baltiečių informacija, spaudos reikalai, žinių perdavimas ir okupuotų Baltijos kraštus radio bangomis. Dalyvavo apie 50 latvių, apie 30 lietuvių ir apie 20 estų. Pasitarimą iniciatorių vardu atidarė latvis R. D. Paegle, prezidiuman pakviesdamas Estų Tautinės Sąjungos Kanadoje pirm. I. Heinso, latvi dr. I. Spilners ir JAV LB centro valdybos vicepirm. Alg. Gečį. Suvažiavimo dalyvių sveikino Latvių Sąjungos buvęs ilgametis pirm. prof. P. Liejins, Amerikos Estų Tautinės Tarybos pirm. H. Leesment, lietuvių vardu — prel. J. Balkūnas, atstovavęs BATUNui, JAV LB centro valdybos pirm. V. Voleris ir kt. Penkiuose seminaruose buvo svarstomos temos: „Ligišiolinis baltiečių bendradarbiavimas“, „Baltiečių jaunimas ir studentų veikla“, „Baltiečių spauda ir radio programos“, „Galiybės JAV politiniame gyvenime“, „Baltiečių jungtinė veikla ir akcijos metodika“. Seminaruose lietuviams atstovavo A. Gureckas, A. Barzdukas, R. Kundrotas, D. Kezėnė, A. Mažeika, J. R. Simanavičius, G. Karosas, adv. A. Navasaitis, K. Miklas, A. Gečys ir dr. I. Vaišnienė. Suvažiavimo proga išleistas 40 psl. leidinis „Baltic Action Manual“, surungta estų, latvių ir lietuvių spaudos bei literatūros parodėlė. Sekančią dieną viename Niujorko didžiųjų teatrų latviai rodė reprezentacinį filmą „Latvija per 50 metų“, kurio pasizūrėti susirinko apie 1.200 asmenų.

KIEK YRA LIETUVIŲ JAV? Tokį klausimą „Drauge“ kelia Vyt. Kamantas ir pateikia atsakymą, remdamasis JAV gyventojų surašymo oficialiais duomenimis. 1940 m. lietuvių buvo 394.811, 1950 m. — 397.590, 1960 m. — 402.846. 1970 m. duomenys dar nepaskelbti. 1960 m. užregistruoti 402.846 lietuviai gyveno šiose valstijose: Illinois — 75.034, Pennsylvania — 58.092, New York — 55.652, Massachusetts — 40.921, Connecticut — 26.635, New Jersey — 25.964, Michigan — 21.236, California — 19.421, Ohio — 17.641, Maryland — 9.962, Wisconsin — 7.442, Florida — 6.606, Indiana — 5.126. Kitose valstijose — mažesnis skaičius. Pvz. Aljaska turėjo 167 lietuvių, Havajai — 143, Wyoming — 102 ir Idaho — 96.

ISTORIKUI VENCUI TRUMPUI JAV sostinėje Vašingtone padaryta sunki operacija. Ligonis dar tebėra ligoninėje, bet poilsio ir jėgų planuoja įieškoti Kalifornijoje.

LITUANISTIKOS INSTITUTO suvažiavimas bus gegužės 29 — 31 d. d. Cikagoje. Jo reikalais rūpinasi instituto vadovas dr. Vincas Maciūnas ir iždo tarybos pirm. dr. Tomas Remeikis.

„LOS ANGELES TIMES“ ir kituose laikraščiuose dažnai skelbiami žurnalistas Rasos Gustaitės-Moore rašiniai, kuriuos ji pasirašo lietuvišku vardu ir pavardė — Rasa Gustaitis. Ji yra Lietuvos aviacijos buvusio vadovo gen. A. Gustaičio dukra, gimusi Lietuvoje prieš 36 metus. Žurnalistikos studijas baigusi Missouri universitete, R. Gustaitė 5 metus dirbo „Washington Post“, vėliau — Niujorko „Herald Tribune“ dienraštyje ir kituose laikraščiuose. Gyvena San Francisco mieste ir rašo ekologinio turinio knyga, paskaitinta savo pirmosios knygos „Turning on“ sėkmės.

Urugvajus

LIETUVIŲ KULTūros DRAUGIA Montevideo mieste kovo 15 d. išsyrinko naują valdybą: pirm. — F. Griga, vicepirm. — dr. V. Bagurska, I sekr. — A. Jeskelevičiūtė, II sekr. — J. Blazevskis, I išd. — R. Mačanska, II išd. — A. Zupka, nariu — A. Debešis.

ma ir jį mielai lietuviškam reikalui užleido. Tas projektas jo kieman priviliojo daug vaikų ir sukėlė kaimynų nepasitenkinimą, tačiau jis žodį tęsė jo ir padėjo išspręsti kėblia problemą. Vaizdas šimtmečio parade laimėjo pirmą vietą. Mielas Petrai, tebėra tau lengva svetingos Kanados žemė.

LIGONIAL R. Aušrotas, 12 m. amžiaus, besidinėdamas jau trečią kartą susilaužė koją. Taigi, krepšinio kuriam laikui teks atsisakyti. — P. Kuosa gydosį Sv. Juozapo ligoninėje. D. E.

LIETUVIŲ STUDENTŲ organizacija baigia šio sezono veiklą. Jo pradžioje buvo suorganizuotas pyragų išpardavimas ir tuo būdu surinkta lėšų. Kalėdų proga studentai aplankė parapijiečius su kalėdinėmis giesmėmis. Pirmas Londono — Windsor lietuvių studentų pobūvis surengtas Rodney. Diskusijose dalyvavo ir suaugusieji. Sėkmingas buvo „Vakaras Vilniuje“, surengtas parapijos salėje. Iš gautų lėšų \$25 pasiūti misijonieriui kun. Bendoraičiui, dirbančiam Amazonės džiunglėse. Vasario 16 proga per CFPL radijo stotį transliuota specialiai studentų paruošta programa. Be to, ta pačia proga Western universiteto laikraštys buvo paskelbta „Lithuanian Independence Day“. Regina Štokutė parase eilėrašį apie Nemuną. Taigi buvo įdėtas rašinys apie Lietuvos istoriją, tai tik jis turėjo reikiamo dydžio kiek.

V. Jonynas

Brazilija

KUN. J. BRUZIKAS, SJ, susirgo ir gydyosi ligoninėje. Liga gali sutrukdinti jo numatytą kelionę į JAV gegužės mėnesį.

LITERATŪRINIS VALANDELES Sao Paulo mieste rengia jaunimo literatūros mėgėjų būrelis. Paskutiniam mėnesiniame susirinkime Henrikas Valavičius skaitė K. Donelaičio „Metų“ ištraukas, Arūnas Steponaitis ir Rimgaudas Juraitis — Justino Marcinkevičiaus „Mindaugo“ įžangą, Janina Valavičienė — Brazilijoje gyvenančio Petro Babicko eilėraščių „Dramblo kojos“, o pianistė Kristina Valavičiūtė paskambino J. S. Bacho preluda.

SV. KAZIMIERO ir Villa Zelinos liuanistinės mokyklos Sao Paulo mieste mokslo metų pradėjo kovo 6 d. Prieš Vėlykas abiejų mokyklų mokinius daryti margačius mokė Villa Zelinos mokyklos vedėja Magdalena Vinkšnaitienė ir Irena Surkevičiūtė.

LIETUVIŲ KATALIKŲ BENDRUOMENES ir „Aušros“ chorai nedalyvaus IV daugių šventėje Cikagoje, nes kelionei nepavyko išsinešioti lėktuvu.

Australija

PIRMĄ KARTĄ GEELONGE surengtoje Australijos Dienoje rengėjų komitete lietuviams atstovavo LB Geelongo apylinkės pirm. Jomantas ir kultūrinį reikalą vadovė E. Jomantienė, kurią šio miesto burmistaras pakvietė iškelti Australijos vėliavą. Programoj dalyvavo Jono Juosko vadovaujamas Geelongo lietuvių choras, gitaristai bei dainininkai Stasė ir Julius Lipsiai, Melbourne lietuvių parapijos tautinių šokių grupė „Gintaras“, vadovaujama Halinos Statkuvienės. Šventės metu p. p. Brazdžionienė, Bukeičienė, Jomantienė, Paškevičienė, Pisarskienė, Saldutienė, Štukevičienė ir Srederytė buvo išsirengusios bufetą ir australus vaišino lietuviškais patiekalais. Gauta pilna jos pasakų Lietuvių Namų statybai.

Belgija

VYSK. A. DEKSNYS aplankė Belgijos lietuvių, kurių ten yra apie 300, jų tarpe apie 20 seselių vienuolių — benediktinų, pranciškiečių ir Svč. Sirdies vienuolių narių. Lietuvių religiniais reikalais rūpinasi Briuselyje gyvenantis kun. J. Dauskauskas, kartais susilaukdamas Vasario 16 gimnazijos mokytojų kun. J. Dėdino tautos. Vysk. A. Deksnys viešėjo Antverpene, Biuselyje, Luvene ir Lieže. Kovo 13 d. Belgijos lietuvių Bendruomenė, vadovaujama užbelgio išeikėjusios St. Baltus, Lieže surengė Lietuvių Dieną, sutraukusi tautiečius ne tik iš tolimosios Belgijos vietovių, bet ir Olandijos. Koncelebracines Mišias laikė vysk. A. Deksnys ir kun. P. Celiešius. Sekančią dieną vysk. A. Deksnys lietuviams seselėms Mišias atnaušo benediktinų bažnyčioje ir aplankė Liežo vyskupą, kuris labai domėjosi Katalikų Bendrijos būkle sovietų okupu. Lietuvoje.

Vokietija

ROMUVOJE IVYKO VLB tarybos III sesija. Praėjusių metų ataskaitinius pranešimus padarė valdybos pirm. J. K. Valiūnas, išd. J. Barasas, jaunimo skyriaus pirm. studentas A. Smitas, referentai: kun. A. Bernatonis — vaikų reikalams ir dr. J. Grinius — visuomeniniams reikalams. Pernal pajamų turėdą DM 55.000, kurių DM 35.000 buvo gauta iš Vokietijos valdžios. Vaikų vasaros stovyklai išleista DM 11.586, studijų savaitė — DM 11.194, tarnautojų algoms — DM 11.003. Tautos Fondo atstovo S. Povilavičiaus pranešimu, šios institucijos ižde yra DM 834.84. Pranešimą apie Vasario 16 gimnazijos reikalus padarė jos direktorius V. Natkevičius. Viso Vokietijoje LB apylinkių skaičius nepasikeitė — tebėra 35, tačiau porai jų gali tekti užsidaryti, nes Rensburge liko tik 4 nariai, o Gautingeno apylinkė sudarė sanatorijoje besigydančius lietuvių, kurių ten dabar nėra nė vieno. Iš viso Vokietijos LB turi 936 pilnameisius narius. Naujų valdybų perrinkti tie patys asmenys: pirm. — J. K. Valiūnas, vicepirm. ir sekr. — kun. B. Liubinas, išd. — J. Barasas, jaunimo skyriaus vadovu vėl pakviestas stud. A. Smitas. Artimiausios veiklos planuose — studijų savaitė liepos 17 — 30 d. d., vaikų vasaros stovykla, jaunimo stovykla, Lietuvių Bendruomenės Europos kraštų pirmininkų suvažiavimas liepos 16 — 18 d. d. Romuvoje, VLB tarybos rinkimai sekanti rudenį. Siemet bus išleistas dr. D. Augustaitės paruoštas lietuvių kalbos vadovėlis vokiečiams. Sesijos dalyviams koncelebracines Mišias atnaušo kun. A. Bernatonis, kun. A. Bunga ir kun. B. Liubinas.

KUN. ALF. BERNATONIS, atlikęs penkis mėnesius užtrukusią kelionę S. Amerikoje, grįžo pavargęs, bet su didžią viltimi pastatyti Vasario 16 gimnazijai bendrabutį. Lėšų jau suteikta tiek, kad jau galima pradėti mergaičių bendrabutį statybą. Vokiečių pareigūnai buvo nusteibinti tokiu spurtu lėšų dalies surinkimu ir pažadėjo padidinti bei pagerinti savo įnašą statybai. Dabar reikia skubėti suteikti lėšas berniukų bendrabui. Be to, labai svarbu padidinti Vasario 16 gimnazijos mokinių skaičių. Taigi galima būtų gauti didesnę paramą iš V. Vokietijos vyriausybės gimnazijos išlaikymui. Laukiama kandidatų iš JAV ir Kanados lietuvių šeimų.

Tai bene penktasis mūsų vyresniosios kartos poetės rinkinys, išleistas jos 75 metų amžiaus sukakties proga. Sudėti į jį 93 eilėraščiai, rašyti maždaug dvylikos paskutiniųjų metų laikotarpį (daugiausia 1959-61 m.). Sudėti ištisai, be kokio padalijimo skyriais, tik lyg su šiek tiek menamu motyvų pagrupu. Pavyzdžiui, pat pradžio keliuose eilėraščiuose kalbama apie duoną. Kitur vėl randi grupę gamtinę bei gamtos elementų tematiką (Vanduo, Ugnis, Danguis, Oras...). Tačiau iš to dar negalima daryti išvados, kad čia tik kokie kasdieninės duonos ar gamtos reiškiniai perleidžiami per poetinę prizmę. Tai tik, taip sakant, poezijos substratas, o poetės rūpestis visai kitas. Jį būtų galima nusakyti trumpai — tai rūpestis dėl paliktos tėvynės ir rūpestis dėl ją palikusiųjų. Tai dvejetainis, vienas perplinta kitu. Pats pirmasis išreikštas jau įžanginiame eilėraštyje „Rūpestis“:

Kur gaus šaukly varpų
prisikilimui skelbti,
Kad nuskandinti jį
gelmėse vandenų.
Kas duos tiek rankų į kuorų
varpams sukelti,
Kad jie aidėtų iš širdžių
garsos pilnų (p. 6).

Tas dvejetainis rūpestis yra viso šio rinkinio pagrindinis motyvas, apie kurį sukasi visi mažesnieji. Tai lyg vieno ir to paties brangakmenio apžiūrėjimas iš kuo įvairesnių aspektų.

Kadangi žvilgsnis daugiau nukreiptas į praeitį ir į tolį, dabarciai lieka mažiau pasisakymų arba jie duodami tik atitinkamame kontekste. Kokiam krašte bebūtų, poetė jaučia po kojom tik gimtąją žemę:

Zinojau ir dabar
žinoti nepaliauju, —
Ar kruvina, žalia,
išdegus, apsnigta, —
Ta žemė man rašyta,
brangiai atpirkta!
Svečios šalies pialais smilkstu,
sava keliauju (p. 13).

Poetė savo vizijoje regi ant Baltijos bangų aukso - gintaro

Marius Galiūno piešinys „Taikos angelas“. Autorius yra 14 m. amžiaus, gyvena su tėvais Santa Barbara, Kalifornijoje. Nuo mažens reiškiasi muzikoj, piešime ir poezijoje. Jo piešinių paroda Los Angeles lietuvių kolonijoje buvo gerai įvertinta. Jis yra nupiešęs keletą teminių paveikslų 45 kv. pėdų dydžio

JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės rengiama

IV Dainų šventė

įvyks š. m. liepos 4 dieną

Amfiteatro salėje Čikagoje.

Bilietai gaunami "Marginiuose" 2511 West 69th Street, Chicago, Ill., 60629, tel. 778-4585.

Bilietų kainos: \$3.00, \$4.00, \$5.00, \$6.00 ir \$7.00.

Užsakant bilietus telefonu ar laiškais nurodyti kurių kainų ir kiek bilietų užsakoma. Užsakyti bilietai bus rezervuoti. Neatsiėmus užsakyto bilietų iki š. m. birželio 15 d., jie bus parduoti kitiems. Kas norėtų, kad bilietai būtų pasiūti paštu, tam bilietai bus pasiūti gavus už bilietus pinigų. Tuo atveju bilietų užsakytojas turi atsistoti kartu su pinigais ir sau pačiam adresuotą voką su pašto ženklais. Įsūti čekius ar pašto perlaides, ant kurių užrašyti: Pay to the order of Lithuanian Song Festival Committee. ADRESAS: 2511 West 69th St., Chicago, Ill. 60629, USA. Tel. 778-4585

raidėm išrašytus žodžius, kad jos namai "amžinai prie Baltijos gime" (p. 66).

Pergvenimų iforminimui, įvaizdžiams, užsklandoms nesyk pasigaunama tautosakos, nevienas įvaizdis imamas iš Sv. Rašto, evangelijų, tekstui dažnai duodant savą interpretaciją. Daug eilių pridengta sunkiau ar lengviau praregima simbolika, tuo poetiniu momentu ar sydu, kuriais naudotasi ir anksčiau. Ne vienas eilėraščių pagaliau susiveda į filosofinę mintį, kaip šis:

Ir niekieno nebus užmirštama,
Tarp lėtumos įdydimo,
Šarmų skubos:
Ir želiama, ir augama,
Ir mirštama —
Ant praeties ir ateities
ribos (p. 38).

Savo tėvynės meilę poetė grindžia nuolatinio dvasinio grizimu į gimtąją žemę, į jai brangią praeitį. Ji, tremtinė, žino, "kodėl alksta paukščiai sultinguos kviečiuos" (p. 64). Ją sotina ne svetimoji, bet sentėvių duona:

Bet man duona gardžiausioji ta,
Kur sentėvių žemėje dygus:
Nes nuo jos nuodėmė nūmta,
Jos kraujas gyvenimui lygus (p. 90)

Bet laikas daro savo, ir daugelį jau "ko nematyti, to ir nebėra" (p. 85). Dėlto gerai suprantamas ne tik poetės rūpestis, bet ir jos skundas, "kas nuplaus išklydusiųjų purvo užnašas, kaip upės akmenis nuplauja, gulinčius dugne?" (p. 107).

Bet aplamai poetės žvilgsnis dėl ateities nėra visiškai pesimistiškas, nes ji žino, kad artėja "ten, kur kalvos aukomis iškilios" (p. 128). Nevenias eilėraščių susijęs su partizanų atminimu.

Formos atžvilgiu rinkinys šalia tradicinio ketureilio yra ir kitokių strofų. Mėgstamos ilgąsios eilutės ir didesnės strofų skaičius duoda progos plačiau išsiskirti, bet kartais riboja jausmo kondensuotumą, artina į retoriką ar epinio kūrinio sąvoką. Vietom pasitaiko ir prozinioakinio intarpų. Gal daugiau nu-

(Nukelta į 7-tą psl.)

Žurnalistas Algis Rukšėnas, rašęs knygą anglų kalba apie Simą Kudirką, kalbasi su "Vigilant" laivo karininku Paul Paksu New Bedford uoste. Šalia A. Rukšėno stovi CBS televizijos reporteris iš Niujorko. P. Pakas S. Kudirkos incidento atli kono garbingą vaidmenį

"Mes valdysim pasaulį"

Tokių pavadinimų neseniai pasirodė Liudo Dovydeno dvitomis, kurį išleido Jono Galmino leidykla "Romuva". Truputi ne jau apie šią knygą kalbėti, kadangi pats autorius ją lyg išsūnino. Savo atvirame laiške "Draugui" L. Dovydenas nusišundė, kad rankraštis buvęs parengtas išleisti anglų kalba ir kad lietuvių kalba leidinį J. Galminas išleido visiškai su autoriu nesitaręs ir nebendradarbiaudamas. Dėlto už gana daug korektūros ir kalbos klaidų, už tikrą maišalynę tikrinių vardu rašyme, už truputi keistą autoriaus apibūdinimą ir už technišką knygos išleidimo pusę kaltės turbūt daugiau tenka leideiui, o ne autoriui.

Toks knygu leidimo būdas yra labai liūdnas reiškinys mūsų šioje kultūrinėje gyvenime. Deja, Galmino atvejis nėra vienintelis. Gerai, kad turime rūpestingus leidejus, kaip pvz. A. Mackaus Knygu Leidimo Fondą, kuris Hamletą išleido tik su vienu vienintele korektūros klaida, bet ir už ją kalte sau prisiėmė pats Hamletas vertėjas. Skaitydami leidingi "Mes valdysim pasaulį", kuris, tarp kita ko, tėra praplėsta 1943 m. Lietuvoje išleistų "Užrašų" versija, — aš nuolat save klausiau: o jeigu šis veikalas išeis anglų kalba, kaip L. Dovydenas tikėjosi, koki įspūdį padarys? Ar bus iš jo kokios naudos? Panašų klausimą kelia ir pats Dovydenas: "Ką padės mano padrikai (t. b. padrikai) užrašai bolševizmui apibūdinti, jei tūkstančiai tomų nepajėgia atmerkti akių (kabelis čia nereikalingas) nesugebantiems praregti, arba pasiryžusiems neregėti? Ar pajęs tie užrašai atverti to žiauraus kalėjimo vartus?" (II t., 340 psl.). Nežinia, ar šią vietą pabrūkė apsi autorius, ar leidejas.

Man atrodo, autorius be reikalo iš anksto kapituliuoja. Lašas po lašo ir akmenį pratošo. Tik nereikėtų per daug pabrėžti žodį "kalėjimas". Kieno nors bandymas vieną ar kitą daiktą palyginti su kalėjimu yra reliatyvus dalykas. Tegu, sakysime, ir visi patikės, kad bolševizmas buvo ir tebėra kalėjimas. Kas iš to? Niekas šiandien neis griauti sovietinės santvarkos tik dėlto, kad toji santvarka yra kalėjimas. Kryžiaus karų dvasia, nors ją ir bandė atgaivinti Eišenhoweris savo atsiminimuose prieš nacinę Vokietiją, tėra tik tuščias muilo burbulas. Ne dėl koncentracijos stovyklų pasaulis stoji kariuti prieš Vokietiją. Neis pasaulis kariuti ir dėl sovietinių darbo stovyklų. Priešingai, jeigu Sovietų Sąjunga būtų tik kalėjimas, visi tik trintų rankas ir džiaugtųsi, kad tokiu didelė ir turtinga valstybė tėra tik kalėjimas, kuris, aišku, niekam negali būti pavojingas. Tik tada, kai pasaulis pamatys, kad sovietinis erdvės ir raketų mokslas pralenkia visu kitų šalių mokslą, kad sovietinė pramonė muša iš koto kitų šalių pramonę, kad sovietinis gyvenimo būdas patrauklesnis už daugelio kitų kraštų gyvenimo būdą, — tik tada pasaulis susijus ir ima galvoti: vėliai žino ar ne pertoli ir ne per greitai jie žengia? Ar jiems nereikia pakisti kojos?

Kad Liudo Dovydeno aprašomas sovietinės tikrovės vaizdas, maždaug 1939-1941 metai, yra realus, tur būt niekas nedrįs ginčytis. O tas vaizdas buvo klaidus. Bet tai visiškai netrukdo anglams ir prancūzams siekti sovietų Sąjungos draugystės, tai neklaidu ir Hitleriui su ja užmegzti sąjungą. Ko labiausiai pasigendama Dovydeno knygoje, tai bandymo aiškinti, kodėl toji tikrovė buvo tokia klaidi. Stalino asmenybės kulto išbujojimu, apie kurį Dovydenas beveik visiškai neužsimena, visko negalima paaiškinti, nors daug kas ant to visą atsakomybę nori suvesti. Daug svarbiau turbūt buvo tai, kad jau maždaug nuo 1934 m. Sovietų Sąjunga gyveno didžiosios nacinės Vokietijos inžvijos baimė. Kad Lietuva, kaip ir kitos Baltijos valstybės, buvo tos baimės auka, niekas tai per daug negali stebinti. Juk tada sprendėsi daug didesni da-

lykai, negu mūsų ar kitų mažų tautų likimas. Juk tada grėsė visos lenkų, čekų, net ir pačių rusų tautos fizinio sunaikinimo pavojus. Tai buvo aiškiau nei diena išdestyta oficialiose nacių programose.

Būtų truputi ciniška klausti, ką reikšė pusterčio milijono lietuvių sunaikinimas prieš 25 milijonų lenkų arba šimtą milijonų rusų. Bet reikalas kaip tik sukosi apie tai.

Nuostabiąsias dalykas visoje L. Dovydeno knygoje yra tas, kad Sovietų Sąjunga viso to baisaus pavojaus akivaizdoje stengėsi išlaikyti beveik neribotą optimizmą: mes valdysime pasaulį. Liudas Dovydenas buvo gana geroje pozicijoje visa tai stebėti: jis ne tik išigijo sovietų pastipėjimą, bet dar buvo ir žymus rašytojas, su kuriuo daug kam ir pafilosofuoti buvo įdomu. Jis buvo kviečiamas į slaptus pasitarimus, jis klausėsi geriausių Maskvos propagandistų paskaitų, jis, tariant Koestlerio žodžiais, šonais badėsi ir su komisarais, ir su joga.

Dėlto kaip kurios jo knygos vietos būtų įdomios pasiskaityti visiems, jeigu kirčiai joje visur būtų sudėti teisingai. Deja, to kaip tik jo užrašuose ir trūksta, ypač galvojant, kad kada nors jie bus išleisti į platųjį pasaulį. Gal kažkam rašant apie Sovietų Sąjungą ir galima palikti sąrašas Maskvoje, bet ne Liudo Dovydeno kalibro rašytojui, turinčiam tokį išskirtinį patyrimą. Gal ir suprantama, kad 1943 m., kai Dovydenas pirmą kartą paskelbė savo užrašus, ir sunku buvo susidaryti geresnę perspektyvą.

Bet šiandien... Tada daug kam Sovietų Sąjunga atrodė juokingai prastai, bet ne šiandien, po 900 dienų Leningrado, po generolo Pauliaus armijos sudaužymo, po Berlyno ir po... spūtnių. Užtat šiandien nieko, absoliučiai nieko, nepadės bandymas paversti Sovietų Sąjungą kažkokią mažamečią prasišaltę arba prasišaltę kraštą, kuris tik per kažkokį nesupratimą pasidarė pirmajame pasaulio galybe. Aišku, kad toks bandymas nieko, absoliučiai nieko, neįtikins.

Dar kol nevėlu, Liudas Dovydenas, leisdamas savo veikalą anglų kalba, turėtų labai rimtai jį ištaisyti ir parašyti taip, kad nereikėtų jam kelti ano mūsų aukščiau cituoto klausimo: ar kas patikės, ar kas pravers vartus? Vartai gali tik patys praversti. Gaila, kad tokia įdomi medžiaga, kuria disponuoja Liudas Dovydenas, nueity vėjas.

Liudas Dovydenas, MES VALDYSIM PASAULĮ, I ir II tomai. Viršelis — dail. Prano Lapės. Išleido 1970 m. "Romuva", 84—20 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421, USA. Tomo kaina — \$4. V. T.

ADA ELVIKIENĖ

KAIP VEIDRODY JOS VEIDE KRANTAI ATSISPINDI

Seku mintimis malūno ratą,
Rodos, tik vakar jį mačiau —
Tai pasineria, tai vėl išnyra
Virš lūžtančio vandens augščiau.
Vanduo tyras ir šaltas
Ties gilia vieta,
Mat, tyčia taip parinko,
Kad verstų malūno ratą
Kulirščia.

Mala, kai malūno ratas cerčiasi
Dienas ir naktis,
Paversdamas aukso grūdą
Duonos riekiems...

Reikia matyti, kaip Dubysa
Pavasari atjaunėja!
Kaip laužia žiemos sukaustytą šarvą
Virš savo alsuojančios krūtinės!
Laužia be pykčio, be nirtulio,
Tik šiaip sau, iš pertekliaus
Jėgos.
Subraška ledas, sudejuoja, net
Šiurpu...
Kasžin, kur savo jėgas nukreips,
Pasroviui,
Ar pastatys ledyno tvirtotę
Ties nutebustu tiltu?
Šiaip, stiprus senelis tiltas,
Net knygnešį mena laikus.
Bet pavasari jį pats nepervertina
Savo jėgų, kad būtų tiek stiprus!
Kai spustels guovos srovės
Nešami ledo luitai,
Gal ir jis sugrius.
Paseko...

O daug pavasarių esu rumojęs,
Ne šiaip sau, bet iš meilės didžios.
Nei gražiausia nuotaka man
Dubysos neatstos:
Kaip veidrody jos veide
Krantai atsispindi,
Regis, ir žiedų spalvos matai...
Va, žiūrėk, ir debesėliai plaukia
Ir skamba cievėsio dainai!

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO

AKADEMIJA įsteigė metinę \$500 premiją atžymėti žurnalistui, labiausiai pasitarnavusiam lietuvių krikščioniškai kultūrai savuoju kūrybingumu. Premijos iniciatorius ir mecenatas yra kun. Juozas Prunskis, pasirūpinęs pastovių kapitalu, kurio nuosimčiai ir sudarys \$500 premiją. LKM Akademijos valdyba jau paruošė premijos įstatus ir jos skyrimo taisykles. Vertintojų komisija kasmet bus sudaroma įvairiose lietuvių kolonijose JAV, Kanadoje, P. Amerikoje, Australijoje ir Europoje. Kandidatus raštu galės pasiūlyti visi lietuviai, bet vertintojai turės teisę pasirinkti ir nepasiūlytą lietuvių žurnalistą. Pirmoji vertintojų komisija bus sudaryta šią vasarą ir premiją paskirs iki šių metų pabaigos. LKM Akademija 1972 m. įsteigs metinę \$1.000 premiją už mokslinį darbą. Jos iniciatorius ir mecenatas taip pat yra kun. J. Prunskis.

LIETUVIŲ RASŲTOJŲ DRAUGI-

JOS metinė premija \$1000 paskirta Kazuii Bradūnui už poezijos rinkinį "Donelačio kapas". Lėšas tam reikalui duoda JAV Lietuvių Fondas. Vertintojų komisija buvo sudaryta iš dr. K. Ambrozaičio, T. Antanaičio, P. Gaučio, A. Kairio ir V. Ramono. K. Bradūnas nuo 1961 m. redaguoja "Draugo" savaitinį kultūros priedą. Yra išleidęs 10 poezijos rinkinių, surengęs keletą literatūrinių leidinių. Šiuo metu jis redaguoja lietuvių išveičio poezijos antologiją. Yra parašęs libretą kantatoms "Vilniaus varpai", "Mindaugas" ir operai "Maras".

RELIGINĖS MUZIKOS KONCERT-

TU savo dvidešimtmetį atžymėjo Cikagos lietuvių evangelikų liuteronų "Tėviškės" parapijos choras, vadovaujamas Jurgio Lampsaičio. Programą atliko mišrus choras, vyrų kvartetas, vaikų choras, moterų tercetas, solistai dainininkai ir instrumentalistai. Dėmesio centre buvo kompoz. Vlodo Jakubėno choro sukačiai su kanta "Prisikėlimo" kantata, kuriai jis panaudojo dvi lietuvių liaudies melodijas. Pirmą kartą suskambėjusi kirvin įspildė mišrus choras su oktetu ir solistų kvartetu. Sukaktuvinėje vakarienėje garbės ženkliai buvo prisigiti 20 metų chore giedantiems nariams — L. Buntinienėi, M. Nauburienėi, Z. Juskenienei, J. Jurksačiūnei ir B. Variakojenei.

LIŪNĖS SUTEMOS POEZIJOS

VAKARĄ Detroito Lietuvių Namuose surengė LB apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. adv. Arūno Ūdrio. Po jo įvadinio žodžio vakaro dalyvių su poetė ir jos kūryba supažindino dr. Kestutis Keblys. L. Sutama beveik visą valandą skaitė savo eilėraščių rinkinį "Tebūna tartum pasakoj", "Nebėra nieko svetimo", "Bėvardė šalis", naujuosius periodiko paskelbtus posmus ir neseniai sukurtais "Dvi dainėles".

BOSTONO LIETUVIŲ INICIATY-

VA bus išleista anglų kalba išsami knyga apie Simo Kudirkos tragediją, kurią parašys "United Press International" žinių agentūros žurnalistas Algis Rukšėnas. Jis jau persikėlė į Bostoną ir renka duomenis iš šios tragedijos dalyvių. Knygoje bus paliesti ne tik 1970 m. lapkričio 23 d. įvykiai "Vigilant" laive, bet ir politinės aplinkybės, New Bedford žvejų problemos, dėl kurių buvo surengta konferencija, kurios metu ir įvyko S. Kudirkos tragedija.

SLAVISKŲ STUDIJŲ SĄJUNGOS ir Vakarinių Slavų Sąjungos kovo 25 — 27 d. d. Denver, Colorado, surengto mokslinės konferencijos dalyvavo daug slavų ir baltiečių mokslininkų. Lietuviams atstovavo ir pranešimus skaitė: dr. Vyt. Vardys, dr. R. Remeikis, dr. R. Silbajoris ir dr. Vyt. Kavolis. Dalyvių tarpe buvo ir lietuvių bičiulis prof. R. Sealy.

THE NATIONAL COUNCIL of Teachers of English kasmet skelbia rašinio konkursą JAV gimnazijų mokiniams. New Haven, Conn. 16 metų amžiaus lietuvių Vaiva Vėbraite konkursinio rašinio tema pasirinko V. Mykolaitį-Putną ir jo kūrybą, pristatydamą jį kaip pasaulinio mato rašytoją ir poetą. Ji išsamiai nagrinėja romaną "Altoriai šešėly" ir eilėraščius, pateikdama savo ir Dėmės Jonaitis Putno poezijos vertimus, kruopščiai nurodyma šaltinius. V. Vėbraites rašinys buvo atrinktas atstovauti Connecticut valstijai baigminės konkurso varžybose.

PROF. DR. ZENONO IVINSKIO studiją "Die baltische Frage in 17. Jahrhundert" paskelbė vokiečių Behlauer leidykla straipsnių rinkinyje "Der Ostseeraum im Blickfeld der deutschen Geschichte" ir išleido atskirą leidinį.

BOSTONO LB KULTŪROS KLUBE paskaita apie moderniosios biologijos laimėjimus raudonųjų kraujo ląstelių tyrime skaitė Harvardo universiteto prof. dr. Edvardas Kaminskas. Jo darbas yra susidomėję ir Lietuvos mokslininkai.

LIETUVIŲ DIENĄ Sv. Kazimiero parapija Los Angeles šiemet rengia birželio 20. Numatomas do platesnio mato renginiai — koncertas ir dailės paroda. Koncertinę programą atliks kompoz. Broniaus Budrūno vadovaujamas parapijos choras ir kolortūrinis sopranas Gina Butkutė-Capkauskienė iš Montrealio. Dailės parodoje dalyvaus mėgėjai ir profesionalai dailininkai.

Lietuvių Dienos nr. 3, kovas. Mėnesinis žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Cal. 90029, USA.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

VILNIAUS UNIVERSITETO studentų etnografinis ansamblis, vadovaujamas A. Ragevičienės, paruošė ketvirtą premjerą "Kur eisi — save rasi". Pagrindinis dėmesys šiame spektaklyje buvo skirtas lietuvių liaudies arimo papročiams, pasakoms, dainoms, patarlėms ir priežodžiams. Rež. A. Ragevičienės scenarijus atskleidė jau užmirštą tradicijas — artojų laistymą, kiaušinio valgymą, alaus nuliejimą dievams, pradedant pirmąją pavasario vagą. Skambėjo artojų dainos "Kad aš turėčiau", "Oi ariau ariau laukelius", "Oi pas marelės, ant krančelio", našlačių — "Vai kas ty žydai vidur girelės", vaišių — "Alaus alaus", "Gerkim alų iš užbono" ir kt. Didžioji spektaklio dalyvių dalis — pirmakursiai studentai, dainavę ir kalbėję savo tėviškės tarne. Geriausių atlikėjų gretoms priskiriami pasakotojai — kupiškietis A. Zulonas, A. Marcinkevičius, žemaitis S. Kavaliuskas, dainininkas — B. Spieškaitė ir M. Lapatinskaitė. Ansamblio merginos šiai premijai pačios pasisluvo sijonus ir liemenes, sekdamos lietuvių liaudies dainų mergelių darbininkėlių pavyzdžiu.

SOVIETŲ DAILĖS AKADEMIJOS

prezidiumas, atžymėdamas grupę dailininkų ir menotyrininkų, sidabro medalį paskyrė kauniečių grafikui A. Pakeliūnui už "Senosios Kauno architektūros" ciklo graviūras.

VILNIAUS DAILĖS MUZEJAS

taikomosios dailės skyriaus vedėja a.a. Jadvyga Katinaite-Matulevičienė mirė kovo 25 d. Vėlonė meno istorijos studijas buvo baigusi 1950 m. Vilniaus universitete. "Literatūroje ir Mene" paskelbtame nekrologe Zita Zemaitytė rašo: "Būdamas aukštos kvalifikacijos taikomosios dailės specialistas, šias širdimi atsidavusi savo mėgiamam darbui, kukli ir jautri, ji drovėjosi didelių auditorijų, todėl ją, gal būt, mažiau pažinojo platesni visuomenės sluoksniai. Muziejaus veikloje ji paliko ryškius savo mokslinio tiriamojo darbo pėdsakus. Jadvyga parašė keliolika knygų mokslinės inventarizacijos kryptimi. Tūkstantams brangių eksponatų, suplaukusių į muziejaus fondus iš įvairių šalių, jina sudarė mokslinę metriką, nustatydama šių meninių vertybių epochas, stilius, mokyklas, išaiškindama nežinomus autorius, pateikdama tikslią jų charakteristiką. Jos atlikti darbai pasitarnavo pirminiu šaltiniu būsimų karto mokslininkams, muziejaininkams, tyrinėjančiais praeities kultūros paminklus..." Dalyvaudama dailės paminklus tiriančiose ekspedicijose, vėlonė stengėsi išaiškinti ir apsaugoti nuo sunykimo aptiktą praeities kultūrinį palikimą. Dėmesio verti yra jos keli probleminiai straipsniai, paruoštos mokslinis katalogas apie Slucko juostas ir rankraščiuose paliktas darbas apie XVI-XIX š. koklius.

VILNIAUS DAILININKŲ KLUBE

skaidrėmis ir nuotraukomis iliustruota paskaita apie prancūzų kilmis skaitė Vilniaus universitete dirbantis dėstytojas M. Tosenas (pavardė sulietuvinta) iš Paryžiaus Sorbonos universiteto.

MOKSLIEIVIŲ KŪRYBOS KON-

KURSO, baigminės varžybos įvyko Panevėžyje, J. Balciūno vidurinėje mokykloje. Vertintojų komisija, kurią sudarė rašytojai, literatūros kritikai, pedagogai ir aktorai, pirmąsias premijas paskyrė: Telių Zemaitytės vidurinės mokyklos vienuoliktokui V. Stulpinui — už eilėraščius, Vilniaus XXI vid. mokyklos vienuoliktokui S. Kondrotui — už apsakymus, Švenčionių vid. mokyklos vienuoliktokui A. Simsonaitei — už rašinį. Geriausių skaitovų buvo pripažintas Tauragės I vid. mokyklos vienuoliktokas D. Bumbulis. Antrosiomis ir trečiosiomis premijomis atžymėta 17 moksleivių iš įvairių visos Lietuvos mokyklų.

ONA JUODYTĖ-CHADARAVICIENĖ, Vilniaus dramos teatro aktorė, atšventė amžiaus šešiasdešimtmetį. Sukaktuvininkė yra baigusi Kauno teatro dramos studiją 1931 m., dirbusi Kauno dramos ir jaunimo teatruose, į Vilniaus teatro aktorystę eiles įsijungusi 1940 m. Eilę išdėmėtinų vaidmenų jį sukūrė Sekspyro "Makbete", "Karaliuje Lyre", V. Hugo "Vargdieniuose", B. Sruogos "Apyašrio dailoje", V. Milūno inscenizacijoje "Martičioje", A. Liobytės ir K. Kymantaitės scenai pritaikytoje A. Vienuolio "Paskendėjusioje" bei kitų rašytojų draminiuose kūriniuose.

KAUNO M. K. CIURLIONIO dailės muziejuje tekstilės ir grafikos darbų paroda surengė dail. B. Valantaitė-Jokūbonienė. Kauniečius žavėjo gausūs kilmiai su padangėmis skrejančiais Pegasu, eilkliais lenkynių žirgais, juos bangomis ir laivų burėmis, padangė remiančiomis pušimis, kukių lubino žiedu. Senąją Vilniaus architektūrą atspindėjo kilmias "Vilniaus žvaigždės". Dailininkės spalvotoji grafika taip pat buvo ryškus dekoratyvinis pradas: emocijos kupinuose vaizduose — Italijos cikle, "Pavasario" ciklui priklausančiuose "Gyvenimo laikuose", rudenių dvilkančiose Zemaitytės kaimo kapi-nais. Recenzentas M. Matuškaitės teigimu, eilėje grafikos darbų jungtamas ryšys su M. K. Ciurlioniu.

UNITED TRUST

HIGH PARK — DUNDAS, \$17,500 prašoma kaina. Atskiras mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir vieta automobiliams. Arti krautuvų ir susisiekimo.

INDIAN RD. — KEELE, \$18,900 prašoma kaina. Dviejų aukštų, 7 kambarių mūrinis namas. Garažas ir įvažiavimas. Didelė virtuvė. \$2,900 įmokėti. Arti visko.

BROCK — DUNDAS, \$15,500 įmokėti. Mūrinis, dviejų aukštų, 7 kambarių namas. Garažas ir įvažiavimas. Dvi virtuvės. 7% skola. Prašoma kaina \$19,500.

INDIAN RD. — BLOOR, \$5,900 įmokėti. 8 dideli kambariai. Atskiras mūrinis namas su įvažiavimu ir garažu. Dvi modernios virtuvės ir 2 prausyklos. Arti poeminio ir krautuvų. Tuojau galima užimti.

SWANSEA, atskiras, mūrinis, 6 didelių kambarių vienos šeimos

namas su privačiu įvažiavimu ir garažu. Moderni virtuvė ir prausykla. Vandeniu — alyva šildomas. Arti Bloor ir požeminio.

BABY POINT, \$5,900 įmokėti, atskiras, mūrinis namas, garažas ir privatus įvažiavimas. Septyni dideli kambariai. Dvi virtuvės ir dvi prausyklos. Tuojau galima užimti.

BLOOR — ROYAL YORK, \$29,900 prašoma kaina. Vieno aukšto penkių kambarių, mūrinis namas. Garažas ir privatus įvažiavimas. Savaraižiai užkaištas namas su įrengtu rūsiu. Tuojau galima užimti.

NORSEMAN — ROYAL YORK, \$7,900 įmokėti, 6 kambarių, 3-jų miegamųjų, vienaaukštis (bungalow). Privatus įvažiavimas ir garažas. Gerai įrengtas rūsys. Viena skola.

Reikalingi namai pardavimui

B. SAKALAS

2320 BLOOR ST. WEST

Namų telef. 766-8479

TEL. 762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmad.10-3
Antrad.10-3
Trečiad.uždaryta
Ketvirtad.10-3
ir 4.30-7
Penktad.10-3
ir 4.30-8
Šeštad.9-12
Sekmad.9.30-1

MOKA:

už term. indėlius 2 metams7%
už term. indėlius 1 metams6½%
už taupomąsias s-tas (savings) 6%
už depozitus-čekius s-tas5½%
DUODA PASKOLAS:
asmeninės — iki \$10,0008½%
nekiln. turto — iki \$30,0008¼%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų — iki \$10,000. Pardavime American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Priimame mokėjimus už nekiln. turto, telefonų, elektros, vandenį ir dujas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

DUNDAS ST. W. — RONCESVALLES, 6 kambariai, mūrinis, vieta dviejų automobilių garažui. Arti puikios susisiekimo ir krautuvų. Įmokėti \$5,000.

HOWARD PARK AVE. — RONCESVALLES, atskiras, 9 kambariai, 2 prausyklos, gilus sklypas. Didelis garažas ir dirbtuvė, tinkama amatininkui. Namas be skolų; įmokėti \$8,000.

BLOOR — JANE, 7 gražūs kambariai, 2 modernios virtuvės, 2 prausyklos. Du įrengti kambariai rūsyje. Soninis įvažiavimas, garažas. Namas arti poeminio susisiekimo ir apsipirkimo. Prašo įmokėti apie \$10,000.

ANNETTE — DURIE ST., 10 kambarių dvibutis. Viskas įrengta dviem šeimoms. Soninis įvažiavimas, du garažai. Namas be skolų. Įmokėti \$10,000.

MIMICO — LAKESHORE RD., naujos statybos 14 kambarių, 3 atskiri butai (triplex) vandeniu-alyva šildomas, dvigubas garažas. Atvira skola 7½%. Įmokėti apie \$15,000.

JANE — BLOOR, Originalus 10 kambarių dvibutis (duplex). Idealus dviejų šeimų namas. Įmokėti \$10,000. Viena skola. Puikus parkinys.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AUTOMASINŲ PARENGIMAS ŽIEMAI, pagrindinis patikrinimas ir sutaisymas, greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE.

Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir garolinio stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai
Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

Vaistai, kosmetikos prekės, trejos devynerios ir kt.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

EXTRA REALTY LTD.

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4, TEL. LE 1-1161

BLOOR — JANE, \$8,000 įmokėti, mūro, atskiras, 2 miegamųjų, vienaaukštis (bungalow), naujai ir skoningai atremontuotas, rūšys visai baigtas, gražus kiemas, garažas; prašoma kaina \$29,500. Skubus pardavimas.

JANE — ANNETTE, \$15,000 įmokėti, mūro, atskiras, 3 butų po 2 miegamuosius apartamentas. 14 metų senumo, garažas, privatus įvažiavimas. Prašoma kaina \$50,500.00.

J. KUDABA Namų tel. 783-2105

APTARTI BENDRIEJI REIKALAI

S. m. balandžio 17-18 d.d. įvyksiuose PLB valdybos posėdyje apsvaistytas visa eilė einamųjų reikalų. Jaunimo kongreso reikalų sutarta, kad iki gegužės mėn. pabaigos visos datos ir kongreso vietos turi būti galutinai nustatytos, nes jau reikia pradėti nuomoti sales ir stovyklas. Taip pat principu nutarta 1972 metus skirti jaunimui, jiems patiems pavedant išsirinkti tinkamą pavadinimą, kad ne-reikėtų kartoti „Jaunimo Metai“.

Pasirengta šį savaitgalį Niujorkie įvykstantiam VLIKO sukiamekam bendram vadovų pasitarimui išsiaiškinti Bendruomenės vietą politinėje srityje. Į šį pasitarimą iš PLB valdybos vyks: pirm. St. Barzdukas ir vicepirm. dr. H. Brazaitis. Iš Kanados LB pirm. dr. S. Čepas ir vicepirm. B. Sakalas. — Nutarta dalyvauti Čikagos tautinėse kapinėse jau pastatyto a.a. J. Bačiūno paminklo atidaryme. — PLB kultūros taryba užplanavo suaktyvinti lietuvių kultūros ekspozatų apsaugos organizavimą. Be to, bendradarbiaujant su švietimo taryba, nutarta aktyviau registruoti ir pastoviai

skelbti lietuvių mokslininkų bei kultūrininkų žymesnius laimėjimus kitataučių tarpe. To ypač pagedauja liuanistinės mokyklos. — Pasidalinta mintimis apie būsimą IV PLB seimo kultūrinę programą, o taip pat apie būsimą IV kultūros kongresą. PLB seimas numatytas saukti 1973 m. Tuo būdu artimiausia galima data kultūriniam kongresui būtų 1974 m. — Posėdžio pabaigoje vicepirm. M. Lenkauskienė papasakojo savo išpučius iš lankymosi Australijoje ir N. Zelandijoje. Įsisiūbavus lietuvių kovų aistras Australijoje palengva aprims-tancios. N. Zelandijos Liet. Bendruomenėje belikęs tik nedidelis liet. seimų skaičius — dauguma išsikėlė į Ameriką ar į kaimyninę Australiją. — Bendruomenės iniciatyva sudarytoji kalbininkų komisija pirmąjį savo darbą jau baigė. Buvo ap-svarstyti ir priimti prof. A. Salio paruošti nuostatai didžiųjų raidžių vartojimui tikriniuose pavadinimuose. Šios taisyklės bus paskelbtos „Svietimo Gairėse“, o taip pat bus išleistos ir atskiru atspaudu, kad būtų patogiau skaitytojams.

SPORTAS

XXI ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNIŲ TVARKARAŠTIS

Torontas, balandžio 24 — 25

Prisikėlimo parapijos salė (šeštadienį, balandžio 24) 1021 College St.

9.00 v.r.	— vyrų B —	Vašingtono S. K.	Klevelando Žaibas
10.30 v.r.	— vyrų B —	Čikagos Tauras	Londono Tauras
12.00 v.r.	— vyrų B —	Toronto Vytis	Toronto Aušra
1.30 v.p.p.	— vyrų B —	Cicero Ateitis	laimėtojas #1
3.00 v.p.p.	— vyrų B —	Hamiltono Kovas	Čikagos Lietuvai

New Toronto Secondary (šeštadienį, balandžio 24) 350 Kipling Ave.

9.00 v.r.	— jaunių A —	Čikagos Neris	Toronto Vytis
10.30 v.r.	— vyrų A —	Detroito Kovas	Čikagos Jungtis
12.00 v.r.	— vyrų A —	Čikagos Neris	Čikagos Lietuvai
1.30 v.p.p.	— vyrų B —	Čikagos Neris	Londono Tauras
3.00 v.p.p.	— vyrų A —	pralaimėtojas #1	Tauras laimėtojas
4.30 v.p.p.	— vyrų B —	laimėtojas #3	pralaimėtojas #2
6.00 v.p.p.	— vyrų B —	laimėtojas #4	laimėtojas #5

Alderwood Collegiate (šeštadienį, balandžio 24) 300 Valermo Dr.

9.00 v.r.	— jaunių A —	Cicero Ateitis	Hamiltono Kovas
10.30 v.r.	— jaunių A —	Toronto Aušra	Klevelando Žaibas
12.00 v.r.	— jaunių A —	Čikagos Lietuvai	Detroito Kovas
1.30 v.p.p.	— jaunių A —	pralaimėtojas #1	pralaimėtojas #2
3.00 v.p.p.	— jaunių A —	pralaimėtojas #3	pralaimėtojas #4
4.30 v.p.p.	— jaunių A —	laimėtojas #3	laimėtojas #4
6.00 v.v.v.	— jaunių A —	laimėtojas #1	laimėtojas #2
7.30 v.v.	— jaunių A —	laimėtojas #5	laimėtojas #6

Bloor Collegiate (šeštadienį, balandžio 24) 1141 Bloor Street West

9.00 v.r.	— jaunių B —	Detroito Kovas	Toronto Aušra
10.30 v.r.	— jaunių B —	Klevelando Žaibas	Čikagos Lietuvai
12.00 v.r.	— jaunių B —	Čikagos Neris	laimėtojas #1
1.30 v.p.p.	— jaunių B —	pralaimėtojas #1	pralaimėtojas #2
3.00 v.p.p.	— mergaičių A —	Toronto Vytis	Toronto Aušra
4.30 v.p.p.	— jaunių B —	laimėtojas #2	laimėtojas #3
6.00 v.v.	— jaunių B —	laimėtojas #4	pralaimėtojas #3

University Settlement Recreation Centre (šeštadienį, balandžio 24)

23 Grange Road

Pradžia 9.00 v.r. — moterų klasės tinklinis

— mergaičių A klasės tinklinis

SEKMADIENIS, BALANDŽIO 25

10.00 — v.r.	— žaidynių dalyvių pamaldos Prisikėlimo bažnyčioje (1021 College St.)
12.00 — v.	— baigminės krepšinio žaidynės ir paradas West Humber Collegiate Institute 1675 Martin Grove Road, Etobicoke

SALFAS S-ga

KANADOS IVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

Prekybos ministerio J. L. Pepin vadovaujama pramonininkų, prekybininkų ir provincijų vadovų delegacija lankosi V. Vokietijoje. Šios išvykos tikslas — plėsti prekybinius ryšius tarp abiejų kraštų. V. Vokietija yra geriausias Kanados klientas Europoje. Pernai ji pirkė kanadiškų gaminių už \$383.700.000. Prekybos ministeris J. L. Pepin planuoja pasirašyti mokslinių ir techninių duomenų keitimosi sutartį su V. Vokietijos ekonomijos ministru K. Schiller. Europoje lankosi ir Kvebeko premjeras R. Bourassa, įsiekdamas investicijų rekordinio nedarbo spaudžiamai provincijai, patekusi į politinius neramumus.

VIESAS PRANESIMAS

DIENOS ŠVIESOS TAUPYMO LAIKAS

TORONTO MIESTE —

nuo 1971 m. balandžio 25 iki spalio 31 dienos

Pagal miesto komiteto instrukcijas, burmistras William Dennison paskelbė, kad Toronto mieste dienos šviesos taupymo laikas prasideda 1971 m. balandžio 25, sekmadienį, 2 v. r. ir baigiasi spalio 31, sekmadienį, 2 v. r.

Visi gyventojai prašomi

PASUKTI LAIKRODŽIŲ RODYKLES VIENĄ VAL. PIRMYN

BALANDŽIO 25, SEKMADIENI, 2 V. R.

Burmistras kviečia visus gyventojus nuoširdžiai bendradarbiauti ir šį potvarkį padaryti naudingą visuomenei.

G. T. Batchelor, City Clerk.

Atėtininkų žinios

METINIS ŠVENTĖS PROGRAMA:

Penktadienį, balandžio 23 d., 8 v.v., jaunimo susipažinimo vakaras Sv. Jo- no Kr. par. salėje.

Šeštadienį, balandžio 24 d., 2 v. — simpoziumas tema „Atėtininkai prieš 20 metų, šiandien ir už 20 metų“. Simpoziumo dalyviai — pirmosios Toronto kuopos nariai (prieš 20 metų). Moderatorius — K. Manglicas. Viskas vyks L. V. Namuose. 3 v.p.p. atėtininkų kambaryje — bendras jaunųjų berniukų ir mergaičių susirinkimas. Dalyvauja visi 1-7 sk. jaunučiai. 8 skyrius dalyvauja kartu su vyr. moksleiviais simpoziume. 5 v. p.p. — sendraugių susirinkimas kartu su kvute Prisikėlimo Parodų salėje. Kviečiami sendraugiai, studentai ir atėtininkų tėvai. 8 v.v. šokiai Prisikėlimo par. salėje kartu su sportininkais.

Sekmadienį, balandžio 25, 10 v. — Mišios Prisikėlimo bažnyčioje. Pamokslą sako kun. dr. Pr. Gaida. Visi atėtininkai dalyvauja organizuotai ir prašomi susirinkti par. salėn 9.30 v. (Laikrodis sekmadienio rytą bus pakeistas 1 v. į priekį. Nepramiegokit!). 3 val. — iškilmingas posėdis Prisikėlimo salėje.

Šventės metu Parodų salėje bus jaunųjų dailininkų paroda, kurioje dalyvaus daug jaunųjų dailininkų. Pažymėtina, kad vienas jaunas, jau pasižymėjęs karikatūristas Marius Gailūnas atvyksta su savo kūriniais net iš Los Angeles.

„Pirmyn Jaunime“ naujas numeris bus parduvinėjamas sekmadienį po kiekvienų Mišių.

Si metinė šventė sutampa su 20 metų sukaktimi nuo moksleivių at-kų įsisteigimo Toronte. Todėl gana didelę šventės programos dalį per abi dienas atliks „veteranai“ — pirmosios kuopos nariai. Į šventę atvyksta apie 60 moksleivių iš kitų JAV kuopų.

Dalyvaukime visur ir visi! Taip pat kviečiama dalyvauti visa Toronto visuomenė.

Skautų veikla

„Satrijos“ ir Rambynų tuntu tęv susirinkime bal. 18 d. dabartinis komitetas, vad. K. Šapočkinio, prašytas likti iki rudens, jį papildant draugovių komitetų atstovais. Komitetas sumanią telkė lešas ir turtams paskyrė po \$500. Skautiškas aciu.

„Rambynų“ tuntu tuntu ps. dr. A. Dailiudei pasitraukus iš pareigų, jis sutiko eiti ps. P. Būtenas. Visais „Rambynų“ tuntu reikalais kreiptis: 20 Brumell, Toronto 9, tel. 769-1489.

Šeštadienį, bal. 24 — kanadičių skautų organizuojama obolių diena. „Rambynų“ tuntu skautai joje dalyvauja ir renka 8.30 v.r. prie skautų būklo tvarkingai uniformuoti.

Iškilminga II-sios vilkiukų drėvės sueiga su tėvais, įžodžiu ir vaišėmis įvyko bal. 17 d. Prisikėlimo muzikos studijoje. Dr.vei vadovauja s. v. v. sl. M. Rusinas, globoja ps. B. Poška.

IX Romuvos stovyklos organizavimo reikalais bal. 18 d. tarėsi Toronto, Hamiltono, Niagaros vadovai. Iki gegužės 2 d. vadovai-vės, kurie žada vykti stovyklon, registruojasi pas „Satrijos“ tuntuininkus ps. P. Sapliene, 1558 Davenport Rd., Tor. tel. 537-1503 arba „Rambynų“ tuntu ps. P. Butėn, 20 Brumell, Tor. 9, tel. 769-1489. Baigus registraciją, bus sudaroma vadovybė ir šaukiamas ant-rasis vykstantiųjų stovyklon vadovų-vių sąskrydis.

Romuvos komiteto pirmoji iš-vykja į stovyklavietę — gegužės 8 d.

Mamytės ar šiaip geros valios talkininkės, norinčios seimininkauti IX-toje Romuvos stovykloje, tepra-neša s. I. Meiklejohn tel. 499-1092.

IX Romuvos stovyklos ūkio virš-ininku sutiko būti stovyklavietės k-to pirm. B. Saplys. Stovykla prasidės liepos 17 d.

Jaun. skautų „Rūtos“ dr.ve, vad. R. Mažeikaitės, aplankė muzė-jų ir observatoriją.

Bal. 17 d. įžodį davė šie jaun. skautai: R. Grybas, L. Grybas, K. Mi-niotas, P. Sokolovas, J. Karpis, R. Juska, E. Augaitis ir A. Kišonas. Sveikiname. C. S.

ELEKTROS RANGOVAS

Fleet Electric Co. Ltd.

Atlieku visus elektros

irengimo darbus Toronte

923-7194. Sav. A. Ceponis

TEAKWOOD

Salono, valgomio ir miegamojo kam-bario baldai tiesiog iš importo sandėlio.

Atidaryta 1—9 v. v.

EINAR CLAUSEN, Ltd. Tel. 1-454-1388. Prie 7 kelio į rytus nuo 5 linijos, Bramalea

GESNAKAS —

geras vaistas

Česnakas (garlic) yra natūralus krau-lę valantis vaistas — padeda jam laisviam tekėti, apsaugoja nuo netva-rumų, nuo puvimo bakterijų bei jų su-veikimo. „ADAMS GARLIC PEARLES“ turi savyje reikalingos česnako alyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per litus šimtmetus milijonai žmo-nų vartojo česnaką kaip vaistą, tiki-dami jo gydomąjį bei stiprinamąjį gėlio. Stenkitės būti stipresni ir sveikesni. Dėd šimtis metų „ADAMS GARLIC PEARLES“ džiūvę vaistinėje. Jaučies geriau, stipriau ir mažiau slogu-tel. Šios česnako kapsulės netur nei krupo, nei skonio.

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

INDIAN RD. — BLOOR, 12 kambarių dvibutis, 3 virtuvės, vandens šildymas, arti Bloor, puiki vieta nuomoti, apie \$10,000 įmokėti, nuosavybė be skolų. Pilna kaina \$38,900.

HIGH PARK — RONCESVALLES, 9 kambarių per du aukštus atskiras mūrinis namas, garažas su plačiu įvažiavimu, 2 virtuvės, 1 atvira skola 10-čiai metų.

SWANSEA, atskiras 6 kambarių namas, kvadratinis planas, moder-niai įrengtas, pilna kaina \$32,900, arti Bloor.

BLOOR — SIX POINT gražus 6 kambarių vienaaukštis, pilnai užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiavimu, apie \$10,000 įmokėti ir vie-na skola 10-čiai metų.

ROYAL YORK — BLOOR, puikus 6 kambarių vienaaukštis su dviem užbaigtais kambariais rūsyje, dvigubas garažas su privačiu įvažiavi-mu, apie \$10,000 įmokėti ir viena skola 10-čiai metų.

ANNETTE — INDIAN RD., apie \$10,000 įmokėti, atskiras 10 kam-barių namas, 3 virtuvės, gera vieta, viena atvira skola 10-čiai metų.

Al. Garbenis, arba Pr. Kerberis,

namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus SPECIALUS PATARNAVIMAS

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAU-SIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

Pastininko maišas
Buvusio JAV užsienio reikalų sekretoriaus Dean Rusk mokytoja apie savo buvusį mokinį pasakoja:

„Dean Rusk, kaip mokinių, buvo kuklus, supratingas ir ambicingas. Prieš Valentino dieną visi klasės mokiniai turėjo parašyti po laiškiuką savoms Valentinoms. Visi rašė, skubėjo, o Dean sėdėjo ir nieko nedarė. Paklaustas, kodėl nerašo, atsakė:

— Jie jokiais Valentinai netikiu. Jokios naudos, tik pastininko maišo apsimušimas...“ Pasirodo, Dean Rusko tėvas buvo laisvanešys.

ŠYPSENOS

Telefonograma
Štabo raštininkas perduoda telefonogramą.

— Pulkovo vado įsakymu pranešu... — Priėmėjas, negerai nugirdęs, prašo pakartoti. Raštininkas sako:

— Aš tau, po velnių, pažiopsiu! Gausi po šautuvu stovėti, jei kaip reikiant neklausysi... — baigė telefonogramą.

Perdavė grandinis Kalniškis, priėmė kapitonas Valaitis... Grandinis greitai padėjo telefoną ragelį į vietą...

— Jonai, važiuojam pažvejoti.
— Tai kad aš negeriantis.
Parinko Pr. Alš.

POETĖS RŪPESTIS...

(Atkelta iš 5-to puslapio)

siziūrint į liaudies dainas (ar, tiksliau, nusiklausant), tobulesniam kairiui tampa tik aliteracinių atskambimų (išitirpe — švilpia, sparnui — kalnui, pirmą — dirvą ir pan.). Pakeitimas priegaidė, vietom išsilenkiama iš prastinio kirčiavimo (pav. rūmus — namus, tylą — sielą ir pan.). Yra ir naujų, originalių, ne šablonių rimų.

Dabar, kai naujoji ir naujausioji mūsų poezija vis labiau atitolsa nuo praities, ja tik prabėgom bėmini ar ir visai nuo jos atsiriboję, šis poezijos rinkinys bus geras tokių naujų užmojų atsiminimas. Mes tą poeziją, tariant Sekspyro žodžiais, skaitysim gal ne tiek dėl stiliaus, kiek dėl meilės. O kaip reik Lietuvai mylėti, daug kas galėtų iš šio rinkinio pasimokyti.

J. Augustaitis — Vaičiūnienė, RŪPESTIS. Čikaga, J. Karvelio Prekybos Namai, 1970, 128 p. Kaina nepažymėta.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

ČIKAGOJE GYVENA visa eilė mokratų niekas negali įveikti. Tik Čikagos pašonėje esantis Cicero miestelis pajėgia atspirti demokratams ir jau daugelį metų išrenka vadovybę iš respublikonų (vieno šio miesto vadovų yra lietuvis John Kimbarkas). Ši kartą Daley laimėjo prieš savo oponentą R. E. Friedmaną, o už Friedmaną — tik virš 300.000.

„LIETUVIAI TELEVIZIOJE“ programa, kuri jau penkeri metai matoma per 26-jį kanalą, gegužės 8 d. Jaunimo Centre rengia didelį penkmečio minėjimą-banketą. Programa atliks Detroito taut. šokių grupė „Silainė“, vad. G. Gobienė, ir jaunos solistas iš Toronto — Jonas Vaskevičius. Šios programos valdyba, pirminkaujama E. Vengiansko, intensyviai ruošiasi šiam neeiliniam įvykiui.

TRUMPAI IS ČIKAGOS. Jaunimo Centro studentų taut. šokių grupė, kuriai vadovauja L. Brazdienė, balandžio 12 d. Sheridan-Chicago viešbutyje šoko lietuvių tautinius šokių užsienio studentams remti draugijos pobūvyje. — Lietuvos Dukterų Draugijos pavasarinis balius įvyks balandžio 24 d. Jaunimo Centre. Programą atliks A. Steponavičienės trio: J. Bobinienė, G. Mažeikienė ir M. Momkienė. — „Chicago Tribune“ dienraštis balandžio 8 d. laidoje įdėjo A. Alenosa Bobelytės nuotrauką su lietuviškais margučiais, darytą Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje.

Visuomenininkų ir lietuvių reikalų rėmėjų inž. A. Rudžiui pagarbti jo 60 m. amžiaus proga buvo surengtas pobūvis Martinique restorane balandžio 7 d. Dalyvavo apie 200 svečių, jų tarpe gen. konsulas dr. P. Dauzvardis, vysk. V. Brizgys, dr. K. Bobelis, dr. Z. Danilevičius ir kt. — Cicero jūrų šaulių kuopa „Klaipėda“ išrinko naują valdybą. Jos pirmininkas — K. Klinauskas. — Rašyt. Anotacija Kairys, kuris yra išleides nemažą savo scenos veiklą, išleido naują romaną „Išlikimoji žemė“. Šio romano viešas pristatymas visuomenės įvyks gegužės 29 d. B. Pakšto salėje. — Čikagos Meno Institute vyks 73-jis Čikagos ir apylinkių dailės paroda. I šią parodą pakliūtį reikia pereiti per reiklų vertintojų komisiją. Kaikuriems lietuviams dailininkams pavyko čia patekti. Iš lietuvių pažymėtinas didelės apimties dail. Kazio Varnelio kūrybos.

ARVYDAS LAUCIUS, kuris yra paskutinių metų studentas Kelly High School, yra aprašęs „Chicago Tribune“ sporto skyriuje. Ten paminima, kad jis po pamokų dirba „Mid-Town“ teniso klube, kur susitinka su garsiaisiais teniso žaidėjais. Laucius dabar žaidžia pirmąją raketę Kelly rinktinėje ir, kaip rašoma, gal ateityje taps profesionaliu teniso žaidėju.

„Lituanicos“ futbolininkai balandžio 11 d. baigė žaidimus salės futbolo pirmenybėse. Jie sužaidė lygionis — 1:1 su stipria „Athletics“ komanda ir užėmė II vietą iš 10 komandų. Nuo pirmosios vietos lietuvių skyrė tik 3 taškai. Lietuvių komandoje per 9 salės pirmenybių rungtynes nuskaičiavo: A. Jurskalis, H. Gavėnia, A. Kleinaitis, J. Lisauskas, V. Pikšrys, M. Mikalauskas — McCluskey, H. Jenigas ir kiti. Dabar komandos laukia žaidimai lauko futbolo pirmenybėse, kurie prasidės balandžio 18 d.

ČIKAGIEČIAI balandžio 6 d. rinko savo miesto burmistrą. Vėl laimėjo R. J. Daley, kuris yra laikomas pačiu įtakingiausiu demokratų burmistru visoje Amerikoje. „Deilio mašina“, kaip spauda vadina jo valdžios aparatą, yra plačiai įleidusi šaknis visoje Čikagoje ir apylinkėse. Čia de-

mokratų niekas negali įveikti. Tik Čikagos pašonėje esantis Cicero miestelis pajėgia atspirti demokratams ir jau daugelį metų išrenka vadovybę iš respublikonų (vieno šio miesto vadovų yra lietuvis John Kimbarkas). Ši kartą Daley laimėjo prieš savo oponentą R. E. Friedmaną, o už Friedmaną — tik virš 300.000.

„LIETUVIAI TELEVIZIOJE“ programa, kuri jau penkeri metai matoma per 26-jį kanalą, gegužės 8 d. Jaunimo Centre rengia didelį penkmečio minėjimą-banketą. Programa atliks Detroito taut. šokių grupė „Silainė“, vad. G. Gobienė, ir jaunos solistas iš Toronto — Jonas Vaskevičius. Šios programos valdyba, pirminkaujama E. Vengiansko, intensyviai ruošiasi šiam neeiliniam įvykiui.

TRUMPAI IS ČIKAGOS. Jaunimo Centro studentų taut. šokių grupė, kuriai vadovauja L. Brazdienė, balandžio 12 d. Sheridan-Chicago viešbutyje šoko lietuvių tautinius šokių užsienio studentams remti draugijos pobūvyje. — Lietuvos Dukterų Draugijos pavasarinis balius įvyks balandžio 24 d. Jaunimo Centre. Programą atliks A. Steponavičienės trio: J. Bobinienė, G. Mažeikienė ir M. Momkienė. — „Chicago Tribune“ dienraštis balandžio 8 d. laidoje įdėjo A. Alenosa Bobelytės nuotrauką su lietuviškais margučiais, darytą Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje.

Visuomenininkų ir lietuvių reikalų rėmėjų inž. A. Rudžiui pagarbti jo 60 m. amžiaus proga buvo surengtas pobūvis Martinique restorane balandžio 7 d. Dalyvavo apie 200 svečių, jų tarpe gen. konsulas dr. P. Dauzvardis, vysk. V. Brizgys, dr. K. Bobelis, dr. Z. Danilevičius ir kt. — Cicero jūrų šaulių kuopa „Klaipėda“ išrinko naują valdybą. Jos pirmininkas — K. Klinauskas. — Rašyt. Anotacija Kairys, kuris yra išleides nemažą savo scenos veiklą, išleido naują romaną „Išlikimoji žemė“. Šio romano viešas pristatymas visuomenės įvyks gegužės 29 d. B. Pakšto salėje. — Čikagos Meno Institute vyks 73-jis Čikagos ir apylinkių dailės paroda. I šią parodą pakliūtį reikia pereiti per reiklų vertintojų komisiją. Kaikuriems lietuviams dailininkams pavyko čia patekti. Iš lietuvių pažymėtinas didelės apimties dail. Kazio Varnelio kūrybos.

ARVYDAS LAUCIUS, kuris yra paskutinių metų studentas Kelly High School, yra aprašęs „Chicago Tribune“ sporto skyriuje. Ten paminima, kad jis po pamokų dirba „Mid-Town“ teniso klube, kur susitinka su garsiaisiais teniso žaidėjais. Laucius dabar žaidžia pirmąją raketę Kelly rinktinėje ir, kaip rašoma, gal ateityje taps profesionaliu teniso žaidėju.

„Lituanicos“ futbolininkai balandžio 11 d. baigė žaidimus salės futbolo pirmenybėse. Jie sužaidė lygionis — 1:1 su stipria „Athletics“ komanda ir užėmė II vietą iš 10 komandų. Nuo pirmosios vietos lietuvių skyrė tik 3 taškai. Lietuvių komandoje per 9 salės pirmenybių rungtynes nuskaičiavo: A. Jurskalis, H. Gavėnia, A. Kleinaitis, J. Lisauskas, V. Pikšrys, M. Mikalauskas — McCluskey, H. Jenigas ir kiti. Dabar komandos laukia žaidimai lauko futbolo pirmenybėse, kurie prasidės balandžio 18 d.

ČIKAGIEČIAI balandžio 6 d. rinko savo miesto burmistrą. Vėl laimėjo R. J. Daley, kuris yra laikomas pačiu įtakingiausiu demokratų burmistru visoje Amerikoje. „Deilio mašina“, kaip spauda vadina jo valdžios aparatą, yra plačiai įleidusi šaknis visoje Čikagoje ir apylinkėse. Čia de-

“URA — URA SOVIETSKAJA LITVA“

CALGARY, ALBERTA. Čia pasiklodo gandai, kad grupelė asmenų, kurių pavardei galūnės skamba „ski“, „chuk“, „nat“ ir pan., rengia „darbininkų šventės minėjimą — pirmą gegužę“. Pradžioje buvo manoma, kad tai tik juokai, nes tokių lietuvių Kalgarije nėra, kad tokią komediją krestų, bet vienas iš rengėjų prisipažino, kad tai tiesa, kad tikrai viena užkampio saliu-kė yra išnuomota tam tikslui. Tai „šventė“, kuri apjuosdins ir paniekins gerą lietuvių vardą. Lietuviai su tokiais parengimais įeina į eiles tu, kuriuos angliai vadina „A dirty communist bohunk“.

Panaši komedija buvo bandoma surengti 1941 m., kai keli „tavorščiai“, baigę kursus Elbow upės karklyn „universitete“, susidėjo su raudonaisiais ukrainiečiais iš „Ukrainian Labor Temple“ ir rengė koncertą su ukrainiečiais dainininkais, mokydami anuos dainuoti lietuviškas revoliucines dainas. Vienas tų išmokytų ukrainiečių dainininkų dar ir šiandien dainuoja „Na barikadi brachia azuvi“ (Ant barikadų broliels žuvo). Dabartinės šventės rengėjams kaip tik gera proga pasinaudoti buvusią programą. Minėtas ukrainietis dirba vištų skerdykloje Kalgario priemiestyje. Norintieji geriau išgarsinti parengimą galėtų pasinaudoti tuo pačiu šūkiu, kuriuo buvo būbinijamas 1941 m. „koncertas“: „Ura — ura — Sovietiskaja Litva“.

„Koncertas-komedija“ 1941 m. neįvyko vien Kanados federacinės valdžios dėka — uždarė visus komunizmo lizdus „for duration of war“, o agitatorius sukūjo „interment camps“. Keli lietuviai „tavorščiai“ išdūmė į kaimus pas ūkininkus kelmų rauti.

Tais pat metais buvo suaukštats pirmasis vakarų Kanados lietuvių sąskrydis, kuris priėmė griežtas rezoliucijas, smerkiančias rusų agresiją prieš Lietuvą, ir pasiuntė Anglijos karaliui, JAV prezidentui F. D. Rooseveltui ir Kanados min. pirminkui. Sąskrydis įgaliojo rezoliucijas pasirašyti A. P. Nevada, Joną Ušaką ir Viktorą Baroną. Brooks, Alta, tautiečių dėka lietuvių garbė ir geras vardas buvo atstatytas.

Susipratę lietuviai šį nesuipratusių žygį sunkiai pergyveno. Viename pobūvyje tautietis J. Z. rodydamas savo rankas, ant kurių buvo buvusių žaidų žymės, pareiškė: „Ve, gegužės pirmąją 1941 m. aš buvau

VIENAS KAMBARYS, DEŠIMT...

(Atkelta iš 3 psl.)
vo pėsti. Mokykloje mokė skaityti ir rašyti, o visą kitą laiką skirdavo politinėms pamokoms apie Mao mintis. „Kultūrinės revoliucijos“ metu beveik visas mokymas sukosi tik apie Mao mintis. Aš nežinau nė vieno jaunuolio mūsų kaimo, kuris būtų pasiekęs universitetą. Laisvalaikio nega-

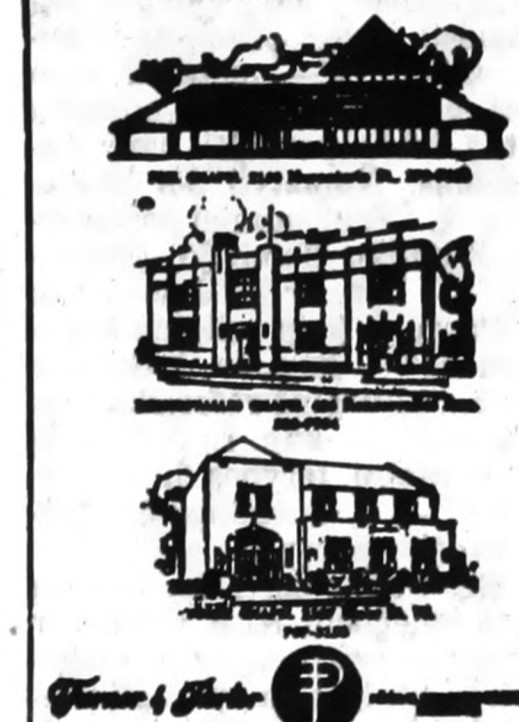
lėjome turėti jokių pasilinksminimų ar žaidimų, net vestuvės, gimtuvės, laidotuvės buvo tik formalūs dalykai be jokių vaišių.

Kaimo vyresnysis kas trečia diena gaudavo po vieną egzempliorių laikraščio. Ant sienos būdavo iškabinamas sieninis „laikraštis“. Mes negaudavome jokių laikraščių. Kartas nuo karto žinios būdavo skelbiamos per garsakalbius. Kiekvieną vakarą po vakarienės būdavo 1.5 valandos studija — Maotsetungo mintys. Aš ten neidavau, bet mano sūnus ir kiti suaugusieji iš viso kaimo privalėjo dalyvauti.

Išvykimui iš kaimo reikėjo gauti leidimą. Tam reikėjo labai rimtos priežasties. Aš pirmą kartą iš kaimo išvažiavau vizos reikalui. Išvykti iš Kinijos leidimo gavimas užtruko šešerius metus. Išvykti galėjome tik su tais draubūžiais, kuriais buvome apsiręę. Išvažiavome vasaros metu, tad negalėjome apsilankyti žieminiams draubūžiams — juos turėjome palikti. (Pagal „U. S. News & World Report“ 1971. II. 15).

P. Alitis

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave.,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

971 College St., Toronto 4, Ont.
Telefonas: 533-4363
LIETUVIAI SAVININKAI

BEST ELECTRO

NUO LŪSNOS IKI DANGORAIZIO!
VERSO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI
ELEKTROS RANGOVAS
Tel. 489-5425 Petras Prakas
Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.
Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
 - sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
 - be atskiro atlyginimo
 - agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
 - parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
 - parūpina eismo priemones ekskursijoms
 - patarnauja atsikviečiant gimines
- Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

SKAITYTOJAI PASISAKO

AEROKLUBO LAKŪNAI

S. m. „T2“ 9 nr. paskelbtą žinią, paimta iš „GK“ II. 18 d., kad visi pirmos aeroklubo laidos lakūnai yra mirę. Kaip matote, žinia nėra teisinga. V. Civenkas yra gyvas, aš — taip pat. Be to, žinutėje yra netikslumų apie egzaminus, nes senukui „Albatorus II“ netaip lengva buvo pakilti į 2000 m., ir egzaminai buvo laikomi tik iš 1000 m. ne du kartus kartojant tą patį, bet atskirai iš 1000 m. „nuėmus gaza“ ir antras po aštuonių kių taip pat be gazo. Be to, nepaminėta ir tuo metu buvusio mechaniko Pocius pavarde. Be jo vargiai 13 metų senumo motoras būtų be sutrikimų veikęs.

Jonas Narbutas, civilinis lakūnas

KLADINANCIOS ŽINIOS

„Laisvosios Lietuvos“ 6 nr. paskelbtą žinutę, kad LAS vyr. valdyba pasiuntė šią telegramą Turkijos prezidentui: „Please do not extradite father and son Brazinskas to the Soviets. On October 28, 1919 Lithuania helped Kemal-Pasha (Ataturk) escape to freedom. Please help freedom seeking Lithuanians now!“

supančiotas, mušamas, spardomas rusų, je tėvas žuvo savo kieme.“ Patylėjęs su ašaromis akys vėl prabilo: „Ar gali rasti toks lietuvis, kuris galėtų minėti tokią sukaktį?“

Kiekviena tauta turi savo išgamas, bet niekas nemanė, kad Kaunas atsisakys tokių lietuvių, kurie šauks „ura — ura“ ir minės gegužės pirmąją drauge su rusų militarine galybe — tankų paradu ir gajom su vartytu vergu. Niekas nesitikėjo, kad kurie kalgariečiai paniekins lietuvių sūnų ir dukrų nekaltai prielietą kraują, rusų nukankintų brolių, seselių, tėvų kaulus Sibiro taigose.

Su minėto parengimo gandai atsidaro laiške pas kiekvieną lietuvių su tiksliais adresais. Vieni laiškei buvo anglų kalba, kiti — rusų. Jie ragino lietuvius važiuoti į Lietuvą 10 dienų atostogų. Laiškai buvo siunčiami iš kažkios ukrainiečių įstaigos.

Pilni lietuvių sąrašai ir tikslūs adresai yra žinomi tik KLB Kalgario apylinkės valdybai ir Kalgario Lietuvių Draugijos valdybai. Čia turėtų pasiaiskinti abi valdybos. Juk tai lietuvių žaidimas gauti rusų kalbą laiške. Pakanka jau to pažeminimo, kurį reikia išskirti, kai ateina laiškas iš Lietuvos su rusų užrašais ir antspaudais. Apylinkės valdyba turėtų šiuos reikalus gerai išstudijuoti ir surašus kaltininkus pasalinti iš Bendruomenės ir viešai paskelbti vietinėje anglų ir lietuvių spaudoje, pabrėžiant, kad lietuviai už pašalintų asmenų veiksmus neatsako.

Aktyvistas

Jeigu tai būtų tiesa apie Kemal Pašą, tai telegrama būtų tvarkinga, bet toje telegramoje parašyta netiesa. Telegramos autoriai sumaišė Kemal Pašą su jo politiniu priešu Enver Paša, kuris tikrai 1919 buvo nusileidęs prie Obelių.

„L2“ 4 nr. buvo įdėtas straipsnis „Ataturkas ir Brazinska“, kuriame parašyta: „1919 m. spalio 16 d. (jau kita data, P. L.) netoli Obelių motoru sugedus nutūpė iš Rusijos į Vokietiją skridęs vokiečių keleivinis lėktuvas „Anneliese“ su trimis keleiviais, iš kurių du buvo turkai: Enver Paša ir Kemal Paša.“ Čia irgi netiesa, nes tas lėktuvas skrido ne iš Rusijos, bet iš Vokietijos. Ir kaip Kemal Paša galėjo skristi viename lėktuve su savo priešu, kurį jis išvijo iš Turkijos? Toliau aprašyta neva jų abiejų pabėgimo iš Kauno istorija. Paminėta, kad ir J. Pyragius priminė apie tą įvykį savo laiške Turkijos konsului Kanberėje Brazinskų bylos reikalu. Iš tikro gi Kemal Paša pasielgė priešingai — jis su bolševikais padarė draugiskumo sutartį, pasidalino su jais Armėniją ir atsisakė pasirašyti sąjungininkų padiktuotą sutartį. Apie jo santykius su Enver Paša ir su Sovietų Sąjunga galima rasti pagrįstų žinių R. Kinross knygoje „Ataturk“.

P. Lelis

JAUNAM LIETUVIUI

Tave mamytė augino, nešiojo, Kaip gražią gėlę daržė dabojo. Augai, bujojai, vargu nežinojai, Lietuvių kalbą juoda kraiste

užklojai.

Tėveliui meilė tau begalinė

Kalbi tu angliškai — čia tavo

gimtinė.

Tėvai gi dar vis „švebdžiuoja“,

Lietuvių kalbą jau ignoruoja.

Nusikraudė tave visiems laikams —

Kas tau yra brangu, tėvams

nesvarbu.

Būti turtingu kalbų žodyne

Išmoks lietuviškai tau jie užgynė.

Lietuviškos dainos, tautiniai šokiai,

Ar supranti, jaunuoli-e, didinga

grožį?

Būsi „dėkingas“ savo tėvams —

Težydi meilė dolerio kraštams.

Viktoras Matutis

Okupuotoje Lietuvoj

— Teisiamasis, kodėl jūs nak-

tį išbiovėte ir kaimyno namą?

— Visi namai gyvenvietėje

vienas į kitą panašūs, o dar bu-

vau išgėres.

— Sakykim... Bet kodėl pa-

sisilėpėte po lova, išgirdę atei-

nant šeimnininką?

— Maniau, kad tai mano žmo-

na... „V. L.“

PRANO BARAUSKO ĮSTAIGA 231-2661

REAL ESTATE-APDRAUDA

3828 BLOOR W., ISLINGTON (6 - POINTS PLAZA)

NOTARAS

A. LIUDZIUS, B.L.
421 Roncesvalles Ave.
(Toronto Dominion Bank II aukštas)
Telefonai: įstaigos 537-1708
namų 279-7980
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.

DR. E. ZUBRIENE

DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENE

DANTŲ GYDYTOJA
184 ELLIS AVE
(prie Queensway)
Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS,
ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŲ IR APSILDYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. E-5191

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS
Automatinis elektrinis valymas. Sutaupau iširusius galus ir pradegintus kilimus.
P. KARALIONAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

ATLIEKU GRINDŲ

ATNAUJINIMO
(sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktorija BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniai nuo 10 v. ryto iki 6 v. v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.
412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniai nuo 10 val. ryto iki 4 val. popietį.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniai uždaryti.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 College St. Toronto
Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. — 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

MEDUS — reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas Induose ar korioose. Iš bityno: **Eagles Nest**
30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Telefonas 534-0563

INSURANCE

DUDA 769-4612
2231 Bloor Street W.

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. ČIZIKAS ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIO APARATUS • STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVISKŲ PLOKSTELIŲ.

672 Lansdowne Ave.,

— Praėjusį sekmadienį par. klebonas ir lietuvių kapinės atsilankiusi nemazgi buri lietuvių supažindinti su vietove, kur ateityje bus Šv. Jono Kr. bažnyčia. Taip pat atkreiptas lietuvių dėmesys į kaimynystėje 25 akrų plote parduotinąsias sklypus pirmąjį auką \$2.000 gauta iš daugelio lietuvių sumanyto remėjų Stasio ir Genovaitės Kuzmų. Nuosirdi padėka.

— Ryšium su leidimais parapijos centrą perkelti į naują vietovę, gautas vysk. V. Brizgio laiškas, kuriame ganytojas sveikina sumanyimą ir pareiškia didelį pastiprinimą.

— Pamaldos šį sekmadienį — pagal vasaros laiką.

— A.a. Ursulė Žvirblytė palaidota iš par. bažnyčios antradienį, balandžio 20 d., Šv. Jono liet. kapinėse šalia prie 6 metų mirusios velionės motinos. Velionės gimėnams ir artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Pirmosios Komunijos vaikų iškilmės sekmadienį, gegužės 9 d., 10 v. Nuo šio sekmadienio pamokos su daininiais. Jei yra lietuvių šeimų, ypač mišrių, kurios savo vaikus paruošę pirmajai Komunijai kanadiečių parapijos ar mokykloje, jos prašoma įrašyti savo vaikus lietuvių parapijoje ir su kitais lietuviškais gegužės 9 d. atžymėti šį svarbų gyvenimo momentą. Mėtinus vaikus prašoma užregistruoti šią savaitę.

— Sveikiname St. Salkauskio Toronto moksleivių kuopą, šį savaitgalį švenčiančią 20 m. įsisteigimo ir gyvyminio sukaktį. Pirmieji įsisteigimo žingsniai yra artimai susiję su šia parapija. Taip pat sveikiname S. Amerikos lietuvių sportininkų sąskrydį Toronto.

— Gyvojo Rožinio Draugijos susirinkimas — šį sekmadienį po 10 v. pamaldų.

— Pamatai naujiems paminklams lietuvių kapinėse bus kasami artimo ateityje. Pavasario kapinių lankymo diena bus gegužės 30. Lankymasis bus atžymėtas iškilmingomis pamaldomis 11 v. kapinių koplyčioje pastate.

— Pamaldos: sekmadienį 10 v. už mirusius 4 brolius Vorininkaičius, 11 v. — a.a. Antaną Stauską.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojų parapijos žinios

— Šį sekmadienį, bal. 25, pamaldos 2.00 v.p.p. Pamokslą sakys svečias iš Čikagos kun. senjoras Ansas Trakis, "Teviškės" parapijos klebonas. 3.15 v.p.p. St. Joan of Arc parapijos salėje įvyks kun. Trakio priėmimas, per kurį jis padarys pranešimą apie pereinamąsias vasaros metu įvykusį Pasaulio Liuteronų Federacijos suvažiavimą Zenevoje, Sveicarijoje, kur jis atstovavo pasaulio lietuviams liuteronams. Po pranešimo bus Moterų Draugijos ruošiamos vaisės. Visi lietuvių visuomenė yra nuosirdžiai kviečiami.

— Gegužės 1, šeštadienį, 1 v. p.p., bus konfirmandų pamokos.

— Gegužės 2 d. pamaldos įvyks 1.30 v.p.p., nes kun. A. Zilinskas sakys pamokslus 10.15 v. r. Kristaus liuteronų bažnyčioje Agincourt, Ont.

ISNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvės materijai. Skambinti po 6 v. tel. LE 6-1043.

PARDUODU mažus suinukus. Skambinti 4 v. p.p. tel. LE 1-0733.

ISKERTAM IR APKARPOM medžius, gyvatvėres ir t.t. Nemokamas įkainojimas. Pilsnais apsidraudę. Skambinti tel. 489-8220, vakarais 699-1203.

JESKOMAS ISNUOMOTI VASARNAMIS su dviem arba trim miegamaisiais kambariais liepos ir rugpjūčio mėnesiais Springhurst, Oakview arba New Wasaga Beach vasarvietėse. Keturių suaugusių šeima. Skambinti tel. 762-1741 (po 6 val. vakaro) arba rašyti: 83 Pine Crest Road, Toronto 161, Ont.

MORTGICIAI Del pirkimo, pardavimo ar investavimo ir naujos mortgicijos prašome skambinti p. Barauskui, Realtor 231-6226 Toronto.

ATLIEKU VISOKIOS RŪŠIES namų remonto darbus. Skambinti po 5 v. p.p. tel. 537-3942. J. Banylis.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTŲ medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIŲ REMONTŲ DARBUS. Darau virtuvės spintelės ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

BARONESSA BEAUTY SALON

Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252
2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Priėmamos kainos

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

MEAT
PARKSIDE MARKET
335 Roncesvalles Ave, Toronto. Tel. LE 5-1258
Įvairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršūnai, rūkinti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. Užsakyti galima ir telefonu. Nemokamas pristatymas.

— Mišios: ketvirtadienį, 8.30 v. — už a.a. R. Laurinavičių, užpr. p. Skrebūno; penktadienį, 7.30 v. — už a.a. E. Bubelį, užpr. Velionės šeimos; 8.30 v. — už a.a. Pr. Padalį, užpr. J. A. Matulionį; šeštadienį, 9 v. koncel., vienos iš jų — už a.a. J. Pūką, užpr. A. Pūko; sekmadienį, 9 v. — už a.a. A. Balnį, užpr. E. G. Kuchalskių; 11.15 v. — už a.a. M. Matušaitį, užpr. p. Matušaitienės; 12.15 v. — už a.a. V. Gutauską, užpr. Ontario Store Fixtures buv. bendradarbių; pirmadienį, 8 v. koncel., vienos iš jų — už a.a. P. Žerūnų šeimos mirusius, užpr. A. Č. Pažerūnų; 8.30 v. už a.a. J. Bučą, užpr. S. Laurušaitienės. — Nuosirdžiai užjauciami Joana Marciniene, Lietuvoje mirusios tėveliui. — Sveikinimai ir geriausi linkėjimai Juozui ir Onai Skeriams bei Mečiui ir Stasei Bušinskams 25 metų vedybines suktaktes proga.

— Arkivyskupijos pasauliečių tarybos konferencijoje dalyvavo mūsų par. tarybos pirm. inž. St. Vaitiekūnas, pedagogė A. Rogovskij, stud. A. Čepas ir kleb. T. Placidas.

— Romos raštu iš balandžio 7 d. lietuvių pranciškonų kustodija JAV ir Kanadoje paaugštinta ir vikarija. Lietuviams pranciškonams suteikiama beveik visos didžiųjų provincijų savivaldos teisės ir privilegijos. Iki rinkimų 1973 m. pirmojon vadovybėn Romos paskirti: vikarijus — T. J. Gailiūsis, provikarijus — T. Placidas Barius, patarėjai — T. L. Andriekus, T. Paulius Baltakis, T. G. Baltrušaitis ir T. E. Jurgutis. — Ateitinčių savaitę Prisikėlimo par. dirbą pranciškonai pasimainydami vyks į savo vienuolynus JAV atlikti rekolekcijų.

— Kvietimų bilietų į par. vakariene gegužės 16 d. bus galima gauti šį sekmadienį par. kavinėje ir raštiniėje. Šį sekmadienį kavinėje bus šilto maisto.

— Pensininkų laisvakavakis — trečiadienį, bal. 28 d., 6 v.p., Parodų salėje.

— Lituanistikos seminaras — šį penktadienį, 7 v.p., par. patalpose.

— Bendra suaugusių choro ir "Dainuojančios jaunystės" repeticija — ketvirtadienį, 7.30 v.p.

— Religijos pamokos jaunimui ir vaikams — sekmadienį po 10 v. Mišios; besirušiantiems pirmajai Komunijai — ir kas trečiadienį, 6.30 v.p.

— Išsiunčiami laišakai, kviečią prisidėti prie Motinos Dienos Mišių novenos. Novenos Mišios bus visą gegužės mėn., 8 v.p.

— Vienuolynė porą dienų buvo sustojes "Aidų" administratorius T. B. Ramanauskas, OFM.

— Kita savaitę bus lankomos šeimos Mountview Ave.

— Sutuokti Vladas Rickevičius ir Darleen M. Wichert.

— Pakrikštytas Česlovas ir Birutės Jonių sūnus Tomas Česlovas; Manuel ir Ritos Nunes sūnus Tony Aviz.

PADEKA

Nuosirdžiai dėkojam už suruoštą taip gražų priešvestuvinį pobūvį ir už taip gražias bei brangias dovanas. Nuosirdi padėka E. Kaminskienai ir A. Kaminskui už jo pobūvio surengimą, įdėjimą daug darbo ir rūpinimą visais reikalais, taip pat rengėjoms: O. Kanapkienei, T. Kaušienei, K. Kaščiūnaitėi, K. Kaščiūnaitėi, P. Kušlikienei, B. Maziliauskienei, O. Milienai, A. Rieckvičienei, L. Rieckvičienei, D. Simonaitienei, V. Samulevičienei, G. Stankienei, A. Vektarienei, R. Kaminskaitėi.

Nuosirdus ačiū už patalpas pobūviui — T. Kaušienei ir K. Kaščiūnaitėi. Ačiū visom viešiom už prisidėjimą ir atsilankymą.

Lina ir Vladas Rickevičiai

ADVOKATAS

G. Balčiūnas

praneša klientams, kad atidare savo teisinę įstaigą

3828 Bloor Street W., Islington 678, Ont.

(Six Points — Bloor ir Kipling gatvių sankryžoje)

Prano Barausko patalpose. TELEFONAS 233-9632.

Advokatui nesant įstaigoje, gerb. klientai prašomi palikti savo pavardę ir telefono numerį.

Balandžio 24 – 25 dienomis Toronte įvyks Š. Amerikos lietuvių sportinės Žaidynės

Krepšinio varžybos — New

Toronto Secondary School, 350 Kipling Ave., Etobicoke; Alderwood Collegiate Institute, 300 Valermo Dr., Etobicoke; Bloor Collegiate Institute, 1141 Bloor Street W.; Prisikėlimo parapijos salėje, 1021 College St.

Tinklinio varžybos — Univer-

sity Settlement salėse, 23 Grange Rd. Toronte.

Baigminės krepšinio

rungtynės — SEKMADIENI, BALANDŽIO 25, West Humber C. I. salė, 1675 Martin Grove Rd., Etobicoke.

Šeštadienį, balandžio 24, 7.30 v. v., PRISIKELIMO SALEJE ĮVYKS

Toronto visuomenės ir sportininkų

susipažinimo

POBŪVIS

Šokių metu rengiama šalpos grupės "Daina" turtinga loterija. • Šokiams gros garsus D'AMICO ORKESTRAS.

Maloniai kviečiame visus dalyvauti. SALFAS S-ga

Nuosirdžiai dėkojame

Kanados Lietuvių Sporto Apygardai, "Vyčio" klubui ir visiems geriesiems lietuviams, kurie mielai mums surinko ir padovanojo \$500.00 kelionei į Singapūrą (Commonwealth Games) ir į Nagoją, Japonijoje, kur įvyko pasaulinės stalo teniso pirmenybės.

Violeta Nešukaitė
Elena Sabaliauskaitė

Edmund Burke Draugijos susirinkimas įvyks balandžio 21, trečiadienį, 8 v.p., Latvių Namuose 491 College St. Bus rodomas dar niekad viešai nematytas filmas "Praha 1968" — apie antrąją sovietų invaziją į Čekoslovakiją. Šio filmo savininkas Murko Niuhofer prieš kelias dienas buvo komunistų agento persautas ir šiuo metu yra policijos apsaugoje Mississaugos Branson ligoninėje. Antras filmas bus rodomas apie darbininkų sukilimą rytų Berlyne 1953 m. Po to žiūrovai galės pasikalbėti su žmonėmis, susijusiais su filmu "Praha 1968 m." atsidradimu vakaruose.

Metinė Toronto ateitininkų šventė įvyks balandžio 24-25 — šį šeštadienį ir sekmadienį. Kviečiama dalyvauti Toronto visuomenės. Sekmadienį, 3 v.p.p., iškilmingas posėdis. Taip pat prašoma atkreipti dėmesį į jaunųjų dailininkų parodą. Šventės programa — "Ateitininkų žiniose".

Toronto ateitininkų sėdramų susirinkimas-kavutė šaukiamas metinės šventės proga balandžio 24, šeštadienį, 5 v. p.p., Prisikėlimo Parodų salėje. Pakviestas kun. prof. St. Yla. Po paskaitos — pašnekesiai ir kavutė. Visus narius, studentus ir ateitininkų tėvus kviečiame gausiai dalyvauti. Anksčiau planuoti vakarienės atidedama vėlesniam laikui. Valdyba

Akademikų Draugijos rengiama paskaita — gegužės 1, šeštadienį, 7.30 v.p., Prisikėlimo Parodų salėje. Tema: "Literatūrinės srovės", paskaitininkas — Pr. Alšenas. Tą patį vakarą bus otaviškio V. Trečioko dailės paroda (bus atidaryta ir sekmadienį rytą). Dail. A. Tamošaitis iš Kingstono ta proga taro atidaromąjį žodį. Studentai, akademikai ir visuomenė kviečiami gausiai dalyvauti.

Studijų diena. Kanados Lietuvių Katalikų Centras š.m. gegužės 15, šeštadienį, rengia studijų dieną Toronto Prisikėlimo par. patalpose. Pagrindinė šių studijų tema "Lietuviškoji parapija dabar". Jai gvildinti yra pakviesti penki pranešėjai, kurių uždavins — pateikti savo temą per maždaug 20 minučių ir tuo būdu paruošti bazę diskusijoms. Numatyti šie pranešimai: 1. "Pagrindiniai pasikeitimai Katalikų Bendrijoje (Bažnyčioje)" — kun. dr. F. Jucevičius; 2. "Parapija kaip religinė bendruomenė" — kun. dr. J. Gutauskas; 3. "Liturginė reforma ir jos trūkumai" — kun. L. Zaremba; 4. "Parapijų tarybos ir jų paskirtis" — J. Gustainis; 5. "Lietuviškosios parapijos ateitis" — dr. Br. Povilaitis. Į šią studijų dieną kviečiami KLK Centro ir komisijų nariai, parapijų klebonai bei kiti kunigai, parapijų tarybų bei komitetų atstovai, centrinii organizacijų pirmininkai arba jų atstovai.

A.a. Ursulė Žvirblytė, 64 m. amžiaus, po sunkios ligos mirė balandžio 17 d. Šv. Mykolo ligoninėje. Daugeliui torontiškių pažįstama kaip gera šeimininkė, talkinusi daugelyje pareigimų. Paliko du brolius Vokietijoje ir didelį būrį giminių. Palaidota balandžio 20 d. iš Šv. Jono Kr. bažnyčios lietuvių kapinėse. Prieš šešerius metus Toronte mirė jos motina.

Radio programa "Tėvynės prisiminimai" balandžio 17 d. Prisikėlimo salėje paminėjo savo veiklos dvidešimtmetį. Oficialiąją dalį pradžioje vakaro pranešė L. Svėgždaitė sveikina muoju žodžiu ir kvietimu sugiedoti "Ilgiausių metų" programos vedėjų J. R. Simanavičių. Jį sveikino: KLB krašto valdybos pirm. dr. S. Čepas, Toronto apyl. pirm. J. Karpis, "T2" red. kun. Pr. Gaida, kun. Aug. Simanavičius (Prisikėlimo par. vardu) ir p. Miliūnas. Kadangi minėjimas sutapo su programos vedėjų gimtadieniu, artimųjų vardu pasveikino J. Bleizys. Meninėje programoje pasirodė muzikos studentai — sol. L. Marcinkutė ir akompaniatorius J. Goveda; atliko tris lietuviškus kūrinius. Dainavimą sunkino iškilmingas posėdis. Taip pat prašoma atkreipti dėmesį į jaunųjų dailininkų parodą. Šventės programa — "Ateitininkų žiniose".

Radžio programa "Tėvynės prisiminimai" balandžio 17 d. Prisikėlimo salėje paminėjo savo veiklos dvidešimtmetį. Oficialiąją dalį pradžioje vakaro pranešė L. Svėgždaitė sveikina muoju žodžiu ir kvietimu sugiedoti "Ilgiausių metų" programos vedėjų J. R. Simanavičių. Jį sveikino: KLB krašto valdybos pirm. dr. S. Čepas, Toronto apyl. pirm. J. Karpis, "T2" red. kun. Pr. Gaida, kun. Aug. Simanavičius (Prisikėlimo par. vardu) ir p. Miliūnas. Kadangi minėjimas sutapo su programos vedėjų gimtadieniu, artimųjų vardu pasveikino J. Bleizys. Meninėje programoje pasirodė muzikos studentai — sol. L. Marcinkutė ir akompaniatorius J. Goveda; atliko tris lietuviškus kūrinius. Dainavimą sunkino iškilmingas posėdis. Taip pat prašoma atkreipti dėmesį į jaunųjų dailininkų parodą. Šventės programa — "Ateitininkų žiniose".

Radžio programa "Tėvynės prisiminimai" balandžio 17 d. Prisikėlimo salėje paminėjo savo veiklos dvidešimtmetį. Oficialiąją dalį pradžioje vakaro pranešė L. Svėgždaitė sveikina muoju žodžiu ir kvietimu sugiedoti "Ilgiausių metų" programos vedėjų J. R. Simanavičių. Jį sveikino: KLB krašto valdybos pirm. dr. S. Čepas, Toronto apyl. pirm. J. Karpis, "T2" red. kun. Pr. Gaida, kun. Aug. Simanavičius (Prisikėlimo par. vardu) ir p. Miliūnas. Kadangi minėjimas sutapo su programos vedėjų gimtadieniu, artimųjų vardu pasveikino J. Bleizys. Meninėje programoje pasirodė muzikos studentai — sol. L. Marcinkutė ir akompaniatorius J. Goveda; atliko tris lietuviškus kūrinius. Dainavimą sunkino iškilmingas posėdis. Taip pat prašoma atkreipti dėmesį į jaunųjų dailininkų parodą. Šventės programa — "Ateitininkų žiniose".

Pasijmėjusios stalo teniso žaidėjos — V. Nešukaitė ir E. Sabaliauskaitė-Simerl grįžo su visa grupe į Torontą iš Japonijos ir Kinijos balandžio 18 d. Aerodrome į pasitikio būrys giminių, pažįstamų ir reporterių. Apie šią grupę daug rašė vietiniai dienraščiai, kalbėjo radijas, rodo televizija. Specialų pasikalbėjimą perdavė 6 kanalas bal. 19 d., 3 v.p.p. Dienraštis "Star" pirmajame puslapyje paskelbė E. Simerl rašinį apie Kiniją, kur nes elgetų.

Iš Suvalkų trikampio Pečiulių šeimos pastangomis atvyko į Torontą ir pastoviai apsigyveno Antanas Zimnickas.

PADEKA

Pavasarinio koncerto proga "Birbyne" aukomis parėmė: dr. J. Sungaila — \$8, R. I. Paškauskai — \$10. Nuosirdžiai dėkojame.

Tėvų komitetas

SKY'S WALLPAPER and PAINT CO. praneša, kad persikėlė į 910 Dundas St. W.

Tel. 364-2715

TURI PAPIGINTOMIS KAINOMIS ĮVARIU NAMAMS IS LAUKO IR VIDAUS DAZU, SEPETELIŲ, TARPENTINO, SIENŲS POPIERIAUS, TEPALO IR T. T.

Brighton kino teatras 127 Roncesvalles Ave., Toronto, tel. 532-2719

rods nuo bal. 22 iki 27 du pilno ilgio spalvotus filmus:

"Karas ir taika"

pagal Levo Tolstojaus romaną Antras filmas — komedija "BLISS FOR MRS. BLOSSOM" su Shirley MacLaine

Visuomenei prašant, vėl bus rodomi populiarūs lenkiški filmai

"ŽINYS" (ZNACHOR)

"VIENGUNGŲ KLUBAS" (KLUB KAWALEROW) BAL. 29 iki GEG. 4

RINKIMAI

Šį sekmadienį, balandžio 25, Toronto lietuviai balsuoja už kandidatus į Kanados Lietuvių Bendruomenės naują krašto tarybą. Balsuoti turi teisę tautiečiai nuo 18 m. amžiaus. Balsavimo vieta ir laikas: Prisikėlimo par. salė, nuo 9 v.r. iki 2 v.p.p.; Šv. Jono Kr. par. salė, nuo 10 v.r. iki 2 v.p.p.; Lietuvių evangelikų par. salė, 1691 Bloor St. W., nuo 1.30 v.p.p. iki 3.30 v.p.p.; Lietuvių Namų skaitykla, 1129 Dundas St. W., nuo 1 v.p.p. iki 3 v.p.p.; Oakville, 421 St. Augustine Dr. (A. Vaiceliūno namai), nuo 2 v.p.p. iki 4 v.p.p. Kandidatų į krašto tarybą sąrašas paskelbtas "T2" 14 nr. Jame yra 30 kandidatų, o išrinkti reikią 18.

Balsavimo už kandidatus į KLB Toronto apylinkės tarybą nebus. Rinkimines komisijas sprendimų, paskelbtieji kandidatai išrinkti aklamacinio būdu, nes pasiūlyta tik tiek kandidatų, kiek reikia rinktųjų narių. Komisija padarė sprendimą, remdamasi rinkimų taisyklėmis.

Toronto mieste yra 38 konsulatų su 80 pareigūnų. Apie juos platų reportažą paskelbė "Toronto Daily Star" balandžio 17 d. laidoje. Jo autorė — Marci McDonald, nuolatinė dienraščio bendradarbė. Reportažą paminėtas ir Lietuvos gen. konsulas dr. J. Zmuidzinas, kuris esąs paskirtas prieš devynerius metus Lietuvos diplomatinės tarnybos, esančios Romoje.

Vokiečių savaitraštis "Toronto Courier" balandžio 15 d. laidoje atspaudė ilgą rašinį, parašytą "Canadian Scene", apie lietuvių tautodailę ir liaudies muziką Kanados valstybiniame muziejuje. Prie rašinio pridėta ir didoka nuotrauka figūros — lietuviškos tautininkų drabužių, išaustais dail. A. A. Tamošaičių. Paršė pažymėta, kad tai dr. J. Sungailos dovana muziejui.

Dr. J. Urbaičio kabinetas bus uždarytas nuo balandžio 22 d. iki gegužės 10 d.

Golfo sezono atidarymas — gegužės 2, sekmadienį, 11.30 v. r., Hornby Tower aikštėje. Rengia Toronto sporto klubas "Aušra". Visi suinteresuoti kviečiami dalyvauti.

Atitaisyimas. "T2" 15 nr. kandidatų sąrašą į KLB krašto tarybą įvyko praleidimas. Turėjo būti: Rinkūnas A. mokytojas, buv. Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos narys ir švietimo tarybos pirmininkas.

VIENINTELE KANADOS VALDZIOS REGISTRUOTA NATURALAUS GYDIMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji juoseliai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

PARDUODAMAS lietuviškos ilgo grojimo plokštelės, su lietuvišku raidynu rašomosios mašinėlės, ODINIAI LIET. ALBUMAI ir kt.

Priimu siuntinių užsakymus į LIETUVĄ ir kitur. Didelis parinkimas iš pavyzdžių — eilutėms, suknelėms ir kt. Taip pat priimu rašomosios mašinėlės, akordeonams Hohner ir kt. užsakymus.

Maisto siuntiniai tiesiog iš DANIJOS.

Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Kreiptis bet kada:

St. Prapakas

49 NORSEMAN Street,

Toronto 18, Ontario
Tel. 233-4486

MONTREAL

Aušros Vartų par. žinios

— Aušros Vartų parapijos choro oktetas kartu su solistais Gina Čapkauskienė ir Antanu Kebliu koncertavo Bostono "Laisvės Varpo" metiniame pobuvyje.

— Šį sekmadienį, balandžio 25, eilė vaikų priims šv. Komuniją pirmąjį kartą. Į šią šventę atvyks vysk. V. Brizgys, kuris teiks ir Su-tvirtinimo sakramentą. Jis laikys Mišias 11 v.r., po jų — bus pusių-čiai parapijos salėje. Kviečiame visus parapijiečius juose dalyvauti.

— Sekmadienį, balandžio 25, įvyks rinkimai į KLB krašto tarybą ir į Montreale apylinkės seimelį. AV par. salėje galima balsuoti tą dieną nuo 9.30 v.r. iki 3 v.p.p. Šv. Kazimiero par. salėje balsavimas nuo 9.30 v.r. iki vidudienio.

— Vykstantiems į dainų šventę Čikagoje paskutinė data užregistruoti pas AV parapijos choro vadovus — balandžio 30 d. Choras turi iš anksto užsisakyti atitinkamą lėktuvą. Jei nesudarys pakankamo keleivių skaičiaus, choristai ims mažesnių lėktuvų, talpnančių vien tik choristus. Tad paskubėkite apsispręsti ir pranešti choro vadovams.

TORONTO, ONT.

Neužmirškite pasukti laikrodžio rodyklę vieną valandą pirmyn šį šeštadienį, balandžio 24, vakare. Dienos šviesos taupymo laikas oficialiai prasideda nuo balandžio 25 d., 2 v.r.

Isidėmėkite CHURCH MOTORS

Specialus 1971 FORDO gaminių ISPARDAVIMAS

IKI \$1,000
\$5 ĮMOKETI
CHURCH MOTORS
2100 Bloor St. W.
prie High Park
767-2111

Ford, Torino, Galaxie, LTD, Mustang, Maverick, Pinto ir Fordo sunkvežimiai

APSIDRAUSKI!
ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
SAVISTOVŲ AGENTAS
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

P. ADAMONIS
Chartered Insurance broker
Su teise dirbti Quebeco ir Ontario Provincijose
Tel. Off.: 722-3545 • 3907A Rosemont Blvd. • Res. 256-5355
Sekt. M. ARLAUSKAITE, tel. 722-3986